

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

- + *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
- + *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
- + *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
- + *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter <http://books.google.com> durchsuchen.

Tweilicht.

En drüdd Reig'
plattdütsche Gedichte
von
August Seemann.

Berlin 1907.

Verlag von W. Röwer.

KE 28157

Franz
Uebersetzung
Von August Seemann.

Tweilicht.

En drüdd Reig' plattdeutsche Gedichte

von

August Seemann.

Berlin 1907.

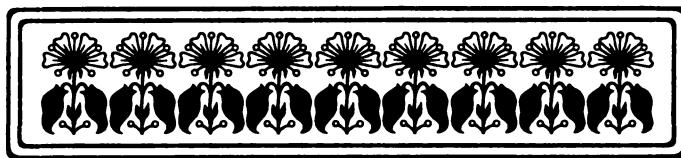
Verlag von W. Römer.

KE 28157

H. L. Pierce

Sinen Braunder Kørl.

Tweilicht. *)

Laut Döp.

 Ein Ogen will ik taumalen, taumalen drang'
un dicht,
Dat nich mihr von buten rinner kann kamen ein Spierken
Licht.
Un wat s' an Ansichten un Biller dagsæwer deden finn'n,
Dat smiten sei nu nah achter un verstauen dat dor binn'n.

Wat Wold un Well ded' runischen, wat Bæk un Busch
vertellt,
Wat düller dat Blaut ded' driben, wat höger dei Bosten
swellt,
Wat noch von olle Tiden in Welt un Minschen lewt
Un wat an frische Wöttel un Schüß tau Höchten strewt.

Un still ward dat nu warden, still as in 'n Mudderschot,
Dat is för nige Wesen dat best un kräftigst Brot,
Denn fängt dat an tau raschen as 'n ansürt Weitendeig,
Denn sprütt dat rings gor lustig in bunte Folg' un Reig'.

Dor sleist du denn din Slachten, dor bugst din Slæter du,
Dor bläuhn din besten freuden, dor finnst du uck din Ruh.
Dor lacht, wat di deit locken, dor brugt uck, wat di narrt,
Dor wahnt din Gott un Dūwel: dor in din eigen Hart.

*) Zwielicht, Dämmerung.

It weit, dat oft ein Ræsen un Gräsen dörch di treckt,
As wenn in Busch un Dschungeln ein Tiger rasch sik reckt —
It fäuhl, dat is ein Krankheit, ein Weder un ein Schur,
Dor segt mit scharpen Bessen di rein denn dei Natur.

J^h fäuhl, u^ck dat 's ein Krankheit: du müchst ein Herrscher
fin,
Dei ganze Welt ehr'n R^{id}dum woll in di slucken rin.
Un nahst alls rut wedder spigen, as ded' di dat blot weih,
Deist weimern denn un flagen, fas^t as 'n Kind inne Knei.

Un Mudder Sünn, dei lächelt, un Vadder Heben, dei lacht;
So heuwwen sei ehr Kinner sit allsindag' nich dacht:
„Wat herrschen hier, wat deinen, w'en lihrt hier un wecker
lihrt.

Ji hollen alltausamen dat Bauf jo noch verföhrt!

Dei Rüm is vull von Borens, dei Tit is vull von Saft,
All's herwen will'n dei Kinner. Wat einen bekümmert,
is Kraft.

Deden seien Stoff un Leben, Geist un Gemäut woll ut.
Nu röhrt juch an dei Mischung un säukt dat Best juch rut.

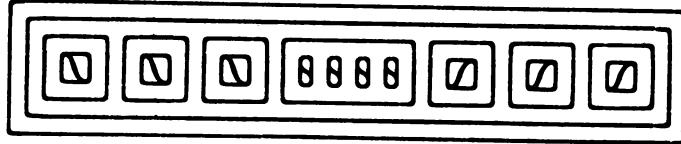
Lat' drift un gottesfürchtig dei Sünn juch brennen up 't
fell,
Drinkt ut dei düster Nachten as ut 'n deipen Quell,
Doch wenn sei heid' tausam gahn mit'nanner Hand im
Hand,
Denn lat' den Fröden trecken uct rinner in jug' Land.

So twischen Dag un Nachten un twischen Nacht un Dag,
Dor fähult ji jug' künftig Leben un hört jugen Hartens-
tag.

Dat is nich blot ein Kampf mihr, dat is nich blot ein
Drom,
Dat is ein stillet Bläuhēn woll von ein Wunnerblom,

Ein Ineinannerwēben, ein Miteinannerzahn,
Ein Sikeinannerhelpen, ein Ganzungorverstahn,
Ein Gēben un ein Uchmen — — härt ji dei Engel sing'n:
Kamt mit, kamt mit, wi will'n juch nah'n Himmel rinner-
bring'n!" —

I. Redenrimels.

Ein Lied.

All dat Singen,
All dat Klingen,
Dat dörch Hei' un Feller stäkt;
All dat Summen,
All dat Brummen,
Dat dor Mügg un Sèwer maßt;
All dat Driwen,
All dat Kiwen,
Dat in Dirns un Jungens steckt;
All dat Tuckern,
All dat Puckern,
Wat dei Leiwslüd' neckt un ject;
All dat Riten,
All dat Biten,
Wat dörch Seel un Liwer flüggt;
All dat Hasten,
All dat Rasten,
Dat an Tit un Welten süggt;
All dat Drängen,
All dat Lengen
Dörch dei Rüm hen wit un sit:

Dau dat faten
Unverdraten,
Du min lüttet, leiwet Lied!

35

Rulle, rulle, Wagen . . .

Rulle, rulle, Wagen,
Saft in dei Welt mi dragen,
Dor gift dat Bier un säuten Win
Un lütte Jumfers, smuck un fin,
Un bunte Biller un schöne Würd'
Un ganz gefährlich klauke Lüd'.
Dor willn wi dat Leben geneiten
Un ornlich koppheister scheiten.
Rull rascher, rascher, Wagen! —

Rulle, rulle, Wagen,
Saft mi nah Hus wedder dragen.
Dei Welt is nich 'n Sößling wirt,
Dei towt dor as ein willet Diert,
Dat rönnt un rowt un hölt un bitt
Un einen dei Seel ut 'n Liw rutritt.
Will unner Eiken un Bäuken
Mi 'n stille Graffstäd' säufen.
Rull rascher, rascher, Wagen!

36

Aewer den Tun.

Aewer den Tun

Kickt dei oll Voß, dei brun,
 Eische, eische, du Vaddermann du,
 Wist unsen Hof mal laten in Ruh!
 Wist di blot von uns' Häuhner weck halen —
 Täuf, ik will di mit 'n Schacht bitahlen,

Aewer den Tun

Kiken dei Næt, so brun.
 Mak'n ein heil fründlich Gesicht.
 Ja, ji sælt mi smecken nich slicht;
 Will juch ræsen, will juch rætern,
 Will juch all tausamen rasptern.

Aewer den Tun

Kickt Nahwersch Greit, dei brun.
 Dunner, Dirn, wat büst du smuck!
 Kumm, einen Kuß! Na, holl doch Tuck!
 Noch einen, du lütt Snickermus,
 Kumm as min leiw Fru in't Hus!

Aewer den Tun

Kickt dei oll Welt so brun
 Un brummt un towt un schimpt un schellt,
 Bliw du man buten, du böse Welt.
 Will'n nix nich weiten von din Prahlen un Driben,
 Du kannst uns ruhig stahlen blichen.

Grisen — gragen — grau.

Grisen — gragen — grau,
Ut de Wischen stiggt de Dau,
Un ewer'n Holt her lis' un sach't
Kümmt langsam ran dei düster Nacht
Un sei't ewre Welt dei Rauh
Grisen — gragen — grau.

Grisen — gragen — grau,
Ik bün so mäud' und flau.
Dei Dag, dei hadd son willen Sinn,
Kumm, Nacht, un weig' mi sansteu in
Un deck mi stilling tau —
Grisen — gragen — grau.

Grisen — gragen — grau,
Hürst nich mihr Mies noch Mau,
Un blot din Hart, dat lengt un sleit,
Un ewer Brak un Barg' dat geiht
In 'e firn, ümmer wider, ümmertau —
Grisen — gragen — grau.

Grisen — gragen — grau,
Wann kümmt dei letzte Rauh?
Wenn Lif un Seelen mäud' sünd worr'n,
Denn kamen s' in den ew'gen Gor'n,
Denn deckt dei Dod uns tau — —
Grisen — gragen — grau.

Sagen.

*E*ige — sage Holt entwei
 Dei Sag' mit scharpe Tähn.
 Wat knurrst du, Knorr'n, wat brummst du, Bork?
 Weit' nich, för wat, för w'en?
 Holt still! — Ji selt dei Supp mi taken,
 Ji selt dei Stuben warm mi maken:
 Sni — sna, sni — sna, sni af!

Sige — sage Hart intwei
 Dei Dag mit scharpe Tähn,
 Wat rohrst du, Kind, wat flagst du, Kirl,
 Geiht 't juch dörch Seel un Sehn?
 Holt still! Dei Macht, dei juch ded' maken,
 Führt woll tau Gauden ucf jug' Saken:
 Sni — sna, sni — sna, sni af!

35

Eija . . .

*E*ija, wiöh, wiöh,
 Wecker stöpft ewer Nacht bi mi?
 Dat is nich Hund un Miesekatt,
 Min Hanning is dat, schier un glatt — —
 Slæping, slæping in!

Eija, lark, lark,
 Gah morr'n mit di tau Mark
 Un klop di Strümp un blanke Schauh
 Un 'n säuten Kringel ucf dortau — —
 Slæping, slæping in!

Eija, pac^k, pac^k,
 Kümmt w'en mit 'n groten Sac^k.
 Dei Sandmann sei't so rasch un gau,
 Sei't min Hanning dei Ogen tau — —
 Slæping, slæping in!

Eija, ruck' lu,
 Du, Wind, snack' nich so lu.
 Du kümmt doch hüt so wit al her,
 Nu gah man endlich ok tau Bedd.
 Slæping, slæping in!

Eija, jid' jack,
 Wat russelt dor von 'n Dad^k?
 Vagels kamen von hoge Böm,
 Bringen minen Hanning säute Dröm — —
 Slæping, slæping in!

Eija, kumm mit
 Woll æwer Stein un Gmitt,
 Woll æwer Hackeltun un Soll,
 Wur dei Engels danzen woll — —
 Slæping, slæping in!

Eija, tick, tick,
 Wecker geiht dor æwer dei Brügg?
 Dat is dei Man in 'n gollen Schin,
 Lüchl't uns' Hanning nah 'n Himmel rin — —
 Slæping, slæping in!

Vierblatt.

Unsen Uncle sin lütt Wischen,
 Dei dreggt girn witte Rüschen
 Un swarte Strümp un gele Schauh
 Un 'n bunten Kledrock uch dortau.
 „Süh so?“

Unsen Uncle sin Trindürten,
 Dei deit girn rümmerflirten
 Tau Danz un Markt, perdauz, perdollsch
 Un snacken kann s' di as ein Ollsch.
 „Man to!“

Unsen Uncle sin Korlin,
 Dei drinkt girn säuten Win,
 Un 'n kräftig Supp un 'n leckern Braden
 Deit s' allmindag' uch nich versmaden.
 „Jh ne?“

Unsen Uncle sin Margreten
 Sitt dor as rein vergeten
 Un kict in den blanken Sünnenschin — —
 Dat fall min lütte Brut nu sin! —
 „Juchhe!“

Kakeln.

Nikeriki, min Gakelhahn,
 Wat deit unse leiwe Jan? —
 Em 's woll dei Peiterzill verhagelt?
 Is woll ganz un gor vernagelt,

As fehlt em dit un fehlt em dat,
Geiht ümher, as söcht hei wat.

Gat, gat, gat, min Leggelhauhn,
Wat deit Nahwers Lischchen daun?
Kütt un Klugen ligg'n in 'n Schot,
Kickt in 'n Hében mit Ögings so grot,
Sitt un drückst so ganz alleinen,
Fängt woll gor noch an tau weinen. —

Kikri, gaf gaf, — Hahn un Hauhn.
Juch, wat daun dei beiden daun.
Sitten unner dei olle Linn,
Kænen ehr Wehldag' kein Enn nich finn.
Heweln un küssen sick ut un dut,
Jan is Brüjam un Lisch is Brut.

Ruse, ruse, Wind.

Ruse, ruse, Wind,
Hen nah min schönet Kind.
Dor acht're Bäk in 'n deipen Grund,
Wur dat Mæhlenrad löppt rund.
Mak un bring mi denn Bescheid,
Wur ehr dat upstunns woll geiht.
Ruse, ruse, Wind.

Still doch, still doch, Wind,
Stür nich min leiwet Kind.
Dat fewer kem un söt ehr an,
Wat dat ehr nich dalkriegeñ kann.

Dei Dokter geiht dor ut un in,
O Gott, gew em den rechten Sinn.
Still doch, still doch, Wind.

Weine, weine, Wind,
Woll üm min armet Kind.
Wat ded' di, Dod, min lütte Dirn?
Ik weer för ehr mitgan so girt.
Dicht an dei Karf is nu ehr Bedd.
Wecker bringt min leive Dirn wedder her?
Wein mit mi, mit mi, Wind.

Dusende.

Dusende gahn dörch 't Leben un wäusten,
Reken sik gor woll tau dei Släusten,
Wenn sei sik so stöten un knuffen,
Allens an sik riten un ruffen
Un för Lief un Seel ranhalen,
Allens, allens slukken dalen,
Un nich löschchen den Riesenbrand —
Baż! — sleit dei Dod ehr dei Glæs' ut de Hand.

Dusende gahn dörch 't Leben un säuken,
Kümmern sik nich üm Kinkerlitzken un Maßäuken,
Laten ehr Ogen nah 'n Haben gahn,
Laten ehr Seelen vull Schönsucht stahn.
Daun ehr Denken øwer alles breiden,
Øewer dei Wulken, øwer dei Heiden,
Wassen taulezt mit seligen Sinn
Lis' den Dod in dei Fingern rin.

Dusende gahn dörch 't Leben un danzen
 As ein Kugel æwer dei Schanzen.
 As æwre Brak dei Sommerwind,
 As æwre Straten ein lüttet Kind.
 Un kümmt dei Dod — „Na, wur geiht Sei dat?
 'n lütt Denz gefällig?“ — If bün parat!
 „Links üm odder rechtsch?“ — Mi is 't ganz egal.
 Musit her, un rin in den Himmelsaal! —

Neihen.

*L*inker Hand, rechter Hand —
 Wahnt hier nich 'n lütt Dirn an 'n Strand,
 Dei gaut neihen un stoppen kann
 Un dei hemm' mücht einen Mann?
 Mi 's dei Knop von 'n Rock afreten,
 Heff den Bürgenbodden dörchseten,
 Hemd un Strümp sünd uck tersleten,
 Bün einen ollen Junggesell —
 Kumm mal ran, du lütt Mamself!

Rechter Hand, linker Hand —
 Kem woll ran mit Twirn un Band.
 Stich üm Stich sei trakel un prün,
 Neih sit in dat Hart em rin,
 Neih so sekter un adrett,
 Dat 't in 'n Leben nich los wedder lett.
 Un nu 's allens woll un bet.
 Is nu al sin leiwe Fro — — — — —
 — — — — — — — — — — — — — — —
 Lüttje Dirns, maßt 't ebenso!

Dei Recht!

*Wecker floppt dor an min Kamerdör? —
Man sachten!
Dor is von binn'n dei Schüwer vör
Taur Nachten.
Un büst du uck dei Schultensæhn,
Wat slickst du rüm hier uppen Bæhn.
Wenn du wat wist, denn kumm bi Dag',
Dor hest fri Antwort du un frag'.
Wecker blot in 'n Dästern
Will mit mi smüstern,
Dei will nix Gaud's, dat is ein Deif,
Will blot minen Lif tau Lust un Leiw —
Ne, ne!*

*Wecker floppt dor an min Hartensdör? —
Man wider!
Du bringst so 'n hartleiw Würd' jo vör,
Ümmer mihrer!
Lat kiken dei Lüd', wat gellt'i ehr an,
Büst du uck man ein einsach Mann,
Du büst doch grad', ahn falsch un List.
Nimm mi, wenn du mi hemm'n wist.
Wecker fri un iherlich
Kümmt un manierlich,
Will Lif un Seel, dei will mi ganz
Un führt mi uck tau Karf un Kranz.
Juchhe!*

Son fall 't fin.

I ded' mal hen tau Danzen gahn,
fidelfumfei.

Dor seg' vel smude Dirns ik stahn,
fidelfumfa,
Un lustig spel dei fiedelmann:
fidelfumfei.

Wur sla ik minen Haken an?
Fiderallalala. — — — — —

Dor stünn ein, dei weer breit un stark,
Hadd brune Hoor'n, dei Knaken vull Marf.
fidelfumfei.

Gun Dag! Ik säuf ein lüttje Brut,
Wat wist du hemm', min Zuckersnut?
fidelfumfa.

Sei stürt glik's up den Schenktisch tau:
„Ein Bissfel un 'n Glas Bier dortau.
Un denn ein Kled von bunte Klör,
Nehm allens an, gew all's dorför —
Prost, Bräuding, prost!“
Ne, ne, ik will kein Flurtenmeiersch
Un Leckertähn un Hinnelstendreihersch — —
Fiderallalala!

Dei anner weer grellögig un lütt
Un swart un glupsch un rund as 'n Bütt.
fidelfumfei.

Gun Dag! Ik säuf ein lüttje Brut.
Wat wist du hemm', min Zuckersnut?
fidelfumfa.
Sei sprüngr' glik tau un küzte mi

„Du büsst so smuck, di, will ik, di,
 Will straken un ei'n di Nacht un Dag,
 Sovel ik kann, sovel ik mag;
 Kumm, Säuting kumm!“
 Ne, ne, sittst mi tau vull von Lüst,
 Min Dirn, bliw du man, wur du büsst,
 Fiderallalala.

Dunn kem ik tau dei hellhoorig un rank.
 Weer blag von Ogen un smedsch von Gang.
 Fidelfumfei.

Gun Dag! Ik säuk ein lüttje Brut,
 Wat wist du hemm', min Zuckernut?
 fidelfumfa.

Sei kek von unn'n bat haben mi an:

„Müz eigentlich di einen achtre Uhren slan.
 Du süst di schämen in 'n Irdbodden rin.
 Du snackst, as ded' ein Stück Veih ik sin.
 Pfui, Deuwel, pfui!“

Brav, lüttje Dirn, is ganz min Meinen,
 Wist du, bring'n wi dei Sak in 'n Reinen.
 Fiderallalala.

Un as ik ded' von 't Danzen gahn.
 Fidelfumfei.

Leet all dei smucken Dirns ik stahn,
 Fidelfumfa.

Un lustig spel dei fiedelmann:
 Fidelfumfei.

Juchhe! Min lüttje Dirn heet an,
 Fiderallalala!

Caun Utsäukan.

Hat maken dei Kaisers un Königs?
 Sei drëgen uppen Kopp ein gollen Kron,
 Sitten mank ehr Lüd' uppen siden Tron
 Un stahn so stif in ehr Uneform,
 Blasen sei uck run von 'n hogen Torm
 Un kiken einerlei, vergrizt un vergrellt,
 Als haddeñ s' kein freu' mihr an dei Welt —

Roden Win, witten Win,
 Mægt ji Kaisers un Königs sin?

Wat maken dei Perfessers un Dokters?
 Dei studiern achter dei dicken Bäuker
 Un warden ümmer kläuker un kläuker
 Un warden ümmer stolter un stiwer
 Un Seelen un an Geist un Liwer
 Un kahl dei Kopp, dat Og' halfblind —
 Un buien summt dei Maienwind —

Roten Win, witten Win,
 Mægt ji Perfessers un Dokters sin?

Wat maken dei Koplünd' un Kramers?
 Die zaffeln un zaustern mit alle Macht
 Un hanneln un schutern Dag un Nacht
 Mit Minshen un Stein un Veih und föhrt
 Un herwen æwerall dat grote Wort
 In Stadt un Land, bi Braden un fisch
 Un tau Hus verkrupen s' sik unnern Disch —

Roden Win, witten Win,
 Mægt ji Koplünd' un Kramers sin?

Wat mäkt uns' lütte Unning?

Dei lacht un hüppt heidalbideldall,
Schimpt uck mal, geht 't nich so as 't fall,
Un snact mit Blaumen un mit Böm,
Vertellt di Geschichten und snackse Dröm
Un bitt so nürig af ehr Brot
Un schert sik nich um Düwel un Dod —

Roden Win, witten Win,
Mägt ji uns' lütt Unning sin?

Deiper.

Deiper doch will ik, Dirn,
Büst du uck noch so schön un schier'n!
Denkst du, ik seih nich din bunte Blus'
Un Kragen un Rüsche, so witt un krus',
Dei bomwullen Strümp un Latzenschört,
Dei Krallenked un Snallengört,
Den Faltenrock un dei Hackenschauh?
Möbst fein di för mi — weit' ganz genau
Un seih dat woll girt, tau girt.

Doch deiper will ik, deiper, Dirn!
Is sammetweik din Hut uck wussen,
Geiht uck so risch un rasch din Bussen,
Daun uck so rot din Backen schemern,
Deist ganz un gor entgegen mi emern
In vulle Schönheit, rund un warm,
Bruk uttaustrecken blot minen Arm,
Meinst du, ik wör mi tier'n?

Ne — doch deiper will ik, deiper, Dirn!
 Deit in din Hart dat uck gräunen un bläuhn
 Middenmank von Alldags Sorgen un Mäuhn?
 Daun dor uck käuhle Borns mal springen,
 Daun dor uck himmlisch Lieder mal flingen
 Ut Riesendüpten, von selig Stirn? —
 Ja, denn — denn lat uns Hochlit fir'n! —

35

Annischen.

I.

Annischen, Annischen, heidideldei!
 Wat hest för'n witte Schört!
 Wat hest du för ein Kruse Latz
 Un blanke Snallengört!
 Wat hest för nige Hackenschauh
 Un'n bunten Kledrock an! — —
 Annischen, Annischen, heidideldei,
 Kumm mal wat neger ran!

Annischen, Annischen, heidideldei!
 Wat häfst du flink tau Bein!
 Wur is din Mund so rot un rund,
 Din Og' so hell un rein!
 Wur sitt so stor din lütte Näs',
 Din Hut so fast un knasch! — —
 Annischen, Annischen, heidideldei,
 Kumm, giss mi'n Säuten rasch!

Annischen, Annischen, heidideldei!
 Wat danbst un hüppst un springst!

Du scherst di üm den Düwel nich,
 Ne, leiwer lachst un singst.
 Un doch, din Hart is weik un warm
 Un steiht so ganz vull Tru — —
 Unnschen, Unnschen heidideldei,
 Kumm, ward' min lütte fru!

II.

Unnschen, gun Morgen, gun Morgen, min Lütt,
 Heff ik nich seggt dat, dei ist an dei Sprütt:
 Ull, all dei annern lieg'n noch in 'n Bedd,
 Kümmt as son Fahlen al wehlig dorher,
 Kämmt al un wuschen, in 't Ög' al ein Lach,
 Blanker, blitzblanker woll as dei jung' Dag.

Unnschen, gun Dag uck, gun Dag uck, min Popp,
 Juch, wur di fleigen dei Hoor up den Kopp!
 Is dat ein Mäuhen in Hitt un in Sweit,
 Is dat ein Springen dörch Holt un dörch Heid!
 Wat fall dat gellen: ik krieg di geswind —
 Woll ja, büst flinker as Wulken un Wind.

Unnschen, gun Abend, gun Abend, min Best,
 Na, lüttje Drauzel, wist nu uck tau Nest?
 Mäud' büst du worden, mäud' Hand un faut,
 Doch din Gesichting steiht noch vull Glaut.
 Steiht noch vull Glämer, so zort un so fin,
 As unn'n an 'n Auken dei lezt Sünnenschin.

Unnschen, gun Nacht uck, gun Nacht uck min Dirn.
 Stiggt dat in 't Hart hoch: ik heff di so gien.
 Un dat oll Düster nimmt di mi weg,
 Här noch in 'n stillen din Lachen un Segg.

Herrgott in 'n H̄eben un du, leiwe Nacht,
Dat ji lat' slapen min Annschen schön sacht!

III.

Annschen, will'n danzen dei Welt up un dal,
Uns kümmert kein Pütt nich, kein Tun un kein Dahl.
Wi hemm' kein Musanten, kein Fläut un kein Hupp,
Doch hür, wur dat Hart sleit, dat spelt uns drist up.

Annschen, will'n singen, dei Lust is so flor.
Dei Bäken, dei snacken, di fluddert dat Hoor,
Dei Bost un dei Kehlen sünd vull Melodein
Un springen — weiß Gott woll — noch mal eins vonein.

Annschen, will'n fleigen, hollen s' uns uck för mall.
Wilegäuschings un Schapsköpp, dei warden nich all.
So smidig uns' Beinen, so licht Hart un Sinn.
Plätz dor! — dei Köpp weg! — in 'n Himmel geiht 't rin!

IV.

Annschen
Mit dei witten Hanschen
Un den roden Sünnenschirm,
Lett di hüt jo hannig firm.
Deist so stolt un deist so stif,
Hest woll 'n Bessenstiel in 't Eis.
Deist so still un deist so fram,
Wörst woll gor 'ne fine Dam.

Annschen
Mit dei witten Hanschen,
Kennst nich mihr den gräunen Brink,
Wur w' uns greepen froh un flink?

Kennst nich mihr den runnen Ball?
 Juch, ik hal dat Slagholt al.
 Rumps, dor seilt dei Rüm hei lang —
 Büst dei Oll noch? — Gott sei Dank!

Unnschen

Mit dei witten Hanschen,
 Recht so, smit dei Dinger weg,
 Smit sei in dei büdelst Eet.
 Springen ewer den gräunen Plan —
 Wat gelt dei sine Welt uns an.
 Danzen dorhen so glir un glau,
 Leiwe Sünn, dei lacht dortau!

V.

Uns' lütt Unning,
 Wur so granning
 Up din flinken Bein.
 Nümmer wræglich,
 Ümmer hæglich
 As heft mi woll seihn.

Og' deit grinen,
 Back deit schinen
 Jüst as Blaut un Melf.
 Vull von fohren
 Scheft dörch'n Goren
 As son stækert Elf.

Mit den Kater,
 Ant up 't Water
 Ward sik wat vertellt.
 Etst din Bötting

As ein Götting,
As dei Herr vonne Welt.

Mank dei Minschen-
Sorg un Wünschen
Makst dat Hart einen licht:
Danzt dor rümmer
As son Brümmer,
As ein Engel ahn flücht.

Gah von mi.

Gah von mi, gah von mi man Schultenfieß,
Kumm tau mi, kumm tau mi, leiw Annmarieß.
Din rode Back un din gelßläffen Hoor,
Dei hemm mi behert jo woll ganz un gor.

Taukamen Johr so hentau Macheil,
Denn trecken min Öllern up 't Ollendeil.
Denn krieg' ic̄ dei Stell, — o, wat för ein fest,
Denn hal ic̄ min Anning in 't warme Nest.

Dei Ställ vull Mähr'n un swaribunte Käuh,
Den Keller vull Tüffeln, den Bähn vull Heu,
Dei Spis'kamer vull von Schinken un Wust
Un dei Harten vull von Leiw un von Lust.

Un kümmt denn dei Winter mit Is un mit Käll,
Denn sitt wi an 'n Aben bi'nanner so still,
Denn snuttern dei Bratappels in dat Rühr — —
Wi holl'n uns inne Armen un wünschen nir mihr.

Gah von mi, gah von mi man Schultenfieß,
 Kumm tau mi, kumm tau mi lütt Annemarieß,
 Muskanten spelt up von Leiw un von Glück,
 So einen för 'n Daler un 'n Achtschillingsstück!

26

Taur langen Nacht.

Mi leg' ein Drom in 'n Bregen,
 Ein Drom taur langen Nacht.
 Dei Wannerlust ded' drégen
 Mi dörch dei Welt ehr Pracht.
 Un Gletschers seg' if glummen
 Un Marmorbillen stahn,
 Elektrisch Lichter summen
 Un Riesenmaschinen gahn
 Un feller mit riken Segen
 Un Seen mit Brigg un Jacht — —
 Mi leg' ein Drom in 'n Bregen,
 Ein Drom taur langen Nacht.

Mi leg' ein Lied inne Uhren,
 Ein Lied taur langen Nacht,
 Dat kem dörch Stein, un Muren,
 Dat lockt un larnt un lacht!
 Hei, wur dei Trummeln güngen,
 Soldaten marschier'n in 't feld,
 Hei, wur dei Kugeln sünden,
 Juch! mi hört dei Welt!
 Mægt Ji versoren, versuren,
 Dor buten is Ihr un Macht — —
 Mi leg' ein Lied inne Uhren,
 Ein Lied taur langen Nacht.

Nu liggt mi 'n Dirn inne Armen,
 Ein Dirn taur langen Nacht,
 Küsst mi so weik un warmen,
 Strakt mi so säut un sacht.
 Dat as ein schönet Drömen
 Rasch Tit un Stunn verswinnt —
 Un buten dörch dei Bömen,
 Dor geiht dei Winterwind
 Un singt in sündter Harmen
 Nu Drom un Lied so sacht,
 Dor mi liggt in dei Armen
 Min Dirn taur langen Nacht.

30

Fläkerfür.

Fat fall dat ewig Getalsch' un Gedg',
 Dat Reden in Säut un Sur.
 Lat' man! Son oll Gesäuf' un Geswög',
 Dat hett nich Deg' un Dur.

Bi 'n Kirl, dor brennt so ruhig dei Blaut
 As achtern Abendör.
 Hest noch son fohrig, fusig Blaut,
 Woll as 'n halwig Gör.

Denn kümmt di dit un dat inne Quer,
 Denn dat un dit inne Kihr,
 Denn snackst du hen un snackst du her,
 Wur æwerst blift min Ihr?

If bün di gaut naug för dei Stuw
 Un 's Abends achtre Linn.

Doch snack von Hochtit ik un Huw,
Denn deist in 'n Schelm di winn'.

Nee, lat man sön Gedau un Getür,
Dat ik fall sin din Brut. —
Is flækerfür, is Lækerfür,
Ul 'n Halung blaſt dat ut!

Is nix.

Min Kind, wat kann dat nütten,
Ik weit, du büst modern,
Un all's, wat wurnah utsüht,
Hest du nich mihr as gern.

Büst as de nimod'schen Hüser
Mit Stuck un Rabitzschicht,
Balkons un bunte Tapeten
Un mit elektrisch Licht.

Un in dei hogen Stuben
Nippseken het haben ran — —
Un dorbi nich einen Winkel,
Wur man mal drömen kann!

Täuf!

Zur, binn dinen Köter an,
Dor hei sünst einen biten kann.
Deit dei ganze Nacht rümzaffen,
Deit nah jeden Minschen blaſſen.

„Ö—ha, min Sæhn, ik mark din List,
Weit genau woll, wat du wist.
Wist blot bi uns' lüttet Greten
Hüt nah'r Nachkost nahwern 'n heten.

Wist bi ehr in 't finster stigen,
Täuf, dei Kötter soll di kriegen!
Binn du dine Lust man an,
Dat dei keinen biten kann!“

Schelmschen.

*D*u büst 'n Schelmschen ganz un gor
Un hest mi blot tau Narren
Un wist mi 'n heten tarren
Un an mi finnen blot ein Hoor — —
Nich wohr? —
„Nich wohr!“

Din Ogen sünd so hell un flor,
Dei kœnen gor nich leigen
Un mi uck nich bedreigen.
Ik weit, din Hart is blank un bor — —
Nich wohr? —
„Nich wohr!“

Büst uck mal brummischen as 'n Bor,
Man spannt sik mal æwern faut jo —
Un meint dat doch blot gaut so,
Un is sik bös uck nich 'n Spor — —
Nich wohr? —
„Nich wohr!“

Wat red' ik noch. — Nu's vull dei Kor.
 Wat, morgen daun wi frigen,
 Denn will ik di woll kriegen.
 Mannshand denn haben — dat is flor — —
 Nich woehr? —
 „Nich woehr!“

36

Mai.

Marieken, mak dat finster tau,
 Ja, mak dat tau taur Nacht.
 Du weisst, dei Mai steiht uppen Sprung,
 Vor kamen Späulen sach;
 Dei Murd¹⁾ un anner Hexenkram,
 Dei sünd hüt nacht tau faut,
 Dei säuken Minschenkinner sit,
 Sünd lüstern nah ehr Blaut.

Marieken, mak dat finster tau,
 Dei Man, dei schint so flor,
 Un wenn ik mi nich irren dau,
 Wardst du ball achtteihn Johr;
 Un as ik mi besinnen kann,
 Hest du einen roden Mund,
 Hest du einen ranken, smucken Lif
 Un Backen frisch un rund.

Marieken, mak dat finster tau,
 Dei Rüm hängt ganz vull Duft.
 Dei Rosen bläuhn — un ik hür lis'.
 Wur binnen du hal'st Luft.

¹⁾ Alp, Maehr.

Storm, kumm un rœf' un rœtel mi,
Käuhl ut mi ornlich mal.
Sunn, brenn dat fell mi degt taunicht,
Mak 't rein un fast as Stahl!

Marieken, mak dat finster tau,
Mak 't tau, hest du mi leif,
Iß bün noch hät ein ihrlich Kirl
Un mück nich ward'n ein Deif.
Ein Deif an di, ein Deif an mi — —
Hür, Poggen quarr'n in 'n Dif.
Dei Deuwel hal 't — rup an dei Mur — —
Mak tau — mak tau — Mariel! —

Königin.

Dusend Milljonen Lichter
Stahn an 'n Weltendorf,
Blänkern as leiw Gesichter,
Schinen as Bläuten an 'n Bom.
Weck, dei lachen so fründlich
Us ein ihrlich Dank;
Weck, dei blucken so sündlich
Us ein gemein Gedank.
Un möten all doch wiken,
Swinnen möt ehr Schin,
Deist æwern Tun man fiken
Sunn, du Königin.

Dusend Milljonen Lichter
Lüchten uck in din Hart.
Ein brennt gaut, ein slichter,

Dit, dat loeft, dat narrt.
 Manchmal swelt 't dor trurig,
 Wenn du steihst in Leid,
 Manchmal glummt 't dor luring,
 Wenn din Gewissen sleit.
 Doch möten s' all sik verstehen,
 Krupen inne Eden rin,
 Deist du din Licht ansteien
 Leiw, du Königin.

Du glöwst...

Du glöwst, ik hadd 't verwunnen,
 Ik dacht nich mihr an di
 Un all dei leiwen Stunnen,
 Dat allens weer vörbi.

Denkst du, dat buten dei Bömen
 In Winterküll un -rauhn
 Woll frühlingsleben un -drömen
 Jemals vergreten daun?

Min Best.

In 't Og' tau kiken di leif un lang',
 Dei Lèd' tau sluten denn dicht un drang',
 Dat nich ein Spierken von Licht rinschint,
 Dat blot din Bild mi dor lis' angrint,
 Vertellt von Glück mi, von 't Hochtitsfest:
 O, so tau drömen: dat is min Best!

Locken.

Lüttje Dirn, kumm!
 Wi will'n tausamengahn den Dag,
 Arm in Arm un Hand in Hand,
 Dörchleben, wur inne Wisch dei Bäken pruschen,
 Heuspringers hüppen un Seissen ruschen,
 Lewarks trillern un Immern summen
 Un Klocken fling'n un Pipen un Trummen,
 Un Kinnerlachen un Rosenduft
 Deit emern dörch dei Maienluft.
 Un Heiden lüchten un Üuwers strahlen
 Un Fahlen sik inne Koppel wahlen:
 So will'n wi gahn dörch 't wide Land
 Un uns freun anne Welt un ehr'n Hartensflag:
 Lüttje Dirn, kumm!

Lüttje Dirn, kumm!
 Wi will'n tausamenrauhn dei Nach,
 Bost an Bost un Arm in Arm.
 Dörchleben, wur von einen taun annern
 Warme Ström daun ræwerwannern,
 Wur lisen dei Fingern straken un gliden
 Óewer Hals un Schuller, Bost un Siden,
 Wur Lipp an Lipp sik höllt un hängt,
 Dat Blaut wild dörch dei Aldern drängt,
 Dei Lust upbluct un ut de Schell sik pöllt
 Un utströmt un flækert — tausamenföllt:
 So will'n wi rauhen weik un warm
 Un uns freun an uns un unsen Hartensflag:
 Lüttje Dirn, kumm!

Mudder Wittsch, Mudder Wittsch . . .

Mudder Wittsch, Mudder Wittsch, sik mi mal an,
Wur ik den Bummelschottschē kann.
Ball uppen Hacken, ball uppen Tehn,
Süh, Mudder Wittsch, wur geiht dat schön!

Wat gapt ji all, as danzt ik mall,
Ik ward' hüt achtteihn Johr jo al,
Un heff nich Waschen un Plätten lihrt
Un heff nich Geld un Geldeswirt.

Ik heff jo blot min flinken Bein,
Un flüggt dei Rock mal ewre Knei'n,
Möt danzen jo, wa 'k danzen kann,
Dat ik mi rannerdanz 'n Mann.

Mudder Wittsch, Mudder Wittsch, sik mi mal an,
Wur ik den Bummelschottschē kann.
Ball uppen Hacken, ball uppen Tehn,
Süh, Mudder Wittsch, wur geiht dat schön!

Weer ik — hadd ik . . .

Weer ik woll ein Schippersmann,
Hadd ik Seil un Masten,
Führ ik in dei wide Welt
Un hal golle Lasten.

Weer ik woll ein Hannelskirl,
Hadd ik 'n groten Laden,
Führ 'k dat beste siden Dauf
Un eet Sad' un Braden.

Weer ik gor dei König sülft,
 Hadd ik Bur'n un Käter,
 Führ ik in ein Galakutsch,
 Wahnt in rike Slatter.

Weer ik, hadd ik, hadd ik, weer ik,
 Dat maikt mi nich warmen,
 All, wat ik min eigen nenn,
 Heff ik in dei Armen.

Un probier ehr'n roden Mund,
 Junge, deit dat fluschen!
 Wenn min lüttje Dirn mi küßt,
 Mag 'k mit keinen tuschen.

Dat is nich schön von di . . .

Du hest den Mund intwei mi küßt
 Un uck min Hart dortau.
 Nu kann ik nich vergeten di,
 Nehmst mit di all min Rauh.

Du hest den Mund intwei mi küßt,
 Un heit dei Lipp noch brennt,
 Wenn sei gor oft so vör sik hen
 Lis' dinen Namen nennt.

Du hest den Mund intwei mi küßt,
 Un ward denn irst gesund,
 Wenn wedder Hart an Harten rauht
 Un wedder Mund up Mund.

Du hest den Mund intwei mi füzt,
 Schon glik's vergew 't ik di;
 Doch dat du längst nich heilt em hest —
 Dat is nich schön von di!

Dirnsgedanken.

Wat steihst as ein Jung' dor
 Un gluderst mi an,
 As weer ik ein Nippesak
 Ut finen Porzlan!

As weer ein Postür ik,
 Ut Marmelstein haugt,
 As weer ik ein Pöpping,
 Mit Sagels ufsaugt,

Dei man nich dörf anrühr'n,
 Nich straken un ein'
 Ne, ne, bün ein Dirn woll
 Von fleisch un von Bein.

Von Knafen un Sehnen,
 Von Murr un von Maut;
 Dei kum noch kann tähmen
 Dat frische Blaut.

Mücht danzen un leiben,
 Rümwirken un schör'n —
 Mücht wrangen un walen
 As utlaten Gör'n. —

Du fikst mi so dummi an,
So geistlich un fram:
Ach, ji Mannslüd' sünd Bangbüren
Un Schapsköpp altausam!

Abend.

Awer den Holt hängt blaß dei Man
Us ein bleckern Bricken.
Up dat Klewerslag Schatten stahn,
Rehbuck ögt un Riden.

An den einfarbigen H̄eben lang
Seilt ein Schaug' von Kreigen
Lutlos, as ein lütt Gedank
Dörch den Bregen deit fleigen.

Mank dei Barg, dor steckt dei Nacht
Rut ehr langen Armen,
Leggt üm Feld un Heid' sei sach't,
Weik un ahne Carmen.

Un dei Jrd' bewert as 'n Rief',
Baben blänkert 't irste Stirning — — —
Mächt uck nehm'en in 'n Arm so lis'
Di, min lütt, leiw Dirning.

Woll half in 'n Drom.

Hei snack so gaut, hei snack so lind,
So as üm uns dei Abendwind.

Höll mi so wiß, höll mi so säut,
 Dat mi dat sangel von Kopp tau fäut.
 Hüng' em an 'n Mund as 'n Imm anne Blom,
 Woll half in 'n Drom — woll half in 'n Drom.

Un weiken strakten mi sin Hänn,
 O, hadd doch nümmer dei Nacht ein Enn,
 Dei Sommernacht, so emrig still,
 As wüß dat nich, wat 't warden will.
 Blot lisen föllt ein Beer von 'n Bom,
 Woll half in 'n Drom — woll half in 'n Drom.

Nu kümmt dei Dag, dei Arbeit ran.
 Du Sünne, wat kickst so hell mi an?
 Gah unner, dat 't düster wedder warden mag.
 Slep mi jo doch man so hen dörch den Dag
 As 'n arme fleig' æwern suren Rohm,
 Woll half in 'n Drom — woll half in 'n Drom.

35

Uppe Dün.

Anne Kimming seilt ein Fischerfutter,
 Witt grint dei Sand, still as in 'n Drom.
 Dei Sünne kickt mäud', dei Mewen scheiten,
 Stranddistel weigt sin blage Blom.

Horch, hürst dat Meer sin Himen, Bullern?
 Hal't Aten mit sin Riesenlung'.
 Kit, fühst dei witten Kämm un Spiz'en?
 Dat Meer steckt ut sin Riesentung'.

Süh, wur sei gierig ran deit lecken
 Un 'n scharpet Mez æwer Slamm un Sled,

Wur s' tens uns' fäut unner Juchen, Snatern
Wegschrapft so langsam Stück för Stück . . .

Du sitzt vör mi — din witten Armen,
Dei schemern hell in 'n Sünneschin.
Hür in min Hart dat lisen stigen
Ganz sacht, in Lust half, half in Pin.

Dat is dei Leiw ehr eigen Runschén,
Dat flütt un ebbt dor up un af.
fäuhl unner Schuddern ehr Schörwarken,
Wur s' ein Stück ritt nah 't anner af.

Vörjahrsnachten.

Dat sünd dei weiken Vörjahrsnachten,
Wenn 'e Zapp in Böm un Büschén stiggt,
Wenn 'n wunnersamig Emern ¹⁾ sachten
Hen æwer feld un Heiden flüggt.
Verborgen Kräft sit rings daun regen,
Schörwarken rüm in Lust un Ird,
Dei leiw, urolle Weltensegen
Sit ut sit sülben wedderbiert,
Lett æwerall sin Gaben schimmern,
Sin Saaten sei't för Lust un Leid:
Denn spörst ein Runschén — still deit timmern
Üm di dei Hand vonne Ewigkeit.

Dat sünd dei weiken Vörjahrsnachten,
Wenn warm dat Blaut inne Aldern quellt,
Wenn 'n wunnersamig Bewer wachten

¹⁾ Zittern.

Hen dörch den ganzen Minschen wellt,
 Wenn Hart sik deit nah Harten lengen,
 Wenn weiken sik leggt Bost an Bost,
 Wenn Lippen sik tau Lippen drängen
 Un drinken dor oll leive Kost.
 Unner liset Juchen, liset Wimmern
 Sik Minsch an Minsch hengeben deit,
 Denn spörst ein Runsch — still deit timmern
 Üm di dei Hand vonne Ewigkeit.

5

Schep.

Sor führten so völ Schep mal
 Von mi in 't vulle Meer,
 Un kemen so schön ut den Haben,
 Nu seih ik sei nimmermehr.

Dat ein, dat weer beladen
 Mit Dalers, blank un rund.
 Wecker weit, wur dat is blében
 Un lang' al liggt uppen Grund!

Dat anner hadd as Fracht woll
 Ruhm, Ihr un sonen Land.
 Wecker weit, wur dat is lopen
 Up Legerwall un Land!

Dat drüdde seet het haben
 Ran vull von gaude frünn.
 Wecker weit, wur dat is staben
 Un flagen unn're Sünn!

Blot ein seih ik noch fohren,
Un is 't uck al krumm un scheis,
Dat segelt gor moy vör Winn'n,
Is laden mit Mudderleiw.

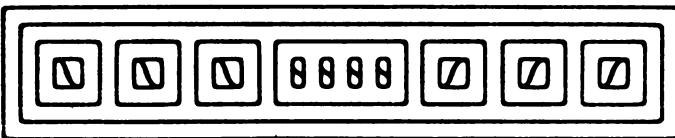

Wat büst?

Wat seggen dei Königs un Preisters
Un swingen ehr Zepter æwer di —:
Du büst ein bistrig Wesen
Vull Sünn un Jökeli.
Di deit blot driben un hissen
Dei Gier ahn Scham un Schu.
Dor brukst du Kutschers un Herrschers —
Ein willet Diert weerst du!

Wat seggen dei Persessers un Dokters,
Unnersäulen un sniden di:
Du büst ein Nett von Röhren,
Ein lektisch Batterie,
Un chemisch Kräft dor in wirken
Un schör'n ahn Rast un Ruh,
Lopen dor nah bestimmte Odders —
Ein fin Maschin weerst du!

Wat æwer runscht dei Stormwind
Un strakt un hewelt di:
Kumm mit din Denken un Fäuhlen
Dewer Land un Meer mit mi.
Dewerall ein Sehnen un Speigeln,
Ein Klingen lis' un lu'.
Blot Biller, dei du wohrschugst:
Dei ganze Welt büst du!

II. Seelensegg.¹⁾

Weit woll...

Weit woll, wat dei meisten am leiwsten hürn'n
It kunn jo uck singen in bunte Kalür'n,
Von verrückte Dröm un wirr Gedanken,
Dei den besten dörch Seel un Brägen mal wanken,
Von Supp un Braden un Win un Bier,
Von Jaumeln un Juchen, von Lust un Gier,
Von smucke Dirns, unsinnig Geneiten,
Von Prählen un Dickdaun, von Klappern un Scheiten:
Saken, dei jo upstunns inne Welt rümausten,
Will juch wat hausten,
Dei maken einen blot mör un matt.

Ein Lump, dei anners seggt un singt,
As em dat dörch den Harten klingt,
Dei sit in frömde Formen lett pressen
Un sit mit künstlichen Dünger deit messen.
Wat soll 't? — Licht, Luft, Spis' un sonen Kram
Eten un drinken wi Minschen alltausam.
Dat treckt uck dörch mi un schört dor un schafft,

¹⁾ Seelengespräche.

Un wat dat dor maſt — dat is min Kraft.
 Dat kann mi kein nehmen — dat is min Leben,
 Dat will 'k juch geben.
 Mine Damen un Herrn, nu nehmen S' ſik wat!

Schickſal.

*Q*n ſmeeft du mi ahn Willen
 Mal ut dat Düster rut
 Un lettſt din Gedanken un Grillen
 Alle Dag' nu an mi ut:

*I*k will nich weimern un flagen,
*I*k will nich bögen dei Knei;
*I*k will dat staffrecht dragen,
 Wat 'e ſchidſt an Lust un Weih.

*I*k bün uck nich mihr ängſtlich,
 Wenn du mi ſleift odder ſtrakt;
*N*e — ik bün blot noch nilich,
 Wat du ut mi noch maſt.

Swermaut.

*A*wer dei Barg un ñewer dat Meer
 Treckt min Sehnsucht hen un her
 Mit mäude Fäut un indrögt Sinnen
 Un wör al witt as frischbleikt Linnen.

Un gah doch dörch Saaten un Blaumengor'ns,
 Hür ſingen dei Vægel un ſpringen dei Borns;

Seih achter dei finstern blänkern dei Lichter
 Un üm dei Dischen völ leive Gesichter,
 Wur sei so fram taun Herrgott beden,
 Ut ehr Schötteln eten, still un taufröden;
 Bün ik nich uck von ehren Stamm,
 Wecker steek inne Seel mi an dei Flamm?
 Bün ik nich uck ehr Fleisch un Blaut,
 Wecker weckt in 'n Harten den willen Laut? ¹⁾

O wüsz ik doch, wat in mi drängt,
 Wat in mi lewt un in mi lengt!
 So möt ik lopen ahn Stätt un Staff
 Dei Dagen dörch bet an dat Graff.

S

Dei Negenklauken.

„Seel, wat makst du för 'n grimmig Gesicht?“

Sühst dor den Kirl, dei prädigt nich slicht.
 Hei höllt dei Näs' so pil in 't Enn
 Un rad'slagt rüm mit Arm un Hänn,
 Wis't Stein un Planten un kickt dörch 'n Glas:
 So waßt dat Blaut, so waßt dei Haß,
 So loppit dei Ird', dei Iserbahñ,
 So geiht 't, un so kunn' t beter gahn.
 Gott mök jo gor nich slicht dei Welt,
 Doch gaut is 't uck nich mit ehr bestellt.
 Dat fehlt ehr hier, dat fehlt ehr dor.
 (Ja, wenn hei so kunn, hei kreg' dat Flor) — —
 So hett hei all's utenanner plückt,

¹⁾ Meute, Schär.

Un dei Tauhürers Flatschen as verrückt. —
 Ich hadd em am leiwsten poor æwerstrakt — —
 — — — — — — — — — — — — — — — — —
 Magst du, wenn man dinen Dadder flicht makt?

Wur büsst du?

Ik heff di söcht, Gott, söcht tau allen Tiden,
 Ik bün di nahspört woll tau gahn, tau rideñ.

Ik frög' nah di dei Blaum, den Storm, den Regen,
 Ik bed' üm di den Preister üm finen Segen.

Ik wull di saten, ganz gewiß di gripen,
 Du süßt mi Röd' stahn — o, ik wull di knipen.

Jawoll, ik seg' mi satt, marach mi mäud'
 Un bün nah di noch ümmer up dei Fäut.

Ik leet di lopen al as Bulemann un Beist
 Un stört' dei Götters üm, un du wörst Geist.

Doch Geist ahn Lif — ik smeet dat Dings wedder rut,
 Ik leet di füllen al dei Himmels ut.

Un schafft up des' Ort wider. — Jeder Ogenblick
 Leet ut sin Düpen wassen di as 'n niget Stück.

Un wat dei ein deit bugen, sleit dei anner dal,
 So warst du buren, deist du starben, sündar Tall un Tahl.

Un ik möt stahn un taußeih woll mit fewrig Sinn'n,
 Wur du mi ümmer wedder deist unnre Hänn verswinn'n.

Wat fall ik daun, ik arm un bistrig Heuken? ¹⁾ —
Den Kopp æwre Enn; ik will di wider säuken.

35

Lis' un lud!

All dat Lude vergeiht,
All dat Lise besteicht;
All dat Lude makt intwei,
All dat Lise bringt inne Reih.

Hürst du den Storm dor rasen un rastern,
Wur hei dei Böm weck gift anne Back,
Hürst du den Frost dor knistern un knastern,
Wur hei dei Knuppens stött in 't Nach?
Ewerst dei warme Maienregen
Weikt sei nahst up as 'n warme Log',
Maiensünn schint ehr uppen Brägen,
Küst ehr 'n lezten Slap ut 't Og'.

Hürst du dei Hannelsherrn zaffeln' un schutern,
Verschächtern, wat heilig is un gaut,
Hürst du dei Rohlänners schelln un futern,
Pedden dei Seelen unnern faut?
Ewerst dei Sanftmaut leggt smidig Bännen
Üm ehr Weihdag' un ehr Gier,
Un dei Leiw mit weiken Hännen
Strakt wedder allens glatt un schir.

¹⁾ eigentlich Ziegenlämmchen.

All dat Lude maakt intwei,
 All dat Lise bringt inne Reih.
 All dat Lude vergeiht,
 All dat Lise besteicht.

Kein Angst.

All din Drömen ward Wahrheit,
 All din Denken Klarheit,
 All din Düster Licht.
 Lat di nich von Philistern
 Den Kopp verklilen un klistern,
 Dei machen allens slicht.

Nich, wat in willen Wellen
 Dörch 't Leben deit schrigen un schellen,
 Up hoge Sessels mal thront:
 Ne, wat in di deit lengen
 Un still will ruterdrängen,
 Ward mal von Gott belohnt.

Cit.

If sei un sei
 Minen Samen in dei Welt,
 As 't mi geföllt,
 Gewer allens, wat dor grawt un flawt,
 Gewer allens, wat dor lawt un drawt.
 If frag' nich lang', wecker 't wesen deit,

Wur blot ein Ritz man apen steiht,
Dor streu ik rin min Saat: — — — —

— — — — Mensch, holl di prat!

Ik meih un meih.
Dei ganze wide Welt
Dat is min feld.
Wat kümmert mi dor Mai odder Snej,
Wat kümmert mi dor Weih odder Juchhei!
Min Seiz is ümmer hort un wet't;
Wur 't mi tauseggjt, dor ward s' ansett' —
Ward daslan, wat tau paß mi grad —
— — — — Mensch, holl di prat!

Middelweg.

Will alle Dag' mi 't seggen
Un drang' an 't Hart mi leggen:
„Du büsst man Hohn un Spott!“
Will alle Dag' ran mi kriegen,
För dull inne Uhren schrigen:
„Du büsst ein Herr un Gott!“

Denn kann uppe Lebенstraten
Mi nie Vertwiflung faten
Un nie nich Größenwahn.
Un näumen s' mi uck 'n Phäilister,
Langsam ik so wider bister,
Bet ik min Dingen dan.

Tit un Ewigkeit.

If ded' dörch düster Düpen gahn,
Ik heff up hoge Barg uck stan,
Niffel hier un dor ein beten.
Du Tit, du freitst den Sünneschin,
Du freitst uck Sorgen, Angst un Pin
Un wardst uck mi mal frèten.

Ik fäuhl, wur du tau Kled' mi geihst,
In Seel un Lif mi rimmersleist
Langsam din scharpen Tähnen.
Un doch uck noch wedder wassen lettst,
Wat mi erhöllt, wat mi ergeht
Un kräftigt Sinn un Sehnen.

Büßt as dei Hex bi Hans un Greit,
Dei irst ehr Offer fettmaken deit,
Dormit s' hett 'n gauden Happen.
Doch, wenn 'e di man nich eßlig snittst
Un di in 'n eigen Swanz rinbittst,
Dat ik di gah dörch 'e Lappen.

Ik fäuhl, dat sik in mi wat rögt
Un ganz in 'n stillen kümmt tauhöcht,
Ward ümmer gröter un græwer:
Dat is dei wide Ewigkeit,
Dei achter all dei Dingen steiht
Un di uck mal happst æwer.

Kinkerlitzkens.

Du seggst, du kannst dat Swier'n nich laten,
 Müsst hen un wenn mal rut ut 'n Katen,
 Mit Win un Bier un ähnlich sharp Kunnn'n
 Dörchjagen di von baben bet unn'n — —
 Sühst du dei Stirns an 'n Hében gahn
 Nich ümmer ehr stille, reine Bahñ? — —
 Kinkerlitzkens, Kinkerlitzkens.

Du meinst, künft kamen nich anners tau Gang'n,
 Möst denn un wenn 'e Jökeli anfang'n,
 Un weer 't manchmal uck 'n bëten bunt,
 Verleiwit weer doch mal jeder Hund. — —
 Jawoll, doch höchstens ein Woch odder poor,
 Du æwerst büst lëpsch dat ganze Johr. — —
 Kinkerlitzkens, Kinkerlitzkens.

Du flagst, du müsst Dokter un Preister hemim,
 Fäuhlst di tau swact ahn Stütt un Stämm,
 Künft nich up egen Fäuten stahn,
 Dei deden mit di dörch dei Lappen gahn. — —
 Sühst nich, dei Bom in Wind un Weder
 Waft ruhig tauhöch an Twig' un Bläder — —
 Kinkerlitzkens, Kinkerlitzkens.

Du wist nich — segg doch rut dat rund,
 Du büst tau ful — dor ligzt dei Hund.
 In Fett verwussen is Seel un Eif,
 Du büst nu satt un wardst nu stif. — —
 Dei Sünn, dei brecht dörch Nebel un Rot,
 Wenn du man wist, denn kannst du 't of. — —
 Kinkerlitzkens, Kinkerlitzkens.

Vörwarts!

Dreih di nich üm!
 Vergangenheit geiht rüm,
 Un dreggt up ehren Naden
 Einen groten swarten Paden.
 Dor ded' sei sik insacken
 All dine Jöhrn un Stunn'n,
 All dine Nor'n¹⁾ un Wunn'n
 Un freuden, dei du hest funn'n.
 Dreih di nich lang' noch üm!

Dreih di nich üm!
 Dat Leben geiht dor rüm
 Un larnt un lacht un rohrt,
 Denn mal geiht 't di üm 'n Bort,
 Denn mal in 'n Dreck di 't fort.
 Un mafst du 'n falschen Trick,
 Glik's hett 't up di einen Pick
 Un sleit di in 't Genick.
 Dreih di nich lang' noch üm!

Dreih di nich üm!
 Dor vör di liggt dei Rüm,
 Dor singt Lewark un Bäk,
 Dor tummeln sik Fahlen achter 't Ræk,
 Geiht 't lustig up Hau un Stek,
 Wat längst in 't Hart liggt prat
 An Wunsch un Will un Daht,
 Dor schütt dat all inne Saat:
 Vörwarts! Dreih di nich üm!

¹⁾ Narben.

Ogen.

Hirnings baben an den H̄eben,
 Dau't dor dicht bi dicht jo wannern,
 Un doch sünd 't v̄l dusend Milen,
 Dei juch scheiden einen von 'n annern.
 Un is blot ein warmet Lüchten,
 Dat juch ut dei Ogen geiht
 Un vertellt, wat för ein Sehnen
 Deip in alle Seelen steiht.

Minschen all ji hier up Irden,
 Dau't so dicht an dicht jo wannern,
 Un doch sünd 't oft dusend Milen,
 Dei juch scheiden einen von 'n annern.
 Un is blot ein warmet Lüchten,
 Dat juch ut dei Ogen geiht
 Un vertellt, wat för ein Sehnen
 Deip in alle Seelen steiht.

Sehnen nah ein reinet Leben,
 fri von Gier un fri von Lust,
 Wur ein Daht, ein Dau'n dat anner
 Still in Leiw woll apenküst.
 Sehnen nah ein renlich Wirken,
 Dat nix vör sik sülben gelt,
 Un doch mit sin warmet Lüchten
 Mat utfüllt dei ganze Welt.

Fragen.

Ist frög' dei Minschen: Wurtau dat Leben?
 Sei hadden nich Tit, einen Antwort tau geben.

Sei eeten un drünken un sünden un föpen,
 Deden zaustern un zaffeln un schutern un köpen,
 Schreben Bäuker, bugten Maschinen un allerlei
 Un reeten langsam Eif un Seel bi intwei.

If frög' dei Planten: Wurtau dat Leben?
 Sei nickten still un wüssen taun Hében:
 Wat gellt 't uns an? — Ein wunnerlich Lengen
 Deit uns dörch Stamm un Twig' hendrängen,
 Ein selig Sangeln un säutet Singen,
 Dat schafft in uns un will Früchte bringen.

If frög' dei Steiner: Wurtau dat Leben?
 Sei deden lis' unner min Fäuten bëben:
 All's vergeiht — wat sälen w' uns doran liwen,
 Wi kennen kein Hasten un Jagen un Driwen,
 Wi daun nich sorgen, nich sehnien un hapen,
 Wi will'n blot rauhn, wi will'n blot slapen.

¶

Wider.

*S*mit all den ollen Plunner af,
 Dei in dei Welt flüggt rup un raf,
 Nah den dei Minschen Johrhunnert hemm jagt
 Un an em knappert un an em gnagt
 As 'n Knaken, an den kein fleisch mihr is.
 Smit af, du steihst doch mal vor 'n Riß:
 Wi willen wider.

Wat kickst nah Ordens un Kledung hen?
 Kop weg as för ein giftig Spenn!
 Wat deist up Stand un Person noch seihn?

Hemm all datsfülwig fleisch un Bein.
 Wat gierst nah Ruhm up Schritt un Tritt?
 Wi bröchten nix mit un nehmen nix mit:
 Wi willen wider.

Sast nich blot kiken kenen, wenn du fühst,
 Nich wannern blot kenen, wur du tühst,
 Nich saten kenen, wurnah du grippst,
 Nich hüppen kenen, wenn du wippst,
 Sast swemmen kenen ahn Water un Paul
 Un fleigen kenen ahn Fedder un Spaul:
 Wi willen wider.

Achter Schin un Farw irst, achter dei Ding'n,
 Dat rechte Leben sik los deit wring'n.
 Wat üm un in di rufft un ract,
 Dat nützt, wenn Leiw un Lengen ut snact.
 Wenn du allens nimmst un all's wedder giffst
 Un in all den Wessel du sülben blifft:
 So gah man wider.

Wat du denken kannst, dat is jo din,
 Wat du fühlgen kannst, dei Welt deit sin.
 Plück von alle Böm, von alle Dröm,
 Fleig' mit alle Seelen, mit alle Ström
 In Leiw un Schönheit, Kraft un Vertrug'n
 Un dau ut din Hart einen Tempel bug'n:
 Dor wahn as Kaiser.

Wat 's dat?

Ringel, rangel, ranner,
 Ein buntet Dörcheinanner,

Ein Tasten un Tasen, ein Säufen un Sinn'n,
 Ein Drusen un Denken, ein Forschen un Finn'n,
 Ein Dammeln un Dallen, ein Knussen un Kiwen,
 Ein Stigen un Fallen, ein Möten un Driwen — —
 Ringel di, rangel di, rad.

Nu rad' mal, wat is dat? — — — — —

Je, säd' ik nich, du röttst dornében,
 Min Jung', dat is ein Minschenleben.

Glinster, glanster, glemer,
 Ein weik un warmer Schemer,
 Ein langsam Kinen un stillet Bläuhn,
 Ein taufreden Hapen un einsam Mäuhn,
 Ein flog un fludder, ein Drom un Dust,
 Ein wunnerlich Weigen mank Leid un Lust — —
 Glinster di, glanner di, glatt,
 Nu rad' mal, wat is dat? — — — — —

Je, säd' ik nich, du röttst dornében,
 Min Jung', dat is ein Minschenleben.

Haster, baster, beister,
 Ein dull un dëgt Koppheister,
 Ein fréten un Supen in Suf' un Brus',
 Ein Bugen un Intweislan in Grus un Mus,
 Ein Riten un Ruffen, ein Rönnen un Jagen,
 Ein Dickdaun un Befehlen, ein Weimern un Klagen — —
 Haster di, baster di, bat,
 Nu rad' mal, wat is dat? — — — — —

Je, säd' ik nich, du röttst dornében,
 Min Jung', dat is ein Minschenleben.

Simsala, dusala, deiern,
 Ein liset Klingen un Beiern,
 Ein Sw̄eben æwer Maraz un Gatz,
 Ein Säuken nah einen verborgen Schatz,
 Ein Glummen un Glæsen an Seel un Sinn,
 Ein selig Wassen in 'n Himmel rin — —
 Simsala, dusala, dat,
 Nu rad' mal, wat is dat? — — — — —
 — — — — — — — — — — — — — — —
 Je, säd' ik nich, du rötst dorneben,
 Min Jung', dat is ein Minschenleben.

Üm Middernacht.

 Dor slög' dei Stunn
 Mi deipe Wunn,
 Dei Stunn üm Middernacht.
 Dor sprünjen in 't Slapen
 Dei Ogen mi apen
 Un feeken mit 'n Mal ganz wacht.

 Un üm mi dat Düster,
 Dat glupt as ein wüster
 Un groter Bulemann.
 Un ein Schuddern un Bangen
 Ded' nah mi langen
 Un wull mi faten an.

 Dor wör ik so lütting,
 So minn' un nigrütting,
 Verlür so ganz min Hap'n.
 Un hadd unnre Bedden,

Dei Späuf tau wöhren,
Mi vör mi giren verkrap'n.

Kein Stern an 'n Hében.
Rings sweg' dat Leben,
Wat ik uck hork un frög'.
Künn Antwort nich finnen
Bi all min Sinnen — —
Doch hür! — Min Hart, dat slög'! —

Juchhe! Wat wißt mihrer?
Nu sing' din Lieder!
Dor ward din Brot di bact!
Wat selen dei annern,
Din Hart sleit taun Wannern
Di jo den rechten Taft!

Jan Allmann.

Jan Allmann kümmt vör dat jüngste Gericht.
Hei meint, sin Aktien stahn nich slicht.
Hei höllt den Kopp gor stur in 'n Nacken
Un deit ganz hellischen Klauk noch snacken:
„Wat Bibel un Katechismus mi vörschrében,
Dor bün ik min Lebenlang bi blében.
Wat Mudder hett prédigt un Vadder dan,
Dor leet ik ümmer min Karr nah gahn;
Wat Schult un Schandarm deden anornier'n,
Dat ded' ik seindag' nich mihr as girn.
Jt schul nah dei Herren un leet nah dei Knechts
Un segel so middwarts von links un rechis
Un wör mi dat paßlichst rutersäcken.

Ik leet dat Grübeln un son Masäufken.
 Wat Nahwer ded' un Nahwer sad',
 Dornah ik mi min Leben smed'.
 Bün buren, heff heirat'i, kreg' Kinner, bün storben,
 Ik holl mi noch nich för so ganz verdorben."

Uns' Herrgott sickt Jan Ullmann an:
 „Wat fall dat ole Geleier, Mann?
 Is ümmer dat eine Gesäus' un Getüder.
 Glöwst du, dat wi dormit kamen wider,
 Meinst du, dat ik din Lengen un Leben
 Di blot för anner Lüd' heff geben?
 Hest du kein eigen Hart in 'n Liw,
 Dat vull sitt von richtigen Drang un Driw,
 Dat du dormit wirken un schaffen föst
 Un endlich di un all's anner erlöst
 Un fri wardst in dei schöne Welt,
 Dei ik för alle Geschöpfe henstellt?
 Un du bugst üm di hoge Mur'n
 Un treckst di dei Nachtmüçz æw're Uhr'n,
 Lëwst anner Leben, lëppst as son Schap
 Achter Königs un Dokters her, Professor un Pap.
 Un wat dei Johrhunnert hebbun buren an Last,
 Dor wörst du von vullstaft bet unnre fast.
 Lëwst nich din Leben — dat Best, wat 'e hest — —
 Du büsst einen groten Schapskopp west!"

Weigen.

Wudder un Vadder deden mi weigen,
 Von ein Sit nah 'r anner ded 'k mi dreigen.
 Un üm mi danzte dei niedrig Stuw,

Un up dei Kommod dei gläsern Duw,
 Inne Eck dei Disch un dei Kuckucksloch,
 Uppe Hammurb dei Geranienstein,
 In 'n Melkenschapp dei Pott un dei Schal,
 Dörch 't Finster ein lustig Sünnenstrahl
 Un dat lütte Lied, dat æwer mi flüng'
 Un dat mi lisen in 'n Slap denn flüng'.

Nahst wör mi dat vulle Leben weigen
 Mit finnen willen, bunten Reigen.
 Dat stödd mi hen, dat smet mi her,
 As leg' ik in ein widet Meer,
 Un bunte Biller huschten vörbi
 Un finster Gedanken packten mi.
 Ik greep nah dit, höll mi an dat,
 Ik wör ball drög', ik wör ball natt
 Un freu mi, wenn dei Abend kem
 Un mi denn in sin Armen nehm.

Nu weigt mi ein stillet Lengen
 In 'n Harten ahn Karm un Drängen,
 Ein wunnersäutet Up un Af,
 Un weit nich, wecker dat sett' in 'n Draff.
 Ein wunnerlichet Her un Hin,
 Un krieg' dorin doch keinen Sinn:
 Wat kümmt von buten, von binn'n dei Segen,
 Wat 't Well'n sünd, dei tauhöchti mi drégen — —
 Na, is einerlei, ik lat mi weigen,
 Un sull 'k dorbi in 'n Himmel fleigen.

Jesus.

Brauder, du sühst jo ganz anners ut,
 Du möbst di vel bëter un schöner rut,
 As ik di tauirst heff kennen lihrt.
 Dor Köster un Preister mit di hemm hantiert,
 Dunn sleekst du duhnacht, as drögst du 'n Last,
 As wenn du nich recht in dei Welt rinpaßt,
 So höltern un stis, ahn Heg' un Pleg',
 As seeten di din eigen Glieder in 'n Weg'
 Un in jede Ogenec stünn ein Tran' — —
 Hüt steihst du ganz anners vör mi uppen Plan.
 Junge, ein Kirl jo, prächtig un stark,
 Ut ein Stück haugt, vull Maut un Mark,
 Rutwussen ut sik sülm, as 'n Bom ut sin Wöddel,
 Gierst nich nah Anseihn un Stand un Vöddel,
 Dreggst in di jo dei ganze Welt:
 Fast büst du up dei Irden henstellt,
 Deist an ehr reinen, riken Gaben
 Still un hartensfroh di laben.
 Din Seel æwer führt ein anner Leben,
 Dat stammt woll her ut 'n hogen Hëben,
 Dat ficht nich taur linken un taur rechten,
 Dat lett sik nich knëden un nich knechten,
 Dat wüß tauhöchæwer Krimskramms un Spott,
 Dat is sik Herrscher un Deiner un Gott
 Un smitt nu sinen hellen, warmen Schin
 In Milljonen Dahten in dei Welten rin.
 Dat deit upmuntern, dei dor flagen,
 Dat deit uprichten, dei sik plagen,
 Dat binnt dei Seelen, dei ganz terreten,
 Dat brennt inne Harten, dei blot drinken un eten,
 Dat versprecht keinen Lohn, draugt an kein Leid,

Dat wiſt blot: achter all's steiht dei Ewigkeit.
 Wat Leben, wat Dod, wat Vader, wat Mauder!
 Sünd all Gottes Kinner! — Gun Dag uč, Brauder!

5

Selig sünd, dei dor hungert . . .

*H*on unſen Herrn un Heiland Jesus Chriſ
 Mi blot ümmer ein Bild gegenwärtig is:
 „Kamt her, ob Bur odder Kaiser odder Kind,
 All, dei mäuhſelig un beladen sünd!“

Doch kümmt mi Dokter Martin Luther in 'n Sinn,
 Denn fall'n mi ümmer zwei Biller in,
 Un keine Strat, kein Brügg un kein Bahñ
 Deit von dat ein tau 't anner gahn.

*J*f denk, wur hei in ſin Kloſterzell ſeet,
 Dewer ſin Seel woll Leben un Lif vergeet.
*J*f denk an dat Beift mit dei deipen Ogen,
 Wur hei nah Worms is rinnertogen
 Mit 'n Männerſtock, in 'n einfach Kled
 Un up dei Lippen ein ſtillet Gebet.
 Kein Fett up dei Rippen, kein Falt in dei Seel,
 Dewerſt Kraft un Füer — fo vel, fo vel,
 Dat 't upblückt as ein hillig Brand
 Von Nürden bet ḥewer dei Alpenwand,
 Dat jeder kann Lif un Seel an warmen,
 König un Bur, Schinner un Schandarmen.
 Dor ſprök dei Wohrheit ahn Macht un List:
 „Kumm her, min Sæhn, wenn du wat wiſt.
 Wat dörch mi un alle Welten flütt,
 Dat is 't, dat Kraft un Tröstung bütt!“

Söndag.

Günndag is hät un freu un fröhlichkeit.
Wat meinst du? 'Dunnersdag in 'n Klenner steiht!
Kik ik nich nah, bin jo min eigen Herr.
Lat 't doch! Man tau, dor geiht jo nix verquer.
Heff ik min Alldagstüg un -schauh uck an,
Möt schuften un sveiten ik uck un düchtig ran.

Bravo, bravo! Dat kriggt mi lang' nich unner.
 Min Seel hett Sünndag hüt, von haben runner
 föll Segen un Seligkeit in dusend Ström,
 Bläder un Bläuten wassen up Büsch un Böm.
 Ein säutet Singen flütt in alle firn,
 Ein weiket Klingen kümmt von alle Stirn,
 Un tau ein Kark ward mi dei wide Welt,
 Ein Preister unsichtbor sin Predigt höllt
 In wunnersamig Tön un himmlisch Würd',
 So as s' in 'n Leben nie min Uhr hett hürt.
 Wenn s' uck in 'n Harten woll al sleepen lang',
 Nu wören s' weckt, un 'n Danz kümmt nu in 'n Gang',
 Ein Wring'n un Wräusen un ein Kuddelmuddeln,
 As daun dor nig' un starke Kräft upbuddeln,
 Kräft, dei dörch alle Rüm un Tiden gahn
 Un säulen, wur s' ehr'n Haken kenen anslan.
 Man tau! Mi 's 't recht; ja, kümmt man ruhig ran,
 Min leiven frünn, un hollt juch Predigt man.
 Wit ewer Maraz un Mad' un Haß un Pin
 führ'n sei tauhöcht tau Licht un Sünnenschin,
 Tau Wahrheit un Tru — in 'n langen bunten Reigen
 Daun sei üm di dei schönsten Biller seigen,
 Wur Minschen sin kenen, wenn s' man ironisch will'n,
 Wenn s' von sik smiten alle Lunen un Grill'n,
 Wenn s' nich mihr schell'n un toben, garr'n un blarr'n,
 Wenn sei an Eis un Seel wedder reiner warr'n,
 Wenn sei ehr Gier'n un Janken lihren törn'n,
 Nich wahllos allens in sik rinnerbörn'n,
 Wenn jeder 'n Tempel in sik sülbst upricht't
 Un endlich in sik ewigen Sünndag kriggt,
 Wur hei keinen Preister brukt, Gesetz, Befehl,
 Ut ewig Borns wedder drinnen lett sin Seel. — —
 Wat, is 't nich Sünndag hüt, wenn 'k so ein Badshaft kreg',

Dei wegnimmt all, wat mör un ful un leg'.
 Bestimmt dei Polizei uck 'n annern Dag —
 Rutscht mi den Puckel dal — dat ik nich lach!
 Dunnersdag fall 't sin? — Pož Blitz un Dunner,
 Smeet æwre Burd jo all den ollen Plunner!
 Ein nige Welt steiht dor in Blaum un Stirn.
 Min Seel hett Sünndag, deit hüt Sünndag fir'n!

Drähnbartels rut!

Min Stuw is vull Sünn, un min Hart is vull Licht,
 Kümmst nich rin, makst du kein fröhlich Gesicht.
 Wat Vetter, wat Fründ, dei blif mi von 'n Wagen,
 Dei nich nahlett dat ewig Gestæhn un Klagen
 Un vertellen von Unglück un schlechte Tiden,
 Von dei Minschen ehr Marach, Gejacher un Striden,
 Wat Nahwersch ett un Nahwersch kaf't,
 Wat Jochen sik mit Eischen strakt,
 Dat Fritzing hüt is Dokter worden
 Un Körling kreg' einen hogen Orden,
 Un dat s' al wedder einen dotslögen
 Un einen annern düchtig bidrögen. — — —
 Drähnst ümmer noch? — Nu æwerst rut up dei Straten,
 Du weißt doch, wur 'e Timmermann dat Lock hett laten,
 Denn Kinner sünd 't, dei so jauwen un blarr'n.
 Dei Hunn, dei zaffeln, un Katten, dei quarr'n.
 Æwerst rut mit dei Diere — un Minschen rin — — —
 Denn min Stuw is vull Licht, un min Hart is vull Sünn.

Du allein.

Hat makst du för ein scheiw Gesicht,
 As gäng' di dat gor un gor tau slicht,
 As haddst kein freu mihr an Sünni un Hében,
 Kein freu mihr an din eigen Leben,
 As arger di Wind un Regen un Wéder,
 As hadden dat alle Geschöpfe heder.
 Wat grunst di, as wost du æwerkaken,
 Di kann doch keiner fröhlich maken,
 Kein ein — as du allein.

Wat snückerst un studierst in Blatt un Bauk,
 As möken dei di ahnig un klauk,
 Wat strewst nah Geld un Ruhm un Ihr,
 As möken dei di glatt un schier.
 Wat richst du di nah anner Lüd',
 Nah ehr Gebirden un nah ehr Würd',
 Wat gell'n di an dei frönden Sak'en,
 Di kann doch keiner glücklich maken,
 Kein ein — as du allein.

Wat ängstigst vör Ewigkeit di un Enn,
 Un löppst von Pontiussen nah Pilatussen hen;
 fröggst hier den Dokter un dor den Preister,
 Lettst up Seel un Lif setten Plaster un Reister
 Un wringst dei Hänn un bögst dei Knei
 Un hul'st un winselst tau Gott in din Weih.
 Häng' di doch an den richtigen Haken,
 Di kann doch keiner selig maken,
 Kein ein — as du allein. —

Lebensmaut.

Winen fröhlichen Maut, den söcht ik wedder,
Dei hängen bleben weer anne Lébensledder —

Dor gäng' ik tau den Dokter sin Dör,
Dei hal'te Buddels un Mezgers vör
Un schrew Rezepte, ellenlang, kunterbunt,
Un dorbi, je, weer dei Kirl gesund?
Dei Puckel krumm un stif von Gicht
Un ein gnittschewsch un jämmerlich Gesicht —
Dei süll mi helpen? — Dor leep ik furt
Un smeet einen Sack vull Hapen æwer Burd.

Dunn kem ik tau den Preister sin Dör,
Dei söchte dat Bibelbauk sik vör
Un predigte un preisterte lang un breit
Von dei olen Juden, Sünn, Düwel un Seligkeit.
Un schimpte un schandierte dorbi nich slicht —
Un dei wull bistahn vör 't jüngste Gericht?
Dei süll mi helpen? — Dor leep ik furt
Un smeet wedder 'n Sack vull Hapen æwer Burd.

Dunn kem ik tau dei Komödjanten ehr Dör,
Dei möken vel Kinkerlitzens mi vör,
Dei spelten sik up as bannige Herrn
Un kunnen ehr eigen Leben nich törn'.
Blot Würd' un Schin, blot Fludder un Tand,
Wur blew dei faste, starke Hand?
Dei sällen mi helpen? — Dor leep ik furt
Un smeet wedder 'n Sack vull Hapen æwer Burd.

Dunn kem ik tau dei Philosophen ehr Dör,
Dor snachte ein den annern wat vör.

Buddelt einen in 'n Br̄egen mal up ein Blas',
 Denn meint hei furts: So leep dei Haf'.
 Un wull dat Riesenweltenrieß
 Rinpremsen¹⁾ in ein formel glit.
 Dei sällen mi helpen? — Dor leep ik furt
 Un smeet wedder 'n Sac vull Hapen æwer Burd.

Dunn kem ik tau min eigen Dör
 Un sett' mi dal un horcht un hör:
 „Wat büßt för 'n Schæping, mafst dat Leben di swer
 Un weiszt doch nich wurhen un wurher.
 Keiner verlangt wat von di, keiner ward di strafen,
 Dei anners vertell'n, möten leigen, dei Braven.
 Is son Leben nich licht? — Nu danz un lach!“ —

Dor wör ruhig in 'n Harten dat allgemach.
 Un langsam fünn minen fröhlichen Maut ik wedder
 Un kladderte wider rup up dei Lebensledder.

36

Wulken, Waggen, Wind . . .

Wulken, Waggen, Wind,
 Weit woll, as ik weer Kind,
 Dunn sünd ji dörch min Dagen gan,
 Dunn hewwt ji in min Dröm dorstan,
 Ji ded't mi hollen un weigen un plegen
 Un faudern von jugen riken Segen,
 Bröcht' mi Kunnen un Kraft von wide firn,
 Dei ewigen Düpten, dei himmlischen Stern.
 Wulken, Waggen, Wind,
 Dor weer mi so woll un lind.

¹⁾ hineinzwängen.

Nu nehm mi dat Leben in 'n Arm.
 O Gott, ein Getow un Gelarm!
 Dei Räd', dei susen, dei Reimens rasseln,
 Dei Autos tuten, dei Minschen quasseln,
 Un ein Dunst un Dreck so dick un dump,
 Un dei Hüser will'n einen drücken in 'n Klump.
 Un schöne Kleder — doch dat Hart makt Bankrott,
 Kein Stedig- un Herzlichkeit, völ Hohn un Spott,
 All's mulschig — kein Dig' un Deg' —
 Hallo — gah wedder anner Weg'!

Wulken, Waggen, Wind,
 Kam wedder tau juch geswind.
 Will juch wedder in dat Og' rinseihn,
 Sælt mi wedder üm den Kopp rüm weihn,
 Sælt mi wedder dörch den Brægen späulen,
 Sælt mi dat giftig Blaut wedder läuhlen,
 Von Seel un Lif mi waschen runner
 All den ollen, wirren, wäusten Plunner — —
 Wulken, Waggen, Wind,
 Nehmt mi wedder an as jug' Kind.

Ja ...

Mit krummen Puckel un Brillengläf'
 Stahn up Katheder un Straten
 Woll Kirks un maken ein Gewes':
 Will'n juch wat weiten laten.
 Wi sitten bi 'n leiwen Gott tau Gast
 Un hür'n sin Himen un Hausten,
 In 't Weltenhus von Del tau fast
 Daun wi rümräcken un austen.

Wi snückern in jede Ritz un Ecke
In Fibel un in Bibel,
Wi wäuhlen in jeden Schit un Dreck
Un schreiben ewer Dod un Düwel.
Dei wide Welt, in Schönheit un Kraft,
Wi sniden s' in Fezen in —
Maken apen den Born vonne Wissenschaft.
Ja — — — — — — — — —
Schökt' ji man Kopphester rin,
Ji Dokters un Perfessors.

Un nebenan up Kanzel un Kur,
Mit infror'n Ogen un Backen,
Stahn vör dei Kinner, vör den Bur
Wedder anner mit 'n framet Snacken:
Nu gaht man Gottes Weg' un Drift,
fragt nich nah Twiflers un Meiners,
Vergeben is, den hei vergift
Un wi, dei wi sin Deiners.
Doch is nich Lust un Leben hei,
Nich Lachen un Danzen un Sinn'n —
Dei Hännen soll'n un krumm dei Knei —
Kannst du sin Rik gewinnen.
Doch Gnad', wecker geiht ein anner Trad'
Un veracht' dit höchste Gaut,
Den smitt hei in dei Höll so drad' —
Ja — — — — — — — — —
Smet hei man rin den ganzen Laut,
Dei Schaulmeisters un dei Preifsters.

Doch sitten u^c weck up Süll un Stein
Mit wunnerlich Ogen un Reden,
Un wur einen armen Minschen sei seihn,

Den linnern sei dei Keden.
 Un wur von Schönheit un Seligkeit,
 Von Kraft un Leiw ward sungen,
 Dor warden dei Backen ehr rot un heit,
 Stimmen s' in mit fürig Tungen.
 Un wur ein bunte Blaum blot bläuht,
 Wur Bäken plättern lisen,
 Un wur ein Kind in Uumaut gläuht,
 Dor wassen ehr dei Wisen.
 Un kiken nich nah Kræt un Spenn,
 Un nich nah Sünn un Schann —
 Nah 'n Himmel, Himmel wisen s' hen —
 Ja — — — — — — — — — — — —
 Rup up 't Schild in 'n ganzen Lann
 Dei Dichters un Propheten.

36

Rut!

Wat löppst mit dinen scharpen, warmen Strahl
 Dei Hüser längs, dei Straten dal
 In jede Ec? — Wat wist du, Sünn? —
 Wat, ik will nah dei Minschen rin,
 Dei sitten achter Gardinen un Laden;
 Will ehr mal düchtig brenn'n un braden,
 Will ehr dei blassen Backen brunen,
 Ut 'e Seel ehr beizen Grill'n un Lunen,
 Ut 'n Liw ehr fréten Bazill'n un Trichinen
 Un von 't Gesicht dei galligen Mienen;
 Un Og' un Uhr un Buß un Bein —
 All's mal dörchlüchten un dörchseihn,
 Dat nix ehr mihr vergrißt un grellt,

Dat s' wedder vull fröhlichkeit un Glück
 As ik — so as ik —
 Daun rümmerlachen dörch dei Welt.

Wat russelst un sleist an Dör un Dack
 Un brummst un bēd'st dinen eintönigen Snack,
 Deisälwige Leier? — Wat wist du, Regen?
 Ik will juch bringen minen Segen,
 Will juch aßpölttern mal dei Hut,
 Dat dor all Smuz un Sorg' kümmmt rut,
 Juch läuhlen dat Blaut, juch ketteln dei Sehn,
 Wegswemmen, wat stedt in Uder un Ven,
 Will lisen, weiken æwer juch gliden
 As stille Dröm ut Kinnertiden,
 Will uck dei Seel aßweiken un waschen,
 Wat sik hett ansett'i in fol'n un Taschen,
 Dat allens blänkern un blinken deit,
 Dat allens rein un klor tau Schick
 As ik — so as ik —
 Wedder lopen kann dörch Holt un Heid'.

Wat hul'st un süßst un schriggst dor buten,
 Un brebst un bohrest an Wänn un Ruten?
 Is 't Wut, is 't Weih? — Wat wist du Wind? —
 Ik will di ruthemm, Minschenkind!
 Du wardst dor stif jo as ein Pahl,
 Müch tau giren mit di danzen mal,
 Müch di dei Glieder smidig maken,
 Di knedden dei Muskeln un bögen dei Knaßen,
 Di all dei Gespenster ut 'n Bregen jagen,
 Dei dor in drusen sit ollen Dagen,
 Di ræsen un rætern, di schüddeln un schüdd'n,
 As deit dei Köster Klocken lüdd'n,

Dat ji wedder gewt einen hellen Klang,
 Un fri un licht, un smedsch un snick
 Us ik — so as ik —
 Wedder fleigt dörch Ird' un Hében lang.

Ahn Gepäck.

*A*n büst du uck dortau verdammt,
 Tau gahni in Tüll un Sid' un Sammt,
 Neid' di nich Dauk un Deck.
 Mi's noch tau dicß min affshürt Jopp,
 Smeet noch am leiwsten uck 'n Haut von 'n Kopp:
 Ik reis' girn ahn Gepäck.

Un deist du di den Brégen vullstoppen
 Von alle Wisheit 'n düchtigen Loppen:
 Is doch blot Gelick un Geleck.
 Wat ik nich weit, drückt mi nich 'n beten,
 Dat bruk' k' nich wedder tau vergeten:
 Ik reis' girn ahn Gepäck.

Flink fall dei Sünnischin dörch mi sleiten,
 flink fall dei Stormwind dörch mi scheiten
 Us 'n fahlen ewer Tun un Heck.
 Licht gah dei Nohrung dörch Fleisch un Blut,
 Licht dei Gedank dörch Seel un Maut:
 Ik reis' girn ahn Gepäck.

Sünndagskinner.

*A*lle Tage hewwt ji Sünndag,
 Mellt dei Klenner anners of,

Gah't ji u^ct in Amt un Selen,
Gah't ji u^ct dörch Stom un Rok.

Ümmer steiht jug' O^g' vull Lüchten,
Un jug' Hand is linn un licht,
Lieder liggen up jug' Luppen,
Stille freud' up jug' Gesicht.

Un jug' Hart, dat is ein Goren,
Leiw waßt dor un bläuhrt un kost,
Un dat regent Hoffnungsdruppen,
Un dat sni't dor käuhlen Trost.

Un jug' Mund, dat is ein Boren,
flütt woll rut manch millet Wurt,
Slütt sik alle Harten apen,
Summt un gräunt dor lisen furt.

So gaht ji dörch Drift un Dröbel
As son helle stille Sünn,
Lat' juch nümmer unnerkriegen —

Ach, wer dor mitmaken kunn!

Kinner.

Drei Königs kemen ut Morgenland,
Sei schugten nich Küll noch Sünnenbrand,
Sei söchten Wahrheit un ewig Heil,
Ein Stirn wör ehr as Wegwiser tau Deil.
Hei wißte ehr nich tau König un Preister,
U^ct nich nah Dokter un Börgermeister,

Nich dorhen, wur man deit schuften un racten,
 Nich dorhen, wur man glatt deit snacken,
 Nich dorhen, wur wahnt Hohn un Spott,
 Uck nich taun Düwel un leiven Gott — —
 Hei bröchte sei tau ein lüttet Kind,
 Dat ruhig slöp mank Schap un Kind — — —

Un wecker tau dei unschälligen Gör'n deit gahn,
 Dei ward den blanken Stirn verfahhn.

Man los!

Treck man, Twisel, treck din fohr
 Mi man dörch dat Höwt,
 As wenn 'n Plaug sin scharpet Schor
 Deip den Jrdbdden flöwt. —
 Weih deit 't! — doch maikt los un licht
 All wat hart un fast,
 Dat dor nahsten drang' un dicht
 Weiten sprütt un Gast.
 Treck man Twisel, treck din fohr
 Mi man dörch dat Höwt,
 Dat dei Glow finnt Ackerland dor,
 Dat hei waßt un töwt!

Drawt man ranner, Denken un Dröm,
 Brus't man dörch dat Blaut,
 As dei Storm dörch Busch un Böm
 Un dörch stille flaut.
 Sleit dei Bläd' af, Twig' un Ast,
 All, wat mulsch un mör.

Knippt dei Wellen scharp un fast,
 Dat sei juchen as 'n Gör.
 Drawt man ranner, Denken un Dröm,
 Brus't man dörch dat Blaut,
 Dat dat Hapen sik nie uplöm,
 Fött dor fasten faut!

Brenn man Sünd, du finster Gesell,
 Brenn man rein dei Seel, „
 Us dei Bur dei Heid' dat fell
 Aftrectt un affwäl.
 Bitt dei Rok uck scharp un basch,
 Slimt den Hals einen vull,
 Lai't man sin — ut swarte Usch
 Gräunt 't nahst degt un dull.
 Brenn man Sünd', du finster Gesell,
 Brenn rein ut dei Seel,
 Dat dei Leiw dor, warm un hell,
 Nahst ehr'n Swichel spell!

36

Fründschaft.

Du wist min fründ sin, as du oft tau mi heft seggt,
 Jawoll, wenn ik mi heff ein nige Bür tauleggd
 Odder 'n siwen Haut — dat fühst gewiß un sicherlich
 Un red'st, wur sei sünd köfft, wat s' Kleden mi odder nich.
 Un büsst mal grad' bi Stimmung, deist mi uck inladen
 Caun gaud' Glas Grog un 'n Bodderbrot mit Kef' odder
 Braden.
 Un dréhnst denn mit mi dörch, wat Uigs dei Zeitungen
 bringen,
 Un wardst dei allernigsten Lieder mi vör singen.

Un büst mal slicht bi Lun — is meistens blot dei fall,
 Wenn di dat Lüttgeld mal is wedder worden all —
 Denn kümmt un leihnst — wil du min fründ un ik jo
 din.

Is 't würllich so? — Je, vör dei Welt, dor mag 't jo sin,
 Doch fröggst du mal dornah, wur 't Hart inne Bost mi
 sleit,

Wurans min Seel sic hett un ni inkleden deit,
 Wenn sei mal ruut¹⁾ un wedder nige Spilen kriggt,
 Löddst du mal in ehr — weer 't uck tau dat lüttst Gericht
 Odder taun Spazierengahn up jene stillen Straten,
 Dei nich dei Welt kennt un doch stahn vull ewig Saaten,
 Wur schöne Saken warden schenkt as Bier un Win,
 Wur man hört schöne Stücke, säutre Melodien — —
 Nah so wat fröggst du nich, uck nich in slichten Dagen,
 Un ded'st mi doch al völ, völ Not un Eland klagen.
 Wat pumpst mi nich mal an — fall sin jo doch din
 fründ —

Üm 'n Druppen Hartblaut un ein beten Seelenmünz,
 Dei 'n bêtreten Klang doch gift as allet Gold un Geld,
 Wat allsindag' rullierte rüm uppe wide Welt,
 Un heller glummen un schinen deit as 'e Flore Sünn?
 Un wist min fründ sin, je, wenn 't ik blot glöben künzl!

Min Sehnsucht ehr Kinner.

Min Sehnsucht ehr Kinner, wur lett juch dat?
Von buten un binnen lik schier un glatt.

*Von haben bet unnen lik rot un rank,
 In Würd' un Dahnen lik fri un frank.*

¹⁾ sich maufern.

An Lîf un Seelen lîk munter un frisch —
Sûh lîk, wur sei springen æwer feller un Wîsch.

Sûh lîk, wur sei stecken vull fohren un flaus',
Sûh hûr, wur sei singen ehr lustig Klaus'.

Sûh hûr, wur sei snacken mit Hund un mit Hahn,
Sûh lîk, wur sei gripen nah Sûnn un nah Man. —

Min Sehnsucht ehr Kinner, wann ward 't ji gebur'n?
Wenn 't Minschen deit geben, nich König un Bur'n.

Wenn still wi schaffen as Planten un Stein,
Wenn Slachten werden slagen in 'n Harten allein.

Wenn Sûnnschin wi drincken un Stormwind un Licht,
Denn steiht jo dei Hêben in jedet Gesicht.

Denn wirken tausamen dei Mann un dat Wif,
Ein Helpen un Hollen, ein Seel un ein Lîf.

Un ein denn in 'n annern sit rinlew't un paßt,
Un tausam denn mit 't Weltall verwew't un verwaf't.

Dotflag.

*Seel, wat deist du so trurig sin,
Un dei Welt steiht doch vull Sûnnschin?* —

Kem eben dörch Schaulen un ähnlich Gebüd',
Dor seeten dei Kinner un jungen Lüd'
Mit scheiwen Rücken un folgte Hänn
Un lihrten un büffelten ahn Enn — ahn Enn,
Dat ehr dei Kopp ded' roken un brummen,

Dat ehr dei Uhren deden klingen un summen.
 Un wat kem dor nich allens up 't Tapet
 Von lütt un grot, von jeden Schet.
 Un Meinungen stünn'n as Dag un Nacht:
 Dit hadd dei red't, dat hadd dei dacht,
 Dit sad' Erfahrung, dat dei Verstand,
 Dit schrew dei Weltgeschicht ehr Hand.
 Dat all's mischte man un prezte dat ut,
 Bet taulezt dei reine Wahrheit sprung' rut.
 „So möt' ji nu glöwen, so möt' ji wanneln,
 So möt' ji reden un so möt' ji hanneln!“
 Dat drew man ehr rin mit Predigt un Stock,
 Un treckt ehr dat an as 'n frömden Rock.
 Un lett s' lopen nu in ein wandschaben Jack
 In frömden Globen, mit frömden Snack.
 Un ehr eigen Sehnen, ehr Kin un Kurn,
 Dat möt verdrögen un versur'n.
 Un wur sik dat wagt an dat Dageslicht,
 Sitt man as ewer 'n Unort tau Gericht.
 Dor soll ik nich trürig sin in son Not — —

Grämt 't di nich, sleit man din Geswister dot?

Ein Snitt.

Dor geiht woll 'n Snitt dörch jedet Minschenleben,
 Ein Snitt, so wuchtig, sharp un breit un deip,
 Dat em kein Dokter kriggt tausamengeben,
 Un neih hei uck mit Stakelfork un Reip.

Dat is, wenn ewer dine Kinnerogen
 Ein Gott mit unsichtboren Fingern strickt,

Wenn langsam dor ward 'n Sleier runnertagen,
Dat dor ein ahnig,nakte Seel rufickt.

Dat di dat klingt ut alle Bäukerbänn'n,
Ut olle Sagen woll von Gott un Nir,
Dat di dei Stirnsnupp schrift mit fürig Hänn'n:
Dat doch dat Dickdaun! Minsch! Du weißt jo nir!

Dat ut din Schaffen will'n Gestalten stigen,
Ut Linn or Stein or Würd' will'n hemm ein Büx,
Un di dat Mark seggt, dat deit ruterdigen:
Dat doch dat Dickdaun! Minsch! Du kannst doch nir!

Dat Well'n, dei di as Wülw will'n æwerfluken,
Ein Sük, dei vör di makt 'n höhnschen Knir,
Di jeder Blitzlag deit mit 'e Näs' upstuken:
Dat doch dat Dickdaun! Minsch! Du büsst jo nir!

Denn kannst du lächeln blot noch, nich mihr lachen
Woll as ein fröhlich, unverdorben Kind,
Kannst blot noch trösten, nich mihr schell'n, marachen
As buten dörch dei Welt dei störm'sche Wind.

Lührst kiken denn vull Sehnen rup taun hēben.
Wat 's recht, wat 's falsch? Wardst swigsam in den Kram.
Denn geiht dei dulle Snitt uck dörch din Lēben,
Hoff, dat ein anner Welt em neiht tausam!

Geburtsdag.

*M*ich dor, wur man hängt Dör'n un finster tau,
Wur „Mudder Gripsch“ rümslickt up sachte Schauh,
Wur man lütt Strümp un Börrens leggt al trecht,
Uck 'n Billerbauk, dat 'i Og' mal kriggt sin Recht,

Un wur *sik* spannt ein breide Mudderhoß,
 Dei kum noch bi *sik* hollen kann dei Kost,
 Un wur ein Mudderhart is vull taun Springen
 Von dat, wat sei mal lihren will un singen,
 Un wur uppe *Del* poor Vadderogen luren — — —

Ne, wur ein Seel steiht einsam, naßt un blot,
 Inne Welt rinsüht mit Ogen, wit un grot,
 Wur all's, wat s' hett un lihrt, dei ganze Plunner,
 Wedder von ehr afföllt as wormmalig¹⁾ Tunner,
 Wur 't ehr dörchschuddert as nah 'n sworen Drom,
 Un doch nich henlöppt nah den irsten Bom
 Un *sik* dor uphängt an den besten Ast,
 Ne, widergeiht dörch 't Leben, still un fast,
 Sin eigen Weg' — — dor ward ein Minsch geburen.

36

Mudder Ird' klagt.

*I*kt hürt dei Ird' mal klagen,
*I*k leg' unner 'n Eikenbom.
 Dor kemen so allerlei fragen,
 Dor kem ein langer Drom.

Dei Ird' tens minen Höwen,
 Dei ded' *sik* wit vonein,
 As wenn s' ein *Ug* ded' klöwen.
*I*k kunn in 't Hart ehr seihn.

Dor gluminten Milljonen Kahlen
 Un strömten Warmnis ut,

¹⁾ mürber, von Wärmern zerfressen.

Un Tranen up lisen Sahlen
leepen ut dei Ogen rut. — — —

Dor füng' sei an tau klagen:
„Min Kinner, wat sünd ji slecht!
Ji böhr juch von Düster tau Dagen
Un mök juch gaut taurecht.

Ji bug juch seker inne Spanten,
Sport nich an Seel un Eif,
Un ded' in heid' woll planten
Den richtigen dëgten Drif.

Gew juch tau drinken un biten
So räcklich all's un riw,
Un ji friggt nich naug — daut 't riten
Mi min egen Tüg von 'n Eiw.

Daut' pinigen mi un pisacken
Vör Dag al un vör Daug.
Ji slat'i mi mit Bicken un Hacken,
Ji krazt mi mit Riters¹⁾ un Plaug.

Ji stëkt mi mit Spaden un Gräwer
Un mischt för mi Solt un Sür,
Un streut dat æwer mi ræwer,
Dat 't brennt noch slimmer as für.

Ji hus't dor as 'n Verbreker,
Haugt allens fort un klein.
Is 't noch so fast un seker,
Ji möt 't irst all's nahseih'n.

¹⁾ Schälpflug.

Snid't all's vonein as 'n Slachter,
 Wat dat is glatt, wat rug —
 Us seet dor wat Schöns dorachter,
 Un is doch nix för juch.

Un nükt kein Daun un Reden,
 Ji unnorigen Kinner, ji.
 Ji hollt jo doch keinen frēden
 Un stigt uppen Puckel mi.

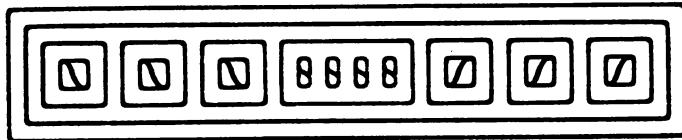
Un dau 't juch mal siwer kamen
 Mit Storm un Wēder un Blitz,
 Denn scheit' ji mal tausamen
 Un fohrt in Lock un Riz.

Un daut juch bücken un ducken
 Un heft nix taun Verkop,
 Un lopt as dei Küken achtre Klucken
 Un krupt uppen Dutt tauhop.

Denn ward mi dat jammern wedder,
 Kiken ji so ängstlich un bang'.
 Un kam juch nich ornlich up 't Ledder,
 Sünd ji still — — blot durt nich lang'! —

Un seet nu dor in Gedanken,
 Wat s' füll för Mittel anwenn'.
 Dor wör ik tau ehr wanken
 Un gripen nah ehr Hänn'.

Dor füng' ik an tau bēden
 Un straft ehr lis' dörch 'e Hoor'n:
 „O Mudding, gew di man taufreden,
 Wi sünd noch inne Fliegeljohr'n!“

III. Biller.

Wen gellt dat?

Dor daun woll Lieder klingen
Ran ewer Barg un Dal;
Dei daun tau Harten dringen
As 'n warmen Sünnenstrahl
Un ketteln dat Uhr so säut un sach,
Sei bringen Glück un Ihr un Macht — —
Di odder mi?

Dor daun woll Geigen spelen
Dörch Holt hen un dörch Hei.
Dor horft dei Minsch in sin Selen
Un vör den Plaug dat Veih.
Sünd wunnersamig Melodein,
Sei bringen Schönheit, Friheit un freun — —
Di odder mi?

Dor daun woll Klocken lüdden
Run von ein stille Karf.
Ehr Kläng', dei schuddern un schüdden
Einen bet in 't deipste Mark.

So dump un irnſt gahn ſ' up un af,
 Sei bringen węn tau Dod un Graff — —
 Di un mi!

Karkentorm.

*M*ank Wisch un Kurn, in 't wide, eben Land,
 Liggt einsam ein lütt Dörp anne uſführt Straten,
 Jüst as ein vulle, fehnig Riesenhand,
 Dei rings dat Leben deit tausamenfaten.

Un Hüſer höllt ſ', un Minsch un Vieh ſit rögt,
 Maschinen raſtern in un ähnlich Dinger.
 Un middenmank recht in dei Luft tauhöcht
 Dei Kark ehr'n ſlanken Torm as 'n Zeigefinger,

Dei irnſt un unvermäud't dörch Nacht un Dag,
 Wat üm em rümmerlarmen deit un -leben
 Ut Irdenfreu un Lust, Rauh un Marach,
 Rupwif't nah 'r Heimat, nah den hogen Hében.

Schaffensstunn.

*S*ie lat di nich, du ſegenſt mi denn,
 Du ſtill un glücklich Stunn,
 Streuſt du nu freuden œwer mi hen,
 Sleift du mi deipe Wunn. — — —

Eins weit iſt jo — du heſt din Hand
 Vull Kraft un Kurn un Kin.

Wur du s' matſi apen — up dat Land,
Dor waffen Melodien.

Dor waffen Lieder, ein Klingen fängt an,
Ein Singen ut selig firn,
Dat wäuhlt einen up bet haben ran,
Dat lett einen gär'n un gier'n.

Dor ward man Minsch, dor ward 't man ganz,
Dor bréken alle Knuppens up,
Ein König steiht dor in Macht un Glanz
Un will nah 'n Himmel rup. — — — — —

Un wenn du di uč noch so tirſt,
Jk gah di nich von 'n Munn.
Jk lat di nich, du segenſt mi iſt,
Du ſtill un glücklich Stunn.

25

Cranen.

Drög is min Seel ehr Ucker,
Drög as dei swarte Heid'.
Dat ewig Geruff un Geracker,
Dat tehrte up ehr freud'.

Un wat dei Nacht leet leben,
Dat drünk dei heite Dag,
Un männig Weder von 'n Hében
Un Blitz un Dunnerslag.

Un Sorg un sonne Saken
Sögen as dei ſture Wind

Un sorten Knid un Knaken — —
Bün mäud' nu as 'n Kind.

Drög sünd min Seel ehr feller.
Legg still den Kopp inne Hand — —
Dor runsch'en binnen dei Wäller
Un Regen föllt up 't Land.

Slapen gahn.

Släppe finsterschiw deit liggen
Dei letzte Sünnenstrahl.
Den Dag sin Larm un Ringen
Föllt still dor von di dal.

Doch in din Hart un Sinnen,
Dor setten Stimmen in,
Wunnersamig Gäst un Frünnen
Warden gahn dor ut un in.

Hürst moje Geigen klingen,
Dei spēl'n kein lēwig Hänn,
Un lise Winn tau singen,
Dei nich hewwen Ur un Enn.

Un Wisen kamen ut Widen,
Dei nüms nich kennt un weit,
Un daun dörch di hengliden:
Di weigt dei Ewigkeit.

Un ünner ehr Riesendäker
Lad't sei di fründlich in,
Recht di den Willkamensbeker — —
Dor slöppst du lisen in.

Biweg'lang.

Hun runschest doch so lustig,
Du Linnenbom an 'n Weg:
Dor kümmt dei Straten tau di her
Woll Arm in Arm ein junget Poor.
Un 't scharpe Neżer, blank un bor,
Dringt rinner di in Bork un Bast,
Dat ehre Nams tausamenwaſt;
Un denken din denn nümmermehr.
Un runschest doch so lustig,
Du Linnenbom an 'n Weg.

Un pläterst doch so lustig,
Du käuhler Born an 'n Weg:
Dor kümmt dei Straten tau di her
So 'n oller Stromer männigmal
Un büdt sik döſtig nah di dal
Un drinkt in 'n langen, langen Tog
Den frischen, sülwerfloren Sog;
Un denkt an di denn nümmermehr.
Un pläterst doch so lustig,
Du käuhler Born an 'n Weg.

Un gräunest doch so lustig,
Du Rosenbusch an 'n Weg:
Dor kümmt dei Straten tau di her
Ein junger Wannerknaw in 'n Draff
Un plückt di so völ Rosen af
Un wrünnelt sei taun Blaumenstruß
Woll för sin lätte Brut tau Hus;
Un denkt an di denn nümmermehr.
Un gräunest doch so lustig,
Du Rosenbusch an 'n Weg.

Un lachest doch so lustig,
 Du lütte Dirn an 'n Weg:
 Dor kümmt dei Straten tau di hēr
 So männig, männig junger fant
 Un leggt di unner 't Kinn dei Hand
 Un nimmt för Geld un gaude Würd'
 Di woll dei Leiw, di woll dei Ihr;
 Un denkt an di denn nümmermehr.
 Un lachest doch so lustig,
 Du lütte Dirn an 'n Weg.

Un lewest doch so lustig,
 Du Minschenkind an 'n Weg:
 Dor kümmt dei Straten tau di hēr
 Ein Kirl, nüms weit, wur em dat lett,
 Un grippet di rasch an Niern un Mett
 Un süssigt dat säute Leben di ut
 Un smitt di furt as 'n utkaugt Hut;
 Un denkt an di denn nümmermehr.
 Un lewest doch so lustig,
 Du Minschenkind an 'n Weg.

Drüpping.

Drüpping, Drüpping,
Regendrüpping,
 Dat ut 'n hogen Hēben föllt,
 Wat einen dat nich all's vertellt
 Von dei wide Welt dor buten:
 Wur up Barg, up Heid' un Grünn
 Städte stahn un Garbenbünn,
 Maschinen marachen un Dampfschēp tuten,

Nebel stigen un Dunnens grummeln,
 Rosen bläuhn in Sommerspracht,
 Isbarg bisten inne Winternacht,
 Milljonen Sün'n'n un Stirns rümbummeln
 Un kein dörf stillstahn un snacken 'n Brocken
 Mit 'e Wult, dei dor anne Kimming grint,
 Mit 'e Virn, dei dor Kantüffel afkint,
 Gliks heit dat: nich upholl'n, widersocken
 Un widerwannern — un füh, dat Starben
 Deit noch dei letzte Sehnsucht arben:
 Drüpping, Drüpping,
 Regendrüpping,
 Dat ut 'n hogen Hében föllt,
 Wat einen dat nich all's vertellt.

Drüpping, Drüpping,
 Tranendrüpping,
 Dat ut Minschenogen föllt,
 Wat einen dat nich all's vertellt
 Von dat lütte Hart dor binnen:
 Wur dat lacht un larnt un lengt
 Un sik bangt un büdt un bängt,
 Wur dat drus't in stillet Sinne
 Un ucf ras't in willet Sehnen.
 Wur 't in 'n Schummern Luftslæter bugt
 Un denn 's Nachts in 'n Drom sik grugt,
 Wur dei Twifel mit scharpen Tähnen
 Oft deit rümmerbreken un biten.
 Wur dei nüchtern Warfeldag'
 Mit ehr Sorg un Mäuß un Plag'
 Daun dei schönsten Frucht dalriten
 Un doch irst mit 'n letzten Eut
 Ucf dei allerlekt Wunsch treckt rut:

Drüpping, Drüpping,
Tranendrüpping,
Dat ut Minschenogen föllt,
Wat einen dat nich all's vertellt!

36

Dau 't nich!

Dirn, dau dat nich! Wat if di segg,
Wat if di raden kann!
Dor brött seindag' nig Gaud's bi rut —
Nimm nich den ollen Mann!

Süh kif, hei wadelt al mit 'n Kopp,
Is schrumpelig al un weß.
Du ewerst büßt noch glatt un schier
Un sig as 'n stækert Elf.

Un hei is kolt, un du büßt warm —
Un warfst noch warmer woll! —
Un Leiw — dei is as 'n jungen Hund,
Is ümmer holl un boll.

Wat sælen denn sin Dalers di,
Sei hollen di nich warm;
Wat fall di Hus un Hof un Veih,
Sei nehmnen di nich in 'n Arm.

Sei küssen di nich un heweln di nich
Un weigen di nich in 'n Slap — —
Dei stille Nacht, dei lange Nacht — —
Du tellst an 'n Hében dei Schap.

Du tellst din eigen Hartensläg' —
 Un neben di snorkt dei Oll —
 Un din Gedanken, dei wannern denn
 Un wünschen sik 'n annern woll.

Un wünschen so völ, un wünschen solang' —
 Johann, dei Schimmels vör!
 Dei Brummbaß geiht, un Fiedel un fläut,
 Du freust di as ein Gör.

Hei sitt un dringt, un du, du danzt,
 Un willer ward dat Blaut —
 Dei ein, dei ficht, dei anner fröggt — —
 W'en blißt dor rein un gaut? —

Dirn, dau dat nich! Wat ik di segg,
 Wat ik di raden kann!
 Dor brött seindag' nir Gaud's bi rut —
 Nimm nich den ollen Mann!

Märken.

*A*u sangt dat an tau schummern,
 Taun Beden stött dei Kloc.
 Schön warming is 't an 'n Aben
 Un buten föllt flock an flock.

Dor makt dat Hart di apen
 Ein wunnersamig Hand,
 Un wat den Dag du flawt hest,
 Versackt as Water in 'n Sand.

Un wat den Dag di quält hett,
flüggt furt as Gaus un Gant,
Un rinner kümmt tau wannern
Dat ganze Märkenland.

Dor kamen Hex un Nixen
Un Bulemann un Klaſ',
Dor lopen dei Unnerirdſchen
Un Vaddermann Voß un Haf'.

Sneiwittchen un Rotkäppchen
Un König Draufelbort,
Dei Düwel un dei Dümling,
Hät sünd sei all uppe foht.

Un daun di nu beihren,
Slan bi di up ehr'n Thron;
Warden 't dor bequem ſik maken
Un geben an den Ton.

Un ſtriken nu ehr Fiedel
Un stimmen an ehr Lied;
Un felig deift du ſwēben
Hen gewer Rum un Tit.

¶

Hollerbusch.

*Di ha Hollerbusch!
Hei ſett't jüſt Bläder an.
Dor ſpelt dei lustig Fiedelmann,
Dor dreicht ſik rümmer Jung' un Dirn.
Zk danz uck gor un gor tau girt,*

Um leiwesten mit Jehann;
Man hei kückt mi nich an!

Hi ha Hollerbusch!
Nu sitt vull Bläuten hei;
Sünd rein so witt as Snel.
Du Wind, du weih man nich so dull,
Du streust dei ganze Jack mi vull.
Un schüdd s' nich all hendal,
Hei brukt sei noch einmal!

Hi ha Hollerbusch!
Ji Sparlings, will't ji raf!
Ji frékt mi all dei Beeren af.
Dei swarten Beeren möt ik hemm,
Ik brug' ein starke Supp för em.
Fru Holle, rög' din Hänn,
Dau mi sin Hart tauwenn'!

Hi ha Hollerbusch!
Nu steiht hei kahl un stif,
Un mi flüggt Seel un Lief.
Wör woll bihegt dei brune Drank,
Nu wör hei frank, ja, starwenfrank —
Kumm, hal mi, lewe Dod,
Ik bün so naft un blot!

¶

Achter 'n Tun.

Marieken mit dei schönen Hoor'n,
Wurneben hürt sei denn hentau? —
Jeja, man weit 't nich ganz genau,

Man munkelt jo so allerhand
 Woll von ehr'n Vadder un finen Stand.
 Dei Voß verlür sei vör lange Johr'n
 Achter 'n Tun — achter 'n Tun.¹⁾

Hannjochen weit dat uck woll sacht,
 Hannjochen is den Bur'n sin Sæhn,
 Ein Kirl, dei reckt di bet an 'n Bæhn
 Un dükert doch nah Marieken sik dal
 Un küßt sei, o, so vël, vël Mal;
 Kluckert mit ehr rüm de halwig Nacht
 Achter 'n Tun — achter 'n Tun.

Dei Burfru schellt vull Wut: „Nu gah! —
 Nu nimm din Saken — wat fickst un finnst!
 Verget uck nir! — Wat steihst un plinst?
 W'rüm lettst di mit dei Mannsläd' in?
 Nu reeten s' in dei Schann di rin.“
 Un smitt ehr noch dat Bünnel nah
 Achter 'n Tun, achter 'n Tun.

Wat blinkert dor Blanks unner dei oll Wi'?
 Ein Dik, dei schemert so Flor un hell.
 Marieken, winkt dor nich ein Well? —
 Nu höllt s' di un weigt di al weik un warm.
 Man ritt ehr di wedder furt ut 'n Arm. —
 Wur man di fünn, dor bedd'i man di
 Achter 'n Tun, achter 'n Tun. —

¹⁾ Sprichwörtlich für „unehlich.“

Maschinen.

Dei grot Maschin inne fabriken
Bedein ik Dag för Dag.
Dei stahnt un stuckert un snudert
Bi jeden Dreih un Slag.

Sei frett luter Luntent un Linnen
Un spigt Papier wedder ut,
Un suggt mi armen Minschen
Langsam dat Hartblaut rut.

Ik mücht woll einmal wannern
Dewer Wisch un Bäk un Brak.
Dei Sünnshin full mi warmen
Un nätten Daug un Dak.

Ik mücht tau Schipp mal fohren
Dewer 't Meer hen wit un fri.
Dei Waggen fullen mi weigen,
Dei Stormwind ræsen mi.

Dor krazt mi inne Bost dei Hausten,
Dal föllt ein Blatt Papier.
Ik seih den Dokter schrieben:
„Hei ward, hei ward nich mihr!“

Oll Fiedelmann.

Kip lisen, barsten Beinen kümmt jüst dat Schummer an.
Dor hal't sin Geig ut 'n Kasten dei olle fiedelmann
Un smitt sin Hoor in 'n Nacken, sin wittes Lockenhoor,

Un Klingen warden bei Saiten, so weiken un so flor.
 Wat dörch dei Weltentiden as breide Ström henspäult,
 Wat all dei ollen Meisters in Kopp un Hart hett wäuhlt,
 Dat lett hei jubeln un schrigen, wat Lust hett buren, wat
 Weih,

Denn kümmt hei tau sik sülben in „eigner Melodei.“

Nu röppt dat Meer von Nürden, dei Sünnschin lacht so
 warm,

Dor höllt ein junge Mudder ehr spaddelnd Kind uppen
 Arm

Un bringt dat nah dat feld rut, wur Vadder pläug un egg,
 Dei snitt em Stöck ut 'e Widen, dei plückt em Blaumen
 an 'n Weg.

Dor stünn mal 's Nachts dat Meer up un feek ut æwer 't
 Land

Un brök dei Dämm un Diken mit sin gewaltig Hand.

Un lict mit scharpe Tungen, mit Tungen riesenbreit,
 Lict furt dei ganze Hoffstäd' — — knax! ritt dei irste
 Sait! — —

Man wider! Dor löpen Chausseen, Chausseen, glitschig
 un glatt,

Dor löpen uck so vel Minschen, dei weerent heil mör un
 matt.

Dor stegen Hüser tauhöchten woll as ein steinern Holt,
 Dor rasselten Maschinen un Wagens, dor glemerten Sid'
 un Gold.

Dor gräuk'ten Win un Lieder, dei pitschten dat Blaut
 tauhöcht,

Ein willet Ræsen drew allens, wat sik dor rögt un bögt.
 „Un wißt du nich — hopphéidi! — denn pedden wi di
 breit! —

Wi hemm' kein Tit tau luren!" — — Knax! ritt dei
tweite Sait! — —

Un binnen in den Harten, dor kinte dat lis' un fin,
Dor schöt ein Bom tauhöchten, dei jank nah Sünnenschin.
Dei seet so ganz vull Sehnsucht, vull Wahrheit, Drift un
Drang,

Dei mücht sin Telgen recken dei heil oll Welt entlang.
Dei mücht sin Bläuten maken apen in 'n warmen Sünnen-
strahl.

Dei mücht sin Frücht nahst seiden in alle Seelen dal,
Dat sei alle Minschen füllten mit Leiw un Hartlichkeit.
Un keiner will wat von weiten! — — Knax! ritt dei
drütte Sait! — —

„Ein Sait noch! — Hart ward' stiller in all din Melodein!
Dörch 't finster deit dei Hartwestwind so läuhl un sachten
teihn.

Un ewer dei bunten Wäller dei Kraunen trecken dorvon.
Ein Sait noch! — o lat 't wesen, is all's doch blot ein
Ton,

Is all's doch blot ein Sehnen nah Schönheit un nah Leiw,
Nah Warmnis! — un möst stehlen di all's doch as dei
Deiw

Vonne Macht, dei hett 't inne Fingern — so höhnischen
sitt s' dor un breit —
Ik dau mi doch nich geben — bet — ritt — dei —
letzte — Sait!"

Graffstädten.

I.

If gah dei olle Stadtmur längs,
Dor is ein eigen Leben,
Taur Rechten ewer dei Gräber hen
Deit Rauh un frēden swēben.

Kein Stöten un Dräng'n, kein Strit un Kīw
As in dei Welt dor binnen.
Ob arm, ob rik, inne sülben Hüf'
Sei all ded'n Platz hier finnen.

Dei Lust, dei flöppt, doch uck dei Not,
Woll borgen unnre Wrosen;
Dei Krüze schemern still un blank
Ut Immergräun un Rosen.

Un Vögels striken dorewer hen,
As wull'n s' ut de Bläuten nipp'en;
Eis' bewert dat Gras, as tens 'n 't Graff
Inne Bēd' poor Minschenlippen.

Kein Marken klingt, kein Larm un Slag
Herewer von 'n Dag, den suren:
Wur ward dat Hart so still un licht,
Wenn ik rümgah achter dei Muren!

II.

If gah dei olle Stadtmur längs,
Dor is ein eigen Leben.
Taur Linken, all inne sülbig Klür
Viel Hüf' sit strecken taun Hében.

Dat mag ein fröhlich Urt woll sin,
 Denn Lachen schallt un Carmen.
 Ut 't finster lustern Freudendirn
 Un locken mit Mund un Armen.

Un sminkte Bac̄ un nakte Bost,
 Dei ketteln Lust un Janken.
 Un Gläſ'gelling, heisch Sang un Witz,
 Dei daun dei Lust dörchranken.

Un doch! — — Manch Og' glupt swart un holl
 As 'n apen Gruft nah haben,
 Manch Bost un Bac̄ swält matt un welf,
 As weer s' al lebendig begraben.

Gor furlos vertell'n s' von wäuste Stunn',
 Von trurig Sehnen un Euren:
 Wur ward dat Hart so still un swer,
 Wenn ik rümgah achter dei Muren.

36

Vörjohr.

*D*or geiht ein Seier æwer 't feld
 Mit finen groten Packen,
 Un seit sin Gaben in dei Welt,
 Vergett nich 'n lüttsten Placken.

Un flink, as wenn dei Wind em fort,
 Fröggt nich nah Stig' un Straten.
 Hürst, wur hei lisen summt in 'n Bort?
 Spörst, wur so weik sin Utan?

Streut hier ein Handvull, dor ein halw,
 Dor warden dei Knuppens kinen;
 Dor singt dei Lework, springt dat Kalw,
 Dor lachen Mund un Mienan.

Dor ward ein Freu dat æwerall,
 Ein Lust in allen Kanten.
 Dor danzt dei Faut, dor flüggt dei Ball,
 Dor spelen dusend Muslanten. — —

Un wur ein Hart in Sorgen steiht,
 Makt 't apen, Lüd' un Kinner,
 Dat, wenn dei Seier vöræwergeiht,
 Poor Kürn uck fallen rinner!

Nah 'n Johr.

Dat Vörjohr kümmt mit Vieren lang.
 Dat feld is twors noch blot un blank,
 Æwerst anne Weg', ut alle Eden un Rißen
 Deit al dat nige Leben sitzen.
 Sneiglöckchen stekken ehr Köppings rut,
 Dei Imm'en fleigen dat irst Mal ut.
 Je sni dei Waterlanen¹⁾ ut dei Böm — —
 Dörch 't Hart, dor trecken so wunnerlich Dröm.

Denk an min fru — dor steiht sei jo —
 Unsen Jung' uppen Arm — so irnsthaftig un froh.
 Dei Lätt, dei stangelt mit dei Bein,
 Sei fikt, wur dei Imm'en ut 't Tillock teihn.

¹⁾ die jungen, senkrechten Zweige.

Vör 'n Joahr seeten wi achter 't Immenschur,
 Dor sull uns nich wohrschugen Knecht un Bur.
 Dor haddeu wi eben iſt Hochtit hatt
 Un frögen noch nich nah drög un natt.
 Wi hölen uns in 'n Arm un strakten uns sovel
 Un geben einanner Eif un Seel.
 Dor gung' uns dei ganze Welt nix an,
 Dor holl uns gefangen ein hillig Bann.

Un hüt! — It dau mi uppen Telgen stütten,
 Sei wenn't kein Og' af von den Lüttten,
 Dei is upstunns ehr ganze Welt.
 Na, is uck 'n Bengel, dei jeden geföllt.
 Wat kann hei för 'n schelmsch Gesicht nich malen,
 Wenn hei det's Morgens deit upwaken.
 Un ümmer so frisch un still un taufreden,
 Un is ehr so ganz ut dei Ogen rutsneden.
 Jawoll — hm — it gunn ehr jo dat Glück,
 Man för mi — hm — hett s' ewrig keinen Blick.
 It möt so allein in dei Ecken stahn
 As 'n Mohr, dei sin Schülligkeit hett dan.

Sommermetten.

Syp feld un Braken spelt vondag'
 Dei Sommer forscht sin Pip,
 Un swewt in 'n prachern ¹⁾ Sünneschin
 Bläustrig ²⁾ un ewerrip.

Un Wulken, all von Stoff un Stom,
 Twischen Kurn un Blaumenduft:

¹⁾ hell. ²⁾ rot, erhitzt.

Sei maken vull un æwersatt
Dei eemernd heite Luft.

Ein nüdlich Ding dortwischen her,
So lütt, man führt et kum,
Dat spinnt von 'n strohern Hawerhalm
Einen langen Faden dörch 'n Rum.

Un midden in 't Leben, saftig-satt,
Wewt witting as dei Dak,
Dat Metten jüst dei irste Bahⁿ¹⁾
Taun Sommer sin Leila^k.²⁾

Bläder-Hustköst.

Hötoberstillen Dag! — Süh kif mal Mann,
Dei lütten Bläd' rings fang'n tau danzen an. —
Ja ja, ji Bläd', ji hewwt jug' Dingan dan,
Dörch Vorjohrstit un Sommer stramm dorsian.
Weit noch, as 'e Luft wör wedder warm un weik,
Dei Maisfünne schin, wur dunn dei Bäuf un Eik,
Kastanien un Linn'n in allen Ecken
Juch as Milljonen Hänn wör'n rutschreken,
Tau fähulen rüm in Luft un Sünnenstrahlen,
Üm Eten sik un Drinken rantauhalen,
Un hewwt jugen Herrn recht degt stift Mark un Bussen,
Un schöne Frücht sünd ut em ruterwussen,
Sünd grot nu worrn un kemen all von Hus.
Juch drift nu uck nich mihr dat bitter Muß.
Nu sünd ji fri — nu willt ji uck mal swir'n

¹⁾ Streifen. ²⁾ Leichentuch.

Un mal mit'nanner schöne Lustkost fir'n.
 Nu puht sik jede up, so gaut sei kann,
 Un treckt sik ehre besten Kleider an,
 In jede Klür — wat witt odder rot odder gel,
 Wat brun odder hunt — dor's hüt jo kein Verschel,
 Ob stript odder wörpelt, mit odder ahne Franzen.
 Doch wur's dei Musik nu, Musik taum Danzen?
 Muslanten her! — Dor kamen sei al an:
 Dei jung' Herr Wind is as dei first vöran,
 Hei deit jo Hans von allen Hægen sin,
 Spelt ewerall dei irste Vigelin.
 Sin Vetter, dei Herr Storm, dei is wat öller,
 D'ewerst Künstler uch dorför; ümmer düller döller
 Leggt hei mit sine Kehl sik in 't Geschirr;
 Geiht 't glik vonne ist rin in dei sewte Bidd.
 Un achter ehr, wat vull un stark, Herr Regen,
 Dei kann unmenschlich vel an Natts verdregeen.
 Un strickt finen Brummbaß ümmer einen Strang:
 Hen — her, hen — her, un drinkt denn mal dormank.
 Den Sluz maakt in sin hogen Stewelschächti
 Dei Herr von frost, dei sitt vull Kreß' un Kräft.
 Man 'n spirrigen Kirl is 't, ewerst knafig, stif un gra',
 Un blas't sin Klarinett, dat seggt man „stab“,
 Dat 't knistert un knastert. — Un los geiht 't, hest woll seihn?
 Dei Dänzers ward dat kribbeln nu in Arm un Bein.
 Un nu geiht 't rüm, grad'ut, torügg, verquer.
 „Min frölen, heff dei Ihr?“ — „Jawoll, min Herr!“
 Un Walzer, Polka, Schottsch un Minewett,
 In 'n Küsel rüm: Hei, wur dat schön mal lett!
 So geiht dat Dag un Nacht un Nacht un Dag
 förfötsch un lustig. Un wecker nich mihr mag
 Un 'n Krampf woll gor al kriggt in Bein un Hand,
 Dei sett'i sik 'n heten ist uppe Grabenkant.

Spelt ewerst dei Wind in sin verschieden Lagen,
 Un singt dei Storm sin olle Lieder un Sagen,
 Denn nehmen s' ehre Kraft nochmal tausam,
 Denn geiht dat, bet sei ganz un gor sünd lahm.
 Und sünd s' ganz hen — wat hett dat denn för Not:
 Mudder Ird' bedd't s' all in ehren widen Schot.

Wihnnachten.

*Wat is 't up allen Wegen
 Ein Tuscheln un ein Snack?
 Wat för ein stiller Segen
 Steckt rot an jede Back?
 Un flitig schör'n dei Hännen,
 Un 't Ög' so lustig lacht,
 So vull von 'n hillig Brennen,
 As drew dor 'n heimlich Macht.
 Horch! Hürst dat Klingen dörch Snee un Storm?
 Dei Wihnnachtsklocken gahn von 'n Torm.*

Dor bluct in alle Stuben
 Hell up dei Wihnnachtsbom,
 Dor schütt as witte Duben
 Ut 'e Finstern 'n warmer Strom,
 Un olle Lieder klingen
 Von Leiw un frame Drift,
 Dei all's, all's Trüws kann dwingen,
 Wenn sei ahn Lohn sik gift.
 Still! Hürst dor nich dei säute Wiss?
 Dei Dannbom knistert s' sacht un lis'.

Lak't uns dei Hänn uct faten
 As rings dei Kinnerwelt.

Cat stigen ut Kamer un Katen
 Dat Sinnen taun H̄ebentelt.
 Von Rauh un selig H̄apen
 Dei Seel mal drömen will.
 Drüm in din Schörn un Schrapen
 Holl, Welt, ein beten still:
 Kamt, Wihnnachtsfreud un Wihnnachtsmann,
 Un steckt in 't Hart jug' Lichter an.

Katt un Mus.

Uns' oll grise, hartfrēsch Kater
 füng' bi 'n Widenbusch an 't Water
 Sif hüt abend ein lütte Mus
 Un sitt nu mit ehr hinnern Hus'.
 Jungedi, dei fall em smecken!
 Doch so warm dei Lust deit trecken.
 Un unsen Kater ward so wehlen,
 Will noch 'n beten mit ehr spelen,
 Lett sei lisen fall'n ut dei Tähnen,
 Täwt nu dor mit spannte Sēhnen.
 Uns' lütt Mus, dei weer vör Schreck
 Jo tauirst vollstānnig weg,
 Doch as s' fāuhlt man wedder Land,
 Will s' wegwutschen körter Hand.
 Un dei Mur dei Hūmpel Brēd'
 Schint ehr 'n gaud' Versiekelsiäd'.
 Jupdi — ward s' in 't Enn sif recken,
 Jupdi — ward s' dei Glieder strecken,
 Jupdi — gahn dei fäut ehr flink —
 Nükt doch nix, du armet Ding!

Hoppla — mit einen walt'gen Satz
 Is dei Kater uck tau Platz,
 Hett dei Mus al wedder bi 'n Kragen,
 Ward s' nah 'r ollen Stell wedder dragen,
 Un dat Spill geiht los von vörn.

Seih mi dat heten an ut 'e Dör'n
 Un ward' still mi rannersliken.
 Kater lur't un deit nich wiiken.
 Un dor spring' ik raschen tau,
 Nehm dei Mus — nu hett sei Rauh!
 Kater ficht mi gnittrig an,
 Us woll 'e segg'n, wat gelt s' di an?

O sihr vel, segg ik, sihr vel,
 Bün jo uck sönn arm lütt Seel,
 Mit dei uck dat Schicksal spelt,
 Ball mi loslett, ball mi quält.
 Weit nich, wat noch warden fall,
 Ob 't is orig odder mall. —
 Staff uck rüm in Angst un Sweit — —
 O, weit woll, wur weih dat deit!

3

Nacht.

*S*at Sorg' un Reden,
 Nu kümmt dei Nacht,
 Un happst uns æwer
 Ganz rasch un sach.

Uns woll un allens
 Dei Krüz un Quer — —

Nu 's ein grot Wesen,
Blot Land un Meer.

Un Ird' un Hegen
Ein Lust, ein Qual:
Nu legg din Leben
Taun Slap man dall

95

Dunn . . .

*I*f bün ein Dochter von 't frē feld,
Un Acker un Wischen weer min Welt,
Min Spēlkameraden weer'n dei Wind
Un unsen Daglöhner sin Unnerbäulkenkind.
Min Vadder weer ein riken Bur'n,
Doch all, wat hei hadd, sin Veih un Kurn,
Un Hus un Hof un Knecht un Magd,
Dat hett hei dörch dei Görgel jagt. — —
Still heff ik dat ümmer dragen.

Un Mudder, wat s' sik uck ded' anstreng'n,
Sei kunn dat Unglück torügg nich dräng'n,
Sei weer man sin von Knaken un Hart,
Hadd mitkreg'n von 't Leben kum Halßpart.
Us sik dei Jud' dat letzte hal,
Dor led' sei sik för ümmer dal,
Us dei afnēhmend Man dorhen sei swünn
Un wüß den Dod in dei finger rin — —
Still heff ik dat ümmer dragen.

Nah 'r Stadt ik mit minen Vader tröck,
Verkröp mi dor in ein düster Ee,

Wur Maschinen rastern Dag un Nacht,
 Heß ik tausdrid' mit schewelt un maracht,
 Heß neiht un prünt dor Stunn bi Stunn
 Un kum dat lewe Eten bi funn'.
 Un stunn mi uck oft dat Mezer anne Kehl,
 Min Vader weer lustig un drünk un spel — —
 Still heß ik dat ümmer dragen.

Uns' Nahwer weer ein jung' Timmermann,
 Dei drög sik mi as Brüjam an.
 Hei weer ein richtig Gottesblaut
 Un gegen Vaddern ümmer still un gaut.
 Un leet nich nah mit sine Bed',
 Wat ik uck gegen höll un säd',
 Dat ik kum Schöttel hadd un Kell,
 Doch dorför 'n ollen Zechgesell — —
 Still heß ik dat ümmer dragen.

Un nu kem dat Glück in Hüll un füll
 Mit einen Mal æwer unsen armen Süll.
 Einen lütten Jung' holl ik in 'n Arm
 Un busselt sik ran dor fast un warm,
 Un hawwelt un süggt — doch, o Gott! min Bost
 Is drög, dälendrög — un gift kein Kost!
 Un ik wenn mi verbas't nah 'n Dokter ran:
 „Ja, dei Köm“ . . . un sickt den Olen an — —
 Dunn . . . dunn . . . heß ik flucht minen Vader.

26

Fürschin.

*B*uren, paßt up!
 Kif't, dor föllt dei irste Snupp!

Un ji daut sorglos inne Dören stahn
 Un willt al tau Lager gahn?
 Hewwt ji kein Angst? Seiht den Hében, Lüd'!
 Den Hében dor hinn'n, hei steiht in für!
 Möt wesen jo ein Riesenbrand.
 Milenwit reckt hei sin flucht æwer 't Land,
 Dewer dei swigfamen, düsteren Wäller,
 Dewer dei ripenden Roggenfeller.
 Milenwit stiggt hei inne Luft tau Högt,
 Dat sik dat Hart vull Græsen rögt
 Un in dei Bost ward fleigen un schuddern,
 As härt dat inne firn dat Knistern un Fluddern,
 Dat Störten von Balken, dat Springen von Kahlen:
 Lüd', daut dei Sprütt ut 'n Schuppen halen!
 Jag't dörch dei Nacht mit Vieren lang,
 Haugt mit Üyen un Fürhakens man!
 Täuwst nich länger — up dei Mähren rup:
 Buren, stigt up! —
 Un ji staht mit de Hänn inne Büg,
 Lacht un meint: dat weer jo nig.
 Ded' blot dei Schin von Lichters sin,
 Von dei Lichters vonne Grotstadt, von Berlin.
 O, vel slimmer as für is dat!
 Weit'ji, wat dor verbrennt? — Ja, wat?
 Hürt ji dei Isenbahnen jagen,
 Hürt ji rasseln Pird' un Wagen,
 Dei Slepers vör de Kahns herhulen un hausten,
 Dei Automobils ranquüchen un austen? —
 Sei bringen dorhen, all wat ji bugt,
 All wat ji ackert un backt un brugt,
 All wat ji mäuhsam tausamen daut slaben,
 All wat ji tuch't in 'n Stall, uppen Kaben,
 All wat ji sammelt in 'n Keller, uppen Bæhn:

Kurn un Veih, un Dochter un Sæhn — —
 Allens, allens brennt dor up:
 Buren, stahnt up!

Flick dei Büx!

Dei Sünn deit al in 'n Westen stahn,
 Lütt Lischen will noch danzen gahn.
 Wur springt sei läufig ewer Stein un Stoß
 In bunte Blus' un bläumten Rock!
 Ehr lachen dei Backen, ehr lacht dat Hart — —
 Achter 't Kurn, dor röppt dei Snartendart: ¹⁾
 „Flick dei Büx! Flick dei Büx!“

Dat Morgenrot an 'n Außen gläucht,
 Dor swigen still Fladus' un Fläut.
 Dor schemert dörch 'n Busch ein hunte Blus':
 „O Hannes, lat los mi, o lat mi nah Huf!“
 Ehr bewert dei Bost, ehr flüggt dat Hart — —
 Achter 't Kurn, dor röppt dei Snartendart:
 „Flick dei Büx! Flick dei Büx!“

Dei Sünn so heit von Süden brennt,
 Lütt Lischen sitt vörre Dör un flennet.
 Ach, all ehr Freu güng' in dei Krümp,
 Möt knüdden sönn lütting, lütting Strümp . . .
 Ehr Og' fikt furlos, so furlos ehr Hart — —
 Achter 't Kurn, dor röppt dei Snartendart:
 „Flick dei Büx! Flick dei Büx!“

¹⁾ Wachtel.

Brutstand.

Wi weerent lütte Kinner,
Weischt noch, leiw Annmarieß?
Wi spēlten Verstek in 'n Düstern
Un möken uns natt an 'n Dic.

Un kröpen bi Nahwers inne Tunnen
Un balgten in Gras un Kru;
Vertellten uns snässche Märken
Un spēlten uch Mann un Fru.

Nu selen wi 't würklich warden
Woll Pingsten taukamen Johr;
Un all dei ollen Geschichten,
Dei sünd mit 'n Mal wedder dor.

Wi juchen un jachern un jecken
Un tulen uns in dei Hoor'n;
Verstekken un säulen un gripen
In Stuben uns un Gor'n.

Un sitt' wi denn in 'n Schummern
Tausamen Back an Back:
Je ja, is 't ein Vertellen,
Je ja, is dat ein Snack!

Wenn dat dei annern härten,
Höll'n uns för Narr'n förwohr'n:
Wi weer'n mal lütte Kinner,
Nu sünd wi grote worrn.

Besäuk.

N warm Sommerdag! — Dei junge fru
Sitt so vull hitt un hast.
Dei Katt, dei putzt sic, un up dei Del,
Dor liggt einen groten Gast. ¹⁾

Wen kunn dat sin? — hadd kein doch Tit
Von ehr Verwandtschaft un frunn,
Dei weer'n bi 't schöne Weder hät
Jo all bi 't Meihn un Binn'.

Je æwerst — un Uncleis un Tanten nochmal
Sei rasch uppen Kiker nimmt.
Oll Sak — is man sic nir vermaud't,
Denn kümmt wen ganz bestimmt.

So putzt un wischt un fegt sei denn,
Bet allens glatt un sin,
Gätt uch frisch Öl noch up dei Camp —
Wen, Deuwel, full dat sin?

Un bi dat Schör'n, dor kümmt ehr 't an,
Ward so machilosig un mör;
Sei röppt noch lisen ran ehr'n Mann,
Un dei stört'i ut dei Dör. —

„Hannjochen, je, wat rönnst du so,
Is achter di ein Späuk?“ —
Ne, ik will blot nah Mudder Gripsch,
Wi kriegen noch Besäuk!

¹⁾ Strohalm. Wenn ein Strohalm morgens im Zimmer liegt, so kommt nach dem Volksglauben Besuch.

Dei kranke Dirn.

Dei weer so jung noch, un sin un fein,
As ein lütt Engel antauseihn.

Rod' Rosen bläuheten ehr uppe Back,
Un witte achter 't Uhr in 't Nach.

Dat Gesicht so small, so rank dei Hand,
Dat hoor so hell as Sünnenbrand.

Un 't Øg' so wit un blag un grot,
As flöt dor ein stille, irnste Flot,

As weer dei Lijf tau lütt ehr worr'n
Un wull æwre Äuwers in den ewigen Born.

Un frög' nir mihr nah dei Minschen nah,
Nah all ehr Hopphei un Tralala.

Je, un weeren ehr all doch so leis un gaut,
Söchtern uptaufrisch'en ehr Seel un Maut.

Dei Sünn kem mit ehr Warmnis her
Un spēl mit gollen Farben üm ehr.

Dei Wind föt ehr üm, dei kresig Mann,
Un streek ehr dei Hut so rötlisch an.

Un ehr Oll'n un all ehr leiwen Fränn
Deden, wat s' ehr anne Øgen affeihn kunn'.

Dei Königsehn kem gor mit Gesmeid' un Win,
Dat sei em hæten taugedan full sin.

Sei nehm sei all nich, sei nehm den Dod,
Den Kirl mit dei Ogen, so düster un grot.

Dei Hand, dei den Sleier von 't Erkennen trögsleit,
Dei trugt sei sik an för dei Ewigkeit.

Verliggen.

If tem von buten rin ut Storm un Snel,
Hadd lastenwif' genaten Minschennot un -weih;
Un üm so schöner weer 't bi di un stiller.
Dei Ampel glumm an 'n Bæhn, anne Wand dei Biller,
Un uppen Disch stünn'n allerhand gaud' Gaben,
Dor man sik Mund un Magen fünn an laben.
Un denn du sülfst — dei best von alle Saken, —
Lockst du am meisten, sik 't bequem tau maken.
Du sülfst, du haddst sonn lüttet, weik Gesicht,
Un leet uck süs di æwerall nich slicht,
Un wat an 'n Dirn man Schönes leiwt un söcht,
Dat hadd Natur un Kunst tausamen bröcht.
So üm tau seggen: blot din lütte Hand,
Ein Wark, so fin un weik in jede Kant.
Unleep æweren Rüggen mi so heit un swäul,
Un bet taun Hals stegg' mi ein wild Gefäuhl.
Un höll sei länger, as du mi s' ded'st geben,
Ik wüß, ik fünn sei kriegen jo för 't Leben,
Ik wüß, sei weer mi allsindag' al hold
Un wör girn min mit all ehr Geld un Gold. — — —

Dunn æwerst füng' min Seel lut an tau schri'n:
Hest du uck nir, dei ganze Welt is din,
Dei ganze Welt mit all ehr Sæbensaken,

Dei ded' ein Gott för di so gaut as anner maken,
 Un wat du brukst, finnst woll dor astaubiten,
 Un wist an Kleinigkeiten di wegsmiten,
 Nipp'saken sünd ein Speltüg woll för Kinner,
 Ein Mann denkt anners dræwer un gesünner.
 Dei brukst ein Wif, as 'n Maat an Seel un Kraft,
 Dat hei mit ehr tausamen Kinner schafft,
 Dei endlich mal sik un dei Welt besiegen,
 Sik nich von Sak'en laten unnerkriegen;
 Un daun dei besten Bläuten di afriten,
 Möt nich ein Gott mit 'n Düwel sik rümbiten.
 Schugst di dorvör, wist elend denn verliggen. — — —

Verliggen — weer 't nich schön, so tau verbringen
 Dei Tiden, dat dat Leben mit sin Schrecken
 Blot as ein Rünschen ded' vöræwertrecken;
 Wenn dine Ogen weiken mi ankeeken
 Un dine Hännen mi dei Backen streeken
 Un dine Lieder deden still insingen,
 Wat noch von Storm un Snej in 't Hart ded' klingen.
 Wur man nich ruterbrukt in Stoff un Gatz,
 Wur jede Dag verbrämt weer mit ein Latz;
 Wur man nah 't Eien noch bi Kef' un Bodder
 Schön kunn Klauksnacken ahne „hü“ un „hotte“,
 As dat dei Stunn un 't eigen Hart ingew —
 Weer dor nich allens — Geld, Schönheit un Leew —

O 'n säute Utsicht ded' dat Hart mi pannen,
 As wull ein Swimel mi gor æwermannen.
 Jf slöt dat Og' — dor kemst du ran nah mi —
 Seg' ik uck nir — ik fühlte lisen di.
 Un uck din Hand, dei mi gäng' æwer 't Gesicht,
 Noch weiker weer s' as vörher, lis' un licht. —

Doch wat weer dat? Ich fühl' bloß Fleisch an ehr,
Un weiß un vull sei weer, doch ic so mör,
Un swammig fast, so ohne Kraft un Karn,
Ne, ne, ic kunn mit di nich glücklich wart'n.
Du haddst dormit noch nie taun Hében grépen,
Du ded'st dormit noch nie nich Lasten slépen,
Haddst noch kein annen Og' dor drög' mit maßt,
Weerst in kein Wildnis dormit rümmerstaft,
Wur man nix weit un vör 't Vertwifeln steiht,
Büst los noch nich vonne Welt ehr Kleinigkeit.
Du kannst nich haun un krazen nich, nich heilen,
Blot straken woll un heweln, blot dei geilen
Un faden Schüß ut 'n Minschen ruterlochen — — —
— — — — — — — — — — — — — — — — — — —
Wat weer dat dor, reepen dor nich Himmelsklocken?
— — — — — — — — — — — — — — — — — —
Din Hand street wider — etisch! — as 'n glatten Worm
fri will ic sin! — wedder rut in Snej un Storm!

Up dei Straten . . .

Up dei Straten stöwt dei Sand,
Suf't ein blanke Kutsch' æwer 't Land.
Prinzessin fitt in in Samt un Siden,
Kickt so lustig in dei Widen.
Dat Hart so hæglich, dei Bäcken rot,
Kennt jo nich Sorgen un nich Not

Dat mück jeder. — —

Up dei Straten stöwt dei Sand.
Lumentkirl führt finen Hund anne Hand,

Snäckert rüm in jede Ee,
 Söcht ut jeden Schit un Dreck
 Luntent un Knaken ahn Raft un Rauh —
 Dei Lüd', dei hollen dei Näs' sik tau — —

Dat mag keiner. — —

Up dei Straten stöwt dei Sand.
 Kümmt dor ein Wagen mit swarten Rand.
 Langsam un still kümmt hei dorher. —
 Dei Backen blaß, dei Plinken swer,
 Dat Hart vull irnste Trurigkeit:
 Gifft man dor einen dat lezt Geleit — —

Dat möt jeder. — —

Winterabend.

*E*nnei, dei liggt vör beiden Dören,
 Stuw, dei 's vull von 'n halfdutz Gören,
 Finstern sünd taufrorn bet haben,
 Dannenkubben bullern in 'n Aben,
 Wind, dei hult ewer feld un Straten,
 Dat man mag keinen Hund rutlaten.
 Un up 'n Bœhn, dor jauwt dei Katt — —
 Is langwilig, wat? —

Juch, dor krieg ic her min fiedel,
 Saft man seihn, denn geiht 't kandidel,
 Jungs un Dirns, dat lacht un singt,
 Bet min fru tau Bedd sei bringt.
 Eß' wildeß in 'n Bauk ein Stück,

Dröm einen Streml von Leiw un Glück. —
Krup denn rinner bi min fru — —
Wat seggst nu? —

Dei mächtigst Monarch.

Dat gift vel grote Herren,
Gegen dei sit dei Minsch möt wéhren,
Un dei em saten an.
frost, Krieg un Sük un Schaden,
Mal Hunger mal Sadan un Braden —

Ist bün dei mächtigst Mann

Ich heff nich Mezzer un Gabel,
Ich heff nich Swirt un Sabel,
Nich Hand nich un nich faut.
Ich rühr nich Muskel un Sehnen,
Kein Klawen un kein Tähnen,
Un fret doch fleisch un Blaut.

Jet gew nich Breif noch Siegel,
Jet nehm nich Stock noch Striegel,
Schick Küler nich un Knecht.
Un herrsch doch sit ollen Tiden,
Un herrsch doch nah allen Siden,
Wat anfang'n, ward dörchsech't!

Kam nich tau gahn, tau ride,
Nich tau begäuschen, tau striden,
Je bruk nich Stig's un Steg's.
Ali schert nich Drift noch Drebel,

Mi schert nich Nacht noch Nebel,
Bün ümmer unnerweg's.

Ic bret in Hamer un Keller,
Ic foehr dörch feller un Wäller
Woll as ein Küselwind.
Vör mi lopen as Schapledder
As Düwelsdunnerwedder
Dei Kaiser un dat Kind.

Ic dau s' mi all inslachten.
Pst! langsam! ümmer sachten!
Juch sus't jo al Hut un Hoor.
Wen ik mal irst dau packen,
Möt unner mi tausamensacken
As 'n Ackerpurrik¹⁾ unner 'n foehr.

Den helpt nich Puder un Peper,
Scharprichter nich un Schéper,
Nich Plaster un nich Pick.
Em bringt nich Reim un Reister,
Magister nich un Meister
Je wedder tau Rict un Schic.

Deit hei uck beden un barmen
Un fleigen an fäut un Armen,
Ic lat nich nah tau tarr'n.
Ic ward' em hissen un jagen
Dörch Düster un dörch Dagen,
Tau Dod em maddeln un marr'n — —

¹⁾ Engerling.

Ja, vel Herrn von Gottes Gnaden,
 Dei daun den Minschen schaden
 Dei heil oll Welt entlang.
 Vor mi gahn dei meisten franzheister,
 Bün doch von all'n dei Meister,
 Ic, Herr von Angst un Bang'.

Surpöttig.

*M*ann Jochen is ein Suerpott,
 Ein Surpott — dat's gewiss!
 Em argert jede fleig' an 'e Wand
 Un wenn wen fröhlich is.

Hei kickt so stif dei Näf' hendal
 Un treckt son degten Flunsch,
 As seet vull Sorgen hei un Not,
 As güng' em nix nah Wunsch.

Un gännt uck nämks kein gaudet Wurt,
 Is ümmer brummisch un still,
 Em freut nich Danz, nich Spill un Spel,
 Hei weit nich, wat hei will.

Un 't Eten smedt em alle Dag',
 Hei is so rund as lang.
 Brukt sik jo nix nich astauspor'n,
 Hei hett 't jo — Gott sei Dank!

Hett jo den besten Buerhof
 Von 't ganze Dörp dei Kraun,
 Hett jo ein moje, runne Fru — —
 Wüs schon, wat ik ded' daun!

Doch Jochen is en Suerpott —
Wat fehlt em einmal wull?
Will seggen juch dat ganz genau:
Ein düchtig Ledder vull!

Drei Drei

Drei Dirns, dei danzten in 'n Dümelskraug
Dei Nächte dörch bet Dag un Daug,
Un juchten un brenschten un fregen nich naug.
Musch Urian feek in 't finster un draug.

Wur fünd s' bleben? — Dei öllst, dei swart un grot,
Sitt achter isern Gardinen bi Water un Brot.
Dei Nacht weer warm, so wöhlig dat Blot — —
Möf nahst ehr lüttes Kinning dot.

Dei anner tröck as Marketenderin
Mit dei Landsknecht in dei feldslacht rin.
„Tau faut, tau Riden — min frünn daun s' all sin.
Prost, Jung', ik tapp di noch 'n lütten in!“

Dei drüdde, dei nehm einen ollen Mann,
Deit alle Dag' in dei Karken stahn
Un jaumelt, dat 't inne Welt deit so slecht hergahn —
Dei hal't dei Düwel am irsten sit ran!

Dat helpt.

Mudder, Mudder, dat Eten kaf't æwer!
 „Gah hen!“ — Ik heff kein Tit,
 Ik möt min nige Blus' noch plätten
 Un 'n frischen Som an 'n Unnerrock setten.
 Ne, Mudder, ik heff kein Tit.

Mudder, Mudder, dat Eten kaf't æwer!
 „Gah hen!“ — Ik heff kein Tit.
 Hürst nich in Kraug al Fiedel un fläut?
 Dei spelen so flott, dei spelen so säut.
 Ne, Mudder, ik heff kein Tit!

Mudder, Mudder, dat Eten kaf't æwer!
 „Gah hen!“ — Ik heff kein Tit.
 Ik sitt minen Brüjam jo uppen Schot,
 Dei hewelt un strakt un küzt so got.
 Ne, Mudder, ik heff kein Tit!

Mudder, Mudder, dat Eten kaf't æwer!
 „Gah hen!“ — Ja, ik kam glif.
 Will mi dei Tranen blot afdrögen,
 Minen lütten Jung' irft laten utsögen.
 Ja, Mudder, ik kam glif!

3

Swälkenvadder.

Widewidewit, widewidewit,
 Wur so raschen lüppt dei Tit!
 Gräunen un bläuhn ded 't æwerall,
 Vörjohr regier mit Sang un Schall.

Lachen leg' in jedet Ög',
 As uns' Schaug in 't Land rintog:
 Widewidewit, widewidewit,
 Stoppeln stahn nu wit un sit!

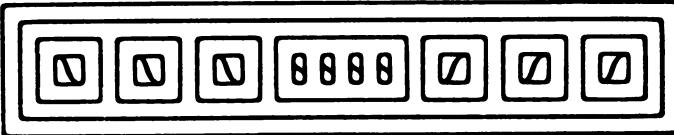
Widewidewit, widewidewit,
 O, wat weer 't ein schöne Tit!
 Dor w' utkleimt¹⁾ dat Nest hadden heid',
 Warm utsüttert mit feddern un Heid',²⁾
 Un dei Pingsfünn glem un em,³⁾
 Un ein Ei nah 't anner ankem:
 Widewidewit, widewidewit,
 Ja, dat was ein selig Tit!

Widewidewit, widewidewit,
 Ümmer schöner wör dei Tit!
 Mudding hadd dat Sittels vull,
 Hadd tau bräuden dëgt un dull.
 Muß taupleg'n, un sei kreg' ehr Recht;
 fleigen un Müggen hebbent johrt nich schlecht:
 Widewidewit, widewidewit,
 Ja, dat was ein hille Tit!

Widewidewit, widewidewit,
 Nestküken is nu ucf so wit:
 Hanzing, uns' lütt Kummerkind,
 flüggt nu al tau Strid' mit 'n Wind,
 flüggt nu al allein feldin,
 fängt dei leckern Sommermettenspinn:
 Widewidewit, widewidewit,
 Morgen is uns' Treckeltit!

56

¹⁾ mit Erde, Leh'm ausgebeffert. ²⁾ Werg, Heede. ³⁾ glimmern und flimmern.

IV. Balladen.

Dei högere Herr.

Dei H̄eben slȫk nu al wochenlang
Wider nix as Qualm un Stoff un Stank
Un sitt nu vull Hitt un Arger un Gicht
Un maakt ein bannig brummisch Gesicht.
Ut sin grisen Ogen schütt hen un wenn
Ul 'n verenzelt Blitz taur Irden hen,
Un achterher ut 'n Mund em fohrt
Ein grimmig Grummeln in 'n breiden Bort. — —

Doch dat Grotstadtleben deit 't kum här'n,
Lett sik in sin Toben un Carmen nich stär'n.
Dor stört't noch einer in 't Postamt rin —
Em bewert vör Jwer dat Duwwelkinn —
In fū' un fohrt nah 't Telephon ran.
Dei Postmeister röppt noch: „Hollen S' doch, Mann,
Dat nützt nich, dei Leitung ward eben affstellt.
Wi möten swigen, snackt dei Herr vonne Welt!“ . . .
Man dei Kirl dreih al dei Kurbel rüm,
Den härer an 't Uhr: „If — bidd — üm . . .“

Doch, o „Herre des Himmels“, mit 'n Mal ein Gewes',
Un für geiht em ut Mund un Näs',
Un für ut Hand un Hoor em springt,
Un üm em summt un üm em singt,
Un 'n Rück — un 'n Slag dörch alle Knaken — —
— — — — — — — — — — — — — — — — — —
Dei anner, dei högere Herr hadd spraken.

Nahrik.

Dei Bur is wat wäust un bannig nah sit,
Un alle Woch mal dun un dict.

Un ball, dor sitt em in 'n Lif dei Gicht
Un sleit em heil un Deil taunicht.

Mit 'n Wullfaden deit hei s' af sit binn
Un dreggt sei rut up dei Strat taur Linn.

Dor runscht dat ut dei Bläder rut:
„Wat du di hest inbrocht, et sülben ut!“

Un dei Storm kümmt mit sin willen Hunn,
Dei pulen den faden vonne Twigen runn.

Dei Bur binn s' sit af taun zweitemal
Un smitt den faden in 'n Dörpdik dal.

Dor runscht dat ut dat Water rut:
„Wat du di hest inbroet, et sülben ut!“

Un ein Well kümmt mit ehr breide Hand
Un spöltet den faden wedder an Land.

Dei Bur binnt s' taun drüttenmal sik af,
Geiht nah 'n Acker un maikt ehr dor ein Graff.

Dei Ird' hölli still, dei Ird' blist stumm,
Doch Gedanken gahn ehr in 'n Brügen um.

Stigen rut un ballen sik haben tau Dak:
„Täuf man, wi kriegen di doch inne Mat!“

Krupen dörch dat finster, slan den Ollen in 't Knid.
Nah drei Dag' hett dei Ird' em — sei weer uck nah sik.

Muskant.

Muskant, dei säll taur Hochtit kamen.
Hei hett sin fiedel un fläuten namen.

Un as hei stünn in den widen Saal,
Dor slög' hei sin stillen Ogen dal.

Wat is dat för ein smucke Brut,
Un führt doch so elend un nüsterbleikt ut.

Sei is doch den Herrn sin einzigt Dirn,
Un em daun doch dei Drüttels ut 'n Hals rutgier'n.

Un sei kickt so kurlos dörch 'e Finsterruten
Dewer Tun un Gor'n in dei Hei' dor buten.

Dor unner den ollen Machandelbom,
Dor drömte sei mal einen säuten Drom.

Dei Stirn, dei glummiten, dei Nacht so warm,
Dor höll ehr ein arm Muskant in den Arm. — —

„Mine Damen un Herren, nu stellen S' sik up,
Muskant, nu man up dei Dischen rup.

Hier — ein Buddel Win — dei Kehl di smer;
Nu giff man din lustigsten Stückschén her! —

Dei Muskant, dei sett't dat Hurn an den Mund,
Hei blöß' woll ein ganze Viertelstund,

Dat wit dat øwer dei Heiden kläng',
Dat intwei dat arme Hart em sprüng'.

36

Immen.

In Bläut steiht buten dat Klewerslag.
Großbur nich eten un drincken mag.
Sin jung' fru sitzt üm em rüm as 'n Reh
Un bringt em frischen Kamellentee.
Sin Ogen gahn as Schandaren øwer 't Land.
Man munkel von ehr nämlich allerhand,
Süll herwesen achter jede Büx.
Misstrugsch hei präuwit, doch markt hei nig.
Man ball ward 't wäuhlen em in 't Lief,
Un 's Nahmdags al liggt hei stumm un stif — —
Un' Bur is dot!

Dei Burfru smitt sik øwer dat Kled.
Den Dannenkamp längs, längs Ruhr un Reet.
Ehr floppt dat Hart in 'n Bussen so drang',
Dat dor kunn kamen den Stig wen lang.
Dat Brakslag achter dei Großnecht ümitteit. 1)

1) mit dem Schälpflug umpfügen.

O Gott, wur s' sik an sin Bost ransmitt
 Un sik fast dor krüppt un em küst so heit,
 Un seggt kein Wurt, hei weit doch Bescheid.
 Un in 'n stillet Bewern stahn dei bei,
 Un dei Imm'n summen vörbi von dei Hei — —
 Uns' Bur is dot!

Un as dei Lüd' tau Hus sünd all
 Un slapen — dor slickt sei lis' in 'n Stall.
 Unnre Röpen dei Schap un Lämmer rauhn,
 Anne Kröw dei Käuh noch aderkau'n.
 Dei Fahlenstaut liggt un slöppt bi ehr Lütt,
 Inne Ecken dei Kluck up dei Küken fitt.
 Vergett nich dei Swin un dat Antenpac,
 Ucf nich dat Stroh un Heu in 't Fac.
 Sei breid't ewer allens ut ehr Hand
 Un makt mit hewrig Stimm bekannt:
 Uns' Bur is dot!

Nu geiht sei ruter in den Gor'n,
 In 'n Manschin schemern ehr hellen Hoor'n.
 Un snactt ucf dei Wind in Rusch un Musch,
 Sei trèd't doch ran an jeden Busch.
 Un hängt vull Kliben ehr Kledersom,
 Sei drängt doch ran an jeden Bom.
 Un halßt sei all — un sprett'i ehr Hand
 Ucf noch ewer 't Getrei-¹⁾ un Tüffelland.
 Un midden in den Maiengeruch,
 Dor klingt so irnsten rin ehr Spruch:
 Uns' Bur is dot!

Un nu noch hinner an dei Mur,
 Rin in dat olle Immenschur.

¹⁾ lütt Getreid' = Gemüse.

Man fir! Dat's dor so sticking un dump,
 Sei kloppt rasch dei Reig' nah an jeden Rump.
 O Gott, wur ward ehr dorbi so warm'n,
 Dei Imm'en summen, as wull'n sei swarm'n.
 Un richtig! Dor daun s' al ut 't Tillock teihn,
 Fall'n æwer ehr her, æwer Arm un Bein,
 Gesicht un Hals, un steken vull Wut
 Un steken un steken un brummen ball lut:
 Uns' Burfru is dot!

Sin Sorg'.

*S*chultenvadder deit gollen Hochtit fir'n.
 O je, wat bläuhn em dor för Ihr'n!
 Deputatschonen kamen von firn un nah,
 Un Geschenke, dei seggen man so stah.
 Un Reden sovel, ein Geswög un Gesegg,
 Dor is di rein dat Enn von weg.
 Un von all dat Laben, dat Halli un Hallo,
 Föllt uck ein Deil dei Kinner to.

Dor is dei öllst, dei Herr Untroffzier,
 Dei dunn al mit nah China wir.
 Dei breide Bost vull Snür un Orden,
 Dei lütten Dirns sünd blind binah von worden. —
 Dei zweite weer ein Malersmann,
 Hadd' n Samtjack un wide Büxen an.
 Em ded' al männig Bild schon glücken,
 Ded' uck al wat uppe Uststellung schicken.

Dei jüngst inne Ec steiht still un drus'.
 Hei hett dei Stell — weer nie von Hus.

„Hans, kumm doch vör, man führt di kum,
 Sorgst du denn nich för Ihr un Ruhm?“
 Dor kloppet hei anne Kämmer, dor kamen rin
 Drei Jungs un drei Dirns, al lit smuck un fin,
 Dei Backen vull Hægen un Herzlichkeit.
 „Hier! Ik sorgte för dei Ewigkeit!“

S

Künstler.

Hei Manschin kückt in 't finster mit finen blanken Schin.
 Wat deit dat för ein Späuken dor in dei Stuben sin?

Ein Jung' springt ut dat Bedd rut, so ein von sößteihn
 Johr'n;
 Hei hett son smalle Lippen, hei hett son gollgel Hoor'n.

Hei wutsch't rin in dei Kæken un ritt von 't Schapp ein Bil,
 Un ward in ein anner Timmer rinlopen in 'n hastig JL.

Ein Saal is 't, mit luter Figuren, steikt vull, dei Siden,
 dei Midd;
 Weck sünd ut Gips un Marmor un weck ut Waß un Kitt.

Dörd'nanner Fru'ns un Mannslüd', tum Deil splinter-
 fasennatt,
 Tum Deil hemm s' ehr langen Kleder mit 'e Hänn tau-
 samenraft.

Dei Jung' deit sik nich besinnen, rönnt tau up dei irste
 Popp,
 Böhrt hoch dat Bil mit beid' Hännen un haugt ehr —
 baßl — vör 'n Kopp,

Dat sei in dusend Stücken gliks uteinanner flöwt.
 Sleit wider mit groten Ogen, dat allens man so stöwt.

Sin Vadder nebenan hürt dat Bauken un stört in dei
 Dören binn'n:
 „Help Himmel! Jung', wat deist maken? Du büst woll
 rein von Sinn'n.

Wat hemm di dan min Warke, an dei mit all min Kraft
 Iß jo dörch Tit un Stunnen heff unvermäudlich schafft.

Wat Schöns ded' jichtens wassen in Harten mi un Blaut
 Un Sehnsucht un an Warmnis, an Leben, Lust un Maut:
 Hier wräng' sit dat tauhöchten, ut Düpen, swer un dump,
 Un all min Bestes un Leiwstes, dat bækerst du hier in 'n
 Klump!“ — —

Dor smitt dei Jung' dat Bil weg un föllt vör den Oll'n
 uppe Knei:
 „O Vadder, o hür dei Weihdag', dei mi dei Bost ritt
 intwei.

As dunn min Mudder storben, dunn tröck sei in des' Pin,
 Du deist min Vadder wesen un ded'st dat doch nich sin.

Dei Welt hett dusend Hännen, dei gripen nah mi hen,
 Min Seel hett dusend Gedanken, dei finnen nümmer ein
 Enn.

Min Mudder gew mi Antwort, wat ik uck wull un frög',
 Du æwerst haddst nich æwrig för mi je natt un drög'.

Ja, wenn ik so ein Popp weer, as dei hier all in 'n Saal,
 Denn haddst du Rat un Handslag för mi woll männigmal.

Dor deist du rönn'n un lopen, dor sorgst un sveitsi du üm,
Dei dreggst dörch Dag un Nächten mit di in 'n Harten rüm.

Ja, wenn ik so ein Popp weer — — mi giftt woll Rock
un Schauh,
Dei æwerst kriegen wat Beters, ein Stück von din Seel
dortau.

So kem bei Haß up dei Poppen un wüß, wüß riesengrot.
Ik fünn mi nich vör ehr bargen, sei folgten mi as dei Dod.

Ik seg' s' dag'sæwer schemern, ik seg' sei 's Nächts in 'n
Drom,
Ik drünk s' mit jeden Sluck Water, ik eet sei mit Köft
un Krom.

Dor gew 't kein Deilen un Begäuschen, hett heiten: sei
odder ik!

Weisst nu, wat mi ded' driben un dat ik s' slög in 'n Knick,

Dei mi den Weg versparren, den Weg woll tau din Hart! —

Un Lipp un Lif em bewern, as wenn ein Schudder em
tarri. — — — — —

Dei Oll steiht lang', denn friggt hei dat Bil her — ein,
twei, drei —
Un sleit uch noch in dei Ecken dei letzten figuren intwei.

Hans von allen Haegen.

Hans von allen Hægen leep æwer Land un Meer,
 Dat sünd nu al vel dusend, vel dusend Johr woll her.
 Dor seet dor 'n Oll, ein fell üm 'n Kopp,
 Un sniddigte ut 'n Bomstamm sit ein Popp
 Un stellte sei in ein Eck achtre Dör
 Un hadd mit ehr sin Dingen vör.
 Güng' em dat gaut, denn strakt' hei sei,
 Güng' em dat leeg, denn slög' hei sei. — —
 Hans von allen Hægen keek tau ein Tit,
 Stemmt beide Hänn denn in dei Sit
 Un lachte, lachte, lachte,
 Irst man ganz lis' un sachte,
 Doch nahsten ümmer duller
 Un ümmer breider un vuller,
 Un lachte sit binah tau Dod
 Un wedder lewig un rund un rot.

Hans von allen Hægen leep æwer Land un Meer,
 Dat sünd nu al vel hunnert, vel hunnert Johr woll her.
 Dor tröck ein Pilger nah 't hillig Land,
 Barhöwt un barscheinig in 'n losen Sand.
 Un slög' sit anne Bost un geifelt den Rügg'n
 Un höll sit för slichter as Slang'n un Mügg'n,
 Un schreg' taun Hæben üm Hülp un Wunner,
 As kem von dor dei Erlösung runner. — —
 Hans von allen Hægen keek tau ein Tit,
 Stemmt beide Hänn denn in dei Sit
 Un lachte, lachte, lachte,
 Irst man ganz lis' un sachte,
 Un nahsten ümmer duller
 Un ümmer breider un vuller,

Un lachte sik binah tau Dod
Un wedder lewig un rund un rot.

Hans von allen Hægen leep æwer Land un Meer,
Dat sünd nu al vøl Dužend, vøl Dužend Johr woll her.
Dor führt ein Wagen längs dei Strat,
Dor sitt ein Wif up in 'n vullen Staat.
Un üm ehr dei Lüd', dei frischten un juchten,
Un föpen un fügen un lachten un fluchten:
„Wat fall uns dei Himmel, wat fall uns ein Gott?
Vernunft, dei mök em längst taun Spott!“
Hans von allen Hægen keek tau ein Tit,
Stemmte beide Hänn denn in dei Sit
Un lachte, lachte, lachte,
Irst man ganz lis' un sachte,
Doch nahsten ümmer duller
Un ümmer breider un vuller,
Un lachte sik binah tau Dod
Un wedder lewig un rund un rot.

Hans von allen Hægen löppt æwer Land un Meer,
Dat kümmt woll alle Dag', ja alle Dag' noch vör.
Dor hürt hei von männig seligen Munn
Dei ole, ewige, leiwe Kunn:
„Wi weiten nix, will'n Bräuder sin,
Uns helpen un hollen in Lust un Pin.“
Dor kümmt dei Polizei un schrift ehr tau Bauk:
„Wat predigt ji dor? Ji sünd woll nich klauk!“ —
Hans von allen Hægen kicht tau ein Tit,
Stemmt dei beiden Hänn denn in dei Sit
Un lacht un lacht un lacht,
Irst man ganz lis' un sach't,
Doch nahsten ümmer duller

Un ümmer breider un vuller. — —
 Kamt, Lüd' un Kinnings! Härt ji, härt ji
 Hei is upstunns noch dëgt dorbi!

Dei nige Rottenfänger.

Dor kümmt 'n Mann in 'n spizen Haut,
 Mit Troddel un Hahnenfedder,
 Un dreicht finen Dudelfästen gaut
 Dei Straten up un nedder.
 Brun hett em brad't dei Sünne un Welt;
 Hei gißt nu för 'n poor Penning Geld
 Musik un nige Lieder.

Un Wiže maken kann dei Mann,
 Dortau so glatten fören,
 Un all's hei weit, un all's hei kann
 Un singt vor Finster un Dören.
 Un olt un jung un groß un fin
 Un Gerd un Greit un Thoms un Trin
 Gapen nah den Wunnermaker.

Steinsläger achter sin Schulung ut Ruhr,
 Dei ward dei Uhren spizen.
 Rad'maker achter ut dat Schur
 Mit sin Gesellen flitzen.
 In 'n Kraug lehnt 'e Süper sit trög anne Wand,
 Dat vulle Glas inne hochböhrt Hand,
 Un horkt up dei Musiken.

Dei Meihers un Streuers stahn uppe Wisch,
 Dei Ackermann hinnern Haken.

Dei Snider hüppt mit 'n Wupp von 'n Disch,
 Dei Käfsch löppit furt von 't Kaken.
 Ut Laden un Keller stört' dei Kommi,
 Kannedaten sülfst achter ehr Lefseri
 Warden æwer dei Brillengläf' pliren.

Un Jochen Quast, den Bur'n sin Knecht,
 Drömt 's nachts von brad'te Duben,
 Un Lischen, dei Dirn, höllt för sik tau schlecht,
 Tau fäudeln Del un Stuben.
 „Micheli segg 't up.“ — „Dat is ein Wurt,
 Ik sikt morgen Nacht mi al heimlich furt! —“
 Blot Gust, dei Lahm Kauhhird', dei schüddkoppt. —

Un as dei Kirl nahst treckt ut 't Dörp,
 Dor reigt sik dat hinn'n em gor bunten:
 Gestalten, as weerent sei smeten inne Wörp,
 Glacéhandschauh mank Luntent.
 Un nehmen all densülben Kurs:
 Dei dammlig Dirn, dei bræsig Burß,
 Fetthamel un dei Præcher.

Hannjochen sitt tau eten anne Burt;
 Hei ded' upmaken dor 'n Graben.
 „Büst dämlich, Kirl! Smit 'n Spaden furt! —
 Wat wißt hier länger slaben!
 Hürfst flingen nich dei säute Wis?
 Dat geiht grad'weg's in 't Paradies,
 In 't Paradies up Irden!“ —

Dörch Brak un Wischen geiht dei Marsch,
 Dörch gräune Roggenfeller;
 Dei Heister kickt un frascht heil narrsch
 Ut düster Eikenwäller.

Dei Lework singt, dei Kukuk röppt,
Dewre Bäk dei warme Sün'nstrahl löppt
Un hewelt mit dei Bülgen.

Vonne See ran brus't sön kühle Lust
Un deit dei Bosten widen.
Ut de Blaumen stiggt sön säuter Dust,
Kirschbläuten fall'n, as ded' 't sniden.
Dewer feld un Dörp, æwer Sorg un freud
Dei schönste, blagste Hében bläuft.
Doch ward dei Schaug em kum künzig.

Dei schüfft sik wider in 'n drangen Tog,
Chausseen längs, dei glatten.
Ut Smölk un Buddel mal ein Sogg,
Un furt geiht 't ahn Ermatten.
Un ward mal mäud' uck Bein un Blick:
Dei Lierenmann spëlt 'n lustig Stück,
Denn flütt dat Blaut wedder raschen.

Mit 'n Mal stiggt up ein hoget Dur,
So swart as Karlhofs Porten.
Ein Slag mit 'n Handstock ut span'schen Ruhr,
Heil! Dei flægel utenanner fohten!
Un vörn stellt up sik dei Leiermann:
„Man ümmer rin, man ümmer ran,
Nu kamen dei Herrlichkeiten!“

Un wat schemert vörn! — Strat löppt an Strat,
Vull Hüser, so kolt un sturen.
Palast un Karren smiten vull Staat
Hébenwärts ehr bunten Muren.
Riesenschosteins aten dichten Rof,

In 'e Ladens glänzt dat von siden Dok,
Moy Mätens winken ut dei finstern.

Stellenwarts, dor hülgst sön hellet Licht
Un Krischen un Coben un Carmen.
Man ob jucht dei freu — dat weißt du nicht —
Odder ob jauwen deit Nähuh un Erbarmen.
Un dræwer in widen Swaden dat swulf,
Von Stoff un Dunst ein Riesenwulf,
Dei einen fast nimmt den Aten.

Un vörn, dor dudelt dei Leiermann
Un röd't un singt sik in 't Sweiten:
„Man ümmer rin, man ümmer ran,
Nu kamen dei Herrlichkeiten.
Dat Schönst is jug', wat bütt dei Welt,
Un kost' i juch feinen Penning Geld.
Ward' ji mal Ogen maken!“

Dei Vigier spurnt den jungen Mann,
Bankrott schüfft nah den ollen.
Bequemlichkeit dei Fru drift an,
Dei Dirn purrt an heit Wollen.
Einen Ogenblick, un rin sünd s' all,
Un achter ehr sleicht dei Dör tau mit luden Knall.
Woll nüms kriggt s' wedder apen.

Witte Rosen.

Wris' gragen gludert dei Hében, as 'n Og' vull Sorg
un Not,
Dal in dat vulle Leben, dal in dei Wihnachtsflot.

Dat is ein Prisen un Praten, dat lücht' ut finster un Dör.
Wat sitt dor up dei Straten inne Eck för 'n lüttet Gör?

„Köpt Lichter, Wihnnachtslichter!“ Kein hört dei bewrig
Stimm,
Döræwer huschen woll Gesichter, doch jeder hett 't höt
stimm.

Un Wihnnachtsklocken lädden, wit ward dor Hart un Bost.
Dat lütte Kind deit schüdden inne Ecken Küll un frost.

Still ward üm em dat Leben; dei Dag treckt lisen Pahl.
Vull flocken hängt dei Hegen un sei't sei langsam dal.

Sei't up dat Kind sei runner un deckt dat sachten tau,
Kümmt as ein linnet Wunner æwer em mit Slap un
Rauh.

Un 'n wunnersamig Drömen em dörch dat Köpping geiht,
Hei liggt mank golle Bömen in 'n Saal vull Herrlichkeit.

Anne Wänn elektrisch Lichter un vulle Dischen un Bürd',
Un Minschen mit leiw Gesichter un Minschen mit mille
Würd'.

Un rings ein Summen un Licken, un rings ein Jubeln
un Freun
Von Stimmen un Geigen un Klocken, von Harten- un
Ogengläuhn.

Un von den Bæhn kamen runner vel Engels mit säuten
Snack
Un saten unnre Arms em unner un strakeln em dei Back.

Un wöben so licht un lösen ein Kled em rasch, ein witt,
Ein Kled ut luter Rosen. Wur weik un knasch dat sitt!

Un ümmer mihr Blaumen noch rupper as franzen un
Lizzen sei streun.

O wur dat hart em pupper! Sin Leid deit all wegdaun.

Nu kümmt dat Glück mit 'n malen woll för dei arme Seel.
Ümmer noch seilen Rosen hendalen; dat ward woll rein
tauve!

Kann sik nich mihr wehr'n, uprichten ut all dei Rosenpracht,
Deckt tau em weik un dichten mit dodendüster Nacht.

Dei Düppeler Schanzenmarsch.

(Taun 18. April.)

Aprilnacht! — Dei Vörjohrswind loppt lis'
Dei Dörpstrat ling un lang,
So lis', as den Bur'n sin Katt, dei oll gris',
Grad' slickt ewer 'n Schünengang.
Horch! hür! — Wat is denn in dei Smęd'
för ein Getow un Getös'?
As wenn mit einmal los dor led
Mit finen Laut dei Bös'.
Man wider! — Deit blot dei olle Smid,
Dei loppt dor un hamert un fläut' dortau mit
Den Schanzenmarsch von Düppel. — — — —

Ja Düppel! — Dei Oll weer uck dormant.
Wur deden dei Bohnen simmen

Dörch Wind un Weder un Pulverstanl
 As bannig sinke Imm'en!
 Dor kunn sit fast kein ein vör wohr'n.
 Uck em söch sit ein ut
 Un seet in sin Kül¹⁾ nu dei langen Johr'n,
 Kein Dokter kreg' sei rut.
 Un kem so dei Tit, dat 't all Dag' slög' üm,
 Denn wör s' wedder lewig un danzte dor rüm
 Den Schanzenmarsch von Düppel.

Uck 't warme Bedd, dat helpt denn nir.
 Pfui, Deuwel, wur dat ritt!
 Hei springt rin in dei leddern Büx.
 Pfui, Deuwel, wur dat bitt!
 Un rut un rinner in dei Smēd':
 „Nu, Umboß un Hamer, stah't up!
 Nu, Blas'balg, hest nich länger frēd',
 Nu weck dat für mal up!
 Nu wiß' dei Kahlen mal dei Tähn
 Un spel' ehr up as wi den Dän
 Bi 'n Schanzenmarsch von Düppel!“

Dei Oll grippt dei grōtste Isenstang'
 Un schüfft s' in dei gläuhnig Kahl:
 „So, friedrich Karl, nu fackel nich lang',
 Nu wiß' dei Kirls dat mal!
 Söß Wochen al geiht dat Gebums un Gebrumm
 Vonne Geschütze up un dal.
 Wi ewerst möten liggen stif un stumm
 Hier achter Graben un Dahl.
 Süh, Pieffe, ja, dei steiht al dor

¹⁾ Oberschenkel.

Längs mit sin ganz Muskantenkorps
Un 'n Schanzenmarsch von Düppel."

Dei Oll hal't dat ISEN ut dat für
Un leggt 't uppen Umbosz hen:
„Nu is vörbi Geduld un Gedür,
Nu kriggt dei Sak ein Enn.
Söß Sturmkolonnen stahn al prat,
Morr'n früh geiht los dei Danz.
Wenn denn dei Klocken teiden flat,
Denn heit dat: Rup up dei Schanz!
Un dat di nich dat Hart dalsacht,
Fründ Piecke, un gaut uns sleist den Taft
Von 'n Schanzenmarsch von Düppel!"

Dei Oll langt sik den Hamer hér
Un haugt up dat ISEN in:
„Nu los mit Sabel un Gewehr,
Un midd'n in 'n Fiend man rin.
Dei Schützen tauirst, Pioniers achteran,
Un nahst wi in Tornüster un Müz:
Hurrah! As dei Hatten geiht dat bargan,
Wi sänd dei irsten anne Sprätz.
Un regent 't uck Granaten un Pulverkürn,
Fründ Piecke lett sik mit sin Jungens nich stür'n
Bi 'n Schanzenmarsch von Düppel."

Dei Oll, dei sleit mit bewrig Hänn
All, wat dat Tüg will holl'n:
„Ach Gott, dei Kanonen von dei Wänn
As wille Diere schroll'n,¹⁾
Un spigen für un spigen Murd. —

¹⁾ brüllen.

Dor dunſt ein Riesenknall. — —
 Hoch, Klinke, mȫſt uns apen dei Purt,
 Nu folgen wi di all!
 Heß Dank! Kämmst in dei Himmelsdör,
 Denn spelen dei lütten Engels di vör
 Den Schanzenmarsch von Düppel."

Dei Oll, dei döſcht — is 't Weih, is 't Wut? —
 Hei öckert al un himt.¹⁾
 Em breckt dei ſure Sweit al ut,
 Un dal ſack hei -- beſwimt.
 „Nu ſall 't woll fluschen, nu hebbən wi Bah̄n,
 Nu ward dat Leben wedder frisch.
 Ümmer nah unſen Hauptmann, nah dei Fah̄n,
 Nu maſ wi reinen Disch!
 Viktorial geiht 't von Urt tau Urt,
 Un mit dat Wurt klingt kræhnschen furt
 Dei Schanzenmarsch von Düppel.“ — — —

Dei nige Morgen rückt ran æwer 't Land.
 Dei Gesell kümmt in dei Smēd'.
 Dor liggt dor dei Oll, den Hamer inne Hand,
 An 'n Amboß in Rauh un frēd'.
 Em deit nich Wind un Wēder mihr weih,
 Nich Kugel un nich Wut.
 Sei dręgen em nu inne lange Reih
 firlich nah 'n Karthof rut.
 Un as sei em inne Gruft laten dal,
 Dor ſpelt man em up taun lezten Mal
 Den Schanzenmarsch von Düppel.

¹⁾ stoßweise und schwer atmen.

Dei Herr Hoffnidermeister.

Hat is hei denn so lustig hüt,
Dei Herr Hoffnidermeister?
Hei is jo rein as ut dei Tüt,
Dei Herr Hoffnidermeister.
Hei hüppt un springt as 'n Mus ut 't Lod,
Hei lad't sin frünn tau Brad' un Grog,
Dei Herr Hoffnidermeister.

Wat hal't hei ut sin Kamer fir,
Dei Herr Hoffnidermeister?
Herrje, is jo dei lakensch Büx
Von 'n Herrn Hoffnidermeister.
Hei wis't den Hosenbodd'n ehr hen,
Dor is ein Placken, grif' as 'n Spenn.
O, Herr Hoffnidermeister!

Sei stöten an up disse Ihr
Mit 'n Herrn Hoffnidermeister.
Dei hal't sin Schir, sin beste Schir,
Dei Herr Hoffnidermeister.
Den fautgroten Placken snitt rut hei so fin
Un bringt em nah 'n Glaser; dei fött em in
förr 'n Herrn Hoffnidermeister.

Hängt nu unner Glas un Rahm anne Wand
Bi 'n Herrn Hoffnidermeister.
Un wecker nu kümmt ut Stadt un Land
Bi 'n Herrn Hoffnidermeister,
Vull Andacht hei denn rupper stiert,
Wenn hei dei schön Geschicht hett hürt
Von 'n Herrn Hoffnidermeister.

Wur glücklich, wenn man em dornah frögg,
 Dei Herr Hoffnidermeister.
 Landsvaddern hei dunn dei Rechnung bröcht,
 Dei Herr Hoffnidermeister.
 Dei øwerst was klamm un kem in Wut,
 Ein Fautritt hinn'vör — dei smeet em rut,
 Den Herrn Hoffnidermeister.

96

Dei Fang.

„Na, lettst nu ball dat Plinsen,¹⁾ dat al geiht Dag un
 Nacht,

Worüm nehmst vör dei Herren, dei finen, di nich in acht,
 Dei 's Winters inne Stadt un 's Sommers hier führ'n
 ehr Lust spazier'n?
 Kein anner Daun sei kennen. Heff naug di rad't, min Dirn!

Nu kannst du Water lachen²⁾ un denken in Tran un Trur,
 Wur dat säutmülig Herring ein anner bedrüggt mit 'n
 Swur.

Nu deist in Schann du dorstahn, in Klagen un in Smart,
 Nu gah man hen nah 't Herting, den sin Kind du dreggst
 unner 't Hart.“ —

Dei Fischer schellt sik wütend. — Dei Dirn, dei seggt kein
 Wurt,
 Söcht ut de Eck ehr'n Plünnekram un slicht sik sachten furt.
 As allens still in 'n Dörpen, un Schummer liggt up 't Land,
 Dunn tüssel s' mäud' un braken den Weg hentau nah 'n
 Strand. —

¹⁾ und ²⁾ weinen.

Dei Sünn an 'n annern Morgen kümmt rup in ehren Kop,
Dicht vörn an 'n Strand dei fischer deit trecken sin Wad'
tauhop.

„Kumm, Nahwer, doch mal ranner, min Nett is so vull
un drang,
Un help mi 'n heten trecken; möt sin jo 'n mordschen Fang.

Sei trecken un sei tasen, ümmer swerer ward't dei Hand.
Sei trecken mit nigierig Ogen, bet s' glücklich kriegen tau
Land.

Dat liggt so grot un klunzig¹⁾ un swart in 't Nett dor
binn'n,

Dei fischer ward bleik un bewrig: sin eigen Kind ded 'e
finn'n.

96

Dei Kulengräwer.

Dei Manschin æwer den Karkhof spelt
Un grippet sik mit 'ne Fledermus.
Kein Blatt sik rögt, dor dei Nacht sik twält;
Blot inne Eck, in 't Kulengräwerhus,
Dor stehnt dei Oll in 'n sworen Slap.
Herrgott, wecker kem dor ran?
Dat güng' dor buten tripp, tripp, trapp,
Dor floppt w'en an 't Finster an.
Ein Stimm reep heisch, kreg' kum noch Luft:
„Kulengräwer, kumm rut un graw mi dei Gruft!“

Dor springt hei ut 't Bedd in 'n blanken Hemd,
Kickt nich nah Büg un Stewel,
Ritt apen dei Dör — wur dei Man hell glemmt —

— 1) Klubig; dicke Masse.

Un stafft dörch den witten Nœwel
 Üm 't Hus rüm, rinner in dat Schur.
 „Nu her man Græwer un Schüssel
 Un rup up 't Nach!“ — Un längs dei Mur
 Den Stig æwer 'n Karkhof hei tüffel.
 Un Busch un Bom schemern ut Dunst un Dak
 As Baukstäben von ein wunnersam Sprat.

Dei Sommernacht emert — kein Spirken Luft! —
 Doch süh dor, dei Rosen an 'n Pahl,
 As gäng' unn'n den Doden dei Bost inne Gruft,
 So bewern s' up un dal.
 Dei Krüz blänkern tau em fri un frech,
 As stünnen s' up du un du,
 As wullen s' em wisen Richt un Steg,
 Wur hei fünn gaude Ruh.
 Pläsch! Plack! — dor hüppt ein Pogg æwer 'n Stig.
 Kumm mit! dor röppt ein Ul uppen Twig.

Doch markt hei nich, wat röhrt sîk rings,
 Hei süht nich Stein un Graben,
 Sin Ogen gahn nich rechtsch noch links,
 As weer'n s' inne Höhlen fastschaben.
 Hei härt nich inne firn den Isenbahntog
 Dewer Brügggen rasseln un rætern,
 Hei härt nich inne Lust den Kraunenflog
 Tensköppen smatern un plætern.
 Blot sin Tritt, dei lewt — un sefer un gewandt,
 As führt em ein Engel an dei Hand.

Holt stopp! Nu sünd dei Krüz tau Enn,
 Von 'n frisch Graff lüchten Kränz' un Strüs.
 Dor spukt hei sîk in sin quesig Hänn
 Un nimmt den Græwer bi 'n Stüs,

Un fohrt mit dei Spiz dörch dei weike Jrd':
 „Drei faut so — acht so — warden lang'n —“
 Un malt 'n Strich rüm in 't Geviert —
 „Denn liggt hei nich so drang'n
 Dei arme Mann, den sin Stunn hett slan.
 Help Gott!“ — Un hei deit an dei Arbeit gahn.

Dei Spaden bohrt sik in Moos un Jrd'
 As 'n Speer in fleisch un Sehnen,
 As sleit inne Sit ein willet Diert
 Ein Schap sin scharpen Tähnen.
 Dat klingt so hell, dröppt hei 'nen Stein,
 Un Funken spring'n un smirken;
 Dat runsch't so dump as Gejaul un Gewein,
 Deit in weikel Land hei wirken.
 Mit krummen Rügg'n — dat Og' nah unn'n —
 So schufft dei Oll, so flüggt dei Stunn.

So flüggt dei Stunn, so flüggt dei Hand.
 Nu ward s' dei Ecken utpeilen,
 Nu roden Leim un gragen Sand
 Ut 'e Kulen laten seilen.
 As wenn dor 'n mächtigen Nullworp seet
 Un ded' dor graben un breken,
 As wenn dor 'n Riesen-Riedworm reet
 Un woll sik verpuppen, versteken,
 Wäuhlt in sik dei Oll, bet nig mihr tau seihn —

Uppen Karkorm dei Klock mellt an tau ein.

Holt stopp! Dor richt sik dei Oll in 't Enn,
 Deit dei Hand uppen Græwerstel stemm'n,
 Un ward den Kopp inne Rüm rings wenn:
 „So, nu ward dat sin Düp woll hemm!“

Hei wischt mit 'n Hemdsarm af den Sweit
 Un smitt æwer 'n Rand den Græwer,
 Un an dei Graffwand rup hei Kleit
 Un hal't dei Schüffel sik ræwer —
 Un pužt nu dei Siden, kloppt af dei los' Jrd,
 As strickt man den Kledrock glatt un schier.

Nu makt hei den Bodden noch hübsch un fein,
 Deit 'n ornlich Anseihn em geben.
 O Junge, ward sik dei Mann mal freun,
 Dei hier rauhn fall taun ewigen Leben.
 Doch as hei so schüffelt, russelt haben dat sacht —
 Dei los' Jrd rutscht — dei Rand kippt æwer.
 Un dicht un drang mit vuller Macht
 Schütt æwer den Oll'n dat ræwer,
 Un drückt as 'n fründ em tau dei Læd' — —
 — — — — — — — — — — — — — — — — —
 Still! Jeder ein Vaterunser hæd'!

Dat düster Dur.

*W*at starr'n dei Barg' so stor in 't Land
 As utreckt finger von 'n Riesenhand?

Wat kem dor ran in Haut un Schut,
 Kröp rupper an ehr swarte Hut?

Un Pird' un Wagen, un Fru un Mann,
 Bi 'n grössten Barg bugen s' unn' sik an.

Dor wimmelt 't dörch'nanner as 'Nigimmenhop.¹⁾
 Herrjeh, ein Gezauster, Gedau un Geloß!

¹⁾ Ameisenhaufen.

Dei dor, dei mēten mit Lin un Faden,
Dei annern hantier'n mit Schüffel un Spaden.

Dei oll Barg lacht iſt dei Huk sit vull,
Em is, as wenn em wēn ketteln wull.

Doch dei Kirls sünd drist un tag un fast,
Dat steckt un breckt ahn Rauh un Rast.

Nu bohr'n s' em gor grot Löcker in 'n Faut,
As wull'n sei em astappen dat Blaut.

Nu leggen s' gor wat in dei Löcker rin,
Sei woll'n woll furier'n em, warden Pillen sin.

Jawoll, kem anners! Bums, bums! wat för Saken,
Dat dunſt' em ornlich in Kopp un Knaken.

Wenn 't lang' noch durt, denn röp hei: holst stopp!
Un kem dei Kirls mal dëgt uppen Kopp.

Dat weer jo binah, as wenn Wörm un Bazillen
Em slikenderwiſ' an 't Lében willen.

Dat bauf' un bohr jo as Tæk un Finn
Un freet sit ümmer mihr nah em rin.

Dat kaug un karw in Fleisch un Sehnen,
As hadd 't an hunnertdusend Tähnen.

Un pul un püker al an sin Knaken,
As weer dat gor nich satt tau maken.

Slök försötsch wider un mök sit Rüm
Langsam bet rin in 't Ingédüm.

Dor plaz al 'n Ader, un dor dei zweit,
Wur dat Water, dat witte Blaut, rutsleit!

Wur sei 't mit Emmers un Rühr'n upfingen,
Mit grote Pumpen dat ruterbringen!

Un wider ward schuft't, ball still, ball mit Snacken,
Un wider klingen dei Bicken un Hacken.

Un wider bauz dat Slag bi Slag,
Dörch Dag un Nacht, dörch Nacht un Dag.

Dei Maschin maracht, still summt dat Licht.
Wat is 't för 'n Stimm, dei dor lud'hals schriggt?

„Rut! — redd't juch! — Minschen un Veih! rut, rut!
Hürt ji dat brusen? Dat Water breckt ut!

Wi sünd up ein grote Ader woll kamen.
Rut! Vörwärts blot in Gottes Namen!“

Un längs dei Gäng' dat ras't un fliszt.
Säh, dat witte Blaut ut dei Stein al spriszt.

Ein dicker Strahl nu ruterquücht
Un dörch den langen Stollen flüggt.

Woll as dei Stormwind æwer dei Hei',
Woll as ein Ries' in Wut un Weih.

Un schellt un schümmt un brus't un krakehlt:
„Täuf, juch will 't kriegen, dei mi so quält.

Wat ded' 't ji mi pinigen un pisacken?“
Bums! sleit hei al den irfsten in 'n Nacken,

Dat dei gliks henswucht as ein Pahl
Un noch in 'n fall'n ritt poor mit dal.

Doch schafft 't noch nich! Wat Rohr'n un Klagen!
Hei hett al wedder poor bi 'n Kragen.

Un smitt sei gegen dei steinern Wand
Un drück s' tau Maus mit eigen Hand.

Nu midden mank den dicisten Hümpel,
Dor aufst hei as 'n Üx mank oll Gerümpel.

Dat Geschäft, dat güng'! — hei slög' all's furt,
Hei mök reinen Disch un ledig Burd.

Müscht ein wat seggen! Sönn freche Blas',
Dormank tau fohr'n, dat mök mal Spaß.

Ob lütt, ob grot, dat weer ein Dont,
Dei Bister hadde em jo uch nich schont.

Nu wören s' as Schap utritten un lopen.
„Still, Kinnings, ik krieg' juch alltaulopen.

Süh, hebbent sit bugt orrig 'n Iserbahn;
Sönn olle Harr deit moy mal gahn.

Un orrig elektrisch Licht hebbent s' maakt.
Heil schön, dor führt man, wur man staikt.

Dau, lüttje Kirl, wist inne Ec di verstekken?
Is nich nödig, ik dau mit juch all astekken.

Ik finn juch all taur Rechten un Linken.
Hewwt Döst woll von 't Rönn'n! — Ik gew juch tau
drinken

Völ, vell! Dat ward ein Rausch woll sach,
Den slapt ji irst ut in dei ewig Nacht!"

Un schellt un segt den Tunnel lang
Un söcht in jeden Winkel un Gang.

Un deit mank Bröd' un Bahl un Balken,
Maschinen un Pumpen rümspöltern un -spalten.

Un sleit all's dal un all's taunicht,
Wat jichtens em kümmt tau Gesicht.

Könnt rut noch nah buten in 't wide Land
Un haust dor rüm mit willer Hand.

Un breckt dor rüm in Wut un Stæhnen.
Wecker weit, ob s' em warden meistern kœnen.

¤

Heimweh.

Dei Damper stött von dei Landungsbrügg
Un stakt in dei wide See.
Hannjochen sickt nah dat Land taurügg.
Sin Hart, dat steiht vull Weh,
As achterwärts sin Heimat sachten verswinnt,
So sach, as ein fedder wegweiht dei Wind.

Luter Dann'n un Fichten bekränzen den Rand,
Dat 't lett as ein düster Wall.
Vörn kladdert an 'n witten Dünensand
Dat Meer rup mit willen Schall,
As wullst dei Ird' mit sin Arm ümsling'n
Un runner in den Afgrund dwing'n.

Hannjochen kann 't Og' nich af von wenn',
 Vör sin Blicken ward 't swarte Nacht.
 Hei slütt üm dei Reeling fast dei Hänn,
 Hadd so swer sik 't Scheiden nich dacht.
 Völ frün von em günden jo al inne Welt,
 Tau säuken friheit un Gaut un Geld.

Von 'n Hében strahlt warm dei Abendsünn,
 Rings freu un Lust un Glück.
 Manch ein dor bi 't Snacken un Vertellen stünn,
 Dei Kapell spel 'n lustig Stück.
 Blot dei Bülgen rumschten so kurlos un dump,
 As sned' ehr inne Bost dei Schépenrump.

Dor swewt mit einmal ran æwer 't Meer
 Ein sanft un säuter Klang,
 As kem hei grad' von 'n Hében her,
 As hüt man Engelssang.
 Un düller Hannjochen dei Truer fött:
 Is jo dei Bédklock, dei tau Hus ward stött.

Sei röppt rings dei flitig Hand taur Raug,
 Taur lütten Abendbrotstitt. —
 Ut Vadding höllt nu woll an den Plaug,
 Wull jo nah 't Bräkflag hüt.
 Un achter Busch un Hasenbramkrut,
 Dor führt hei sik ein Schulung ut.

Denn Mudding kümmt al vörn sut 'n Holt,
 Ehr Flanderhaut lächlt' inne Wid!
 Sei 's bannig heinig, dat 'e Kaffe nich ward kolt,
 Un sett' sik Vaddern anne Sit,
 Ward decken ehr Schört æwer Gras un Krut
 Un packen Brot un Bodder ut.

Ganz still is 't. — Blot dat Sadelpird
 Böhrt 'n Kopp, as weer 't in 'n Drom,
 Un ritt — hei 's ein gor nilich Diert —
 Gräun Twig' von 'n Widenbom;
 Un sleit dormit von Flank un Rügg'n
 Sit af dei bëtschen fleigen un Mügg'n.

Un Vadding ett, un as hei satt,
 Steckt hei dat Klappmežer in,
 Nah Muddern hei sit rümwenn' ward:
 „Nu schenk den Kaffe man in!“
 Un Mudder foħrt up as in Sinn'n befang'n
 Un ward dei Tassen ut 'n Korf rutlang'n.

Drei Stück! — Un nimmt vonne Kann den Dauf,
 Un Vadder springt in 't Enn,
 Röppt hen, wur dei Käuh jüst gahn in 'n Brauf,
 Un flatscht sit in dei Hänn.
 Doch lett f' glik wedder fallen: „O Gott, uns' Hans...
 Je heff jo woll rein minen Klauf nich mihr ganz...“

Un kicht Muddern so irnst an bi sinen Snack:
 „Wur mag uns' Hans nu woll foħr'n?“
 Un ehr ward 't trecken in Vörkopp un Back,
 Un lis' vör sit hen ward f' rohr'n! — — —
 So drömt Hannjochen, un mit Macht fött 't em an,
 Un neger hei drängt nah dei Reeling ran.

Dei Bülgen slan hoch, as wull'n f' æwer Burd,
 Un locken un winken nah unn'n.
 Dor springt hei æwer dei Reeling furt
 Un is in dei Well'n verswunn'n.
 Un schütt wedder tauhöch, un mit faut un Hand
 Raudert tau hei in dei Richt up 't Land.

Un ein Rönn'n un Krischen up 't Verdeck ward 't fin,
 Dei Damppip krascht so schrill.
 Dat Schipp, dat bewert, dor stoppt dei Maschin,
 Un endlich steiht 't ganz still.
 Längs kem vonne Brügg dat Kommandowurt:
 „Mann æwer Burdl! Mann æwer Burd!“

Un föz kräftig Arms dei Reimen leggen ut,
 Dei Kahn, dei flüggt man so.
 Un den Stürmann sin Ogen gahn vörut
 Up den armen Hannjochen to.
 Un wat dei uck ampelet un selt in sin Not,
 Ümmer neger, ümmer neger kümmt em dat Boot!

Hei führt 't jo nich, hei führt blot dei Dün,
 Dei vör em lang sit streckt.
 Dor flütt 't dörch sin Adern as fürig Win,
 Un noch mal sin Muskeln hei reckt.
 Un as dat Boot is ran an 'n Strann,
 Dor löppt hannjochen al rin in dei Dann'n.

Dei Hex.

Dei Ultrauper stafft entlang dei Strat:
 „Ji Herrn un Börgersmaaten,
 Hürt, wat juch ein wollöblich Magistrat
 Dörch mi deit weiten laten.
 Graf Edeward höll nich sin Wurt,
 Hett plünnert wedder mit sin Mannen,
 Hett führt zwei Koplüd' un ehr Gäuder furt,
 Drüm deden wi em achten un bannen.
 Wecker em uns liewert Iewig odder as Lik,
 Selen maken dusend Daler rif!“

Dei Lüd' stahn tauhop un kultschalen verlur'n,
 Ehr Hart sackt deip in dei Bügen.
 Doch dor, wur buten an dei feucht Stadtmur'n
 Krupen Kellerwörm un Kortkügen:
 Dor ward ut ein tweibraken finsterschiw
 Ein Kopp heruterfohren,
 Ein Kopp von ein frischet, forschet Wif
 Un deckt mit il brandrot Hooren,
 Un härt ein Dirn tau von twintig Johr,
 Dei sitt as ein Hex in 't Gefängnis dor.
 Sall gaten hebbun ehr Nahwersch 'n Göt,
 Sall sin nah 'n Blocksbarg tagen,
 Sall wammeln sic kenen in Krack un Kreit,
 Nu will dat Gericht ehr an 'n Kragen.
 „Leiw Ultrauper, segg doch dei Herren von 'n Rat,
 Dat ik den Grafen kann faten;
 Will uck keinen Penning för sönn Daht,
 Wenn s' blot ut dit Lock mi laten.
 Un spēl ik em juch nich in dei Hänn,
 Mægt ji mi lewigen Liws verbrenn'n.“
 Dei Ultrauper mellt 't, un as 't schummrig ward,
 Dunn deit dei Gefängnisdör klappen,
 Un as dei Hex is vör dei Stadt,
 Dor ward sei einen fürigen Rappen.
 Hallo! Den singt an 'n annern Dag
 Ein von den Grafen sin Knechten.
 „O Herr, o seihn S' blot an sönn Slag,
 Dat 's keiner von dei schlechten.
 Sönn Vost un Bein, schad', dat 't Beist hitt
 Un keinen up sinen Rüggen litt!“
 Dei Graf staunt an den mojen fang,
 Dei freu lacht em ut 'n Harten.

Hei kloppt em den Hals un strakt em dei flank,
Un o Wunnerl. Vir röhrt den Swarten.

Dor leggt hei em mank dei Tähn dei Bitt
Un smitt em æwer den Sadel,
Mit 'n Saß hei em up den Rüggen sitt.
Doch as wenn em steek ein Nadel,
So rich't dat Diert sik steidel in 'n Enn
Un flüggt ævre Mur as ein Piler hen.

Den Barg stöwt dal dei wille fohrt,
Dei Graf bitt dei Tähnen tausamen.
„O hal! Büst ein von dei Wiwerort,
Ein von dei schulschen un framen.
Jrst Weihdag' weckt ehr Leiw förwohr'n!
Ward stor sit richten in 'n Bægel,
Ward setten em in dei Weiken dei Spor'n,
Ward riten mit Macht in 'n Tægel.
Un sin Külen pressen dei Mähr inne flank,
Dat ein Schuddern ehr löppt den Rüggen lang.

Doch schütt sei wider as hest woll seihn
In 'n Hui æwer Stein un Graben,
Dei funken slan ut dei Stratenstein,
So ward s' vör 't Rathus draben.
„Ji Herren, ik heff inlös't minen Swur,
Nu kann 'k woll fri lopen un wannern?“
Un ward wedder taun Mäten, häbsch un stor,
Un drängt in dei Schaug mank dei annern.
Doch blist sei vörn inne Reigen stahn
Un ward ehr Og' nah den Grafen henslan.

Wat weer dat doch för 'n kræhnschen Kirl,
Sönn Schönheit föll up dei Sinnen.
Dat blanke ISEN von 'n faut bet 'n Dwirl

Glummt hell in dei Middagsfünnen.
 So steil un slank woll as ein Dann'n,
 Un blot ein tröghollen Bében
 flög' lisen em dörch Bost un Hann'n
 Un röd't von ein heitet Leben.
 Un sin Aten so lud' un raschen güng',
 As wenn ein Wéder inne Firn verflüng'.

Sin Bran sik krüft, sin Blick, dei draug,
 Krähnsch smitt hei 'n Kopf in 'n Nacken.
 Sin Og' so stolt flüggt ewer dei Schaug
 Un röppt Verachtung uppe Backen.
 Dor stahn dei Memmen in 'n swartet Barett
 Un krumm as dei Bægels vonne Sagen,
 Ehr Gesichters as Dagelmöten dat lett,
 Un ehr Backen so grisen gragen.
 Gore nüsterbleikt liggt 't ehr üm 'e Näs',
 Un ehr Og' plirt mäud' dörch dei Brillengläf'.

Sei fragen em dat un fragen em dit
 Un stéken dei Köpp tausamen.
 Doch ewer dei Lippen kein Wurt em glitt,
 As güng' 'e Seel up anner Tramen.
 Dor malt dei Urger sik nah ehr ran,
 Sei warden em soppen un narr'en:
 „Je, Herring, nu fast woll glöwen dran,
 Dat soll di begrismulen warren,
 Denn ihre dat nochmals dagen ward,
 Dor fælen dei Raben di plücken von 't Rad!“

Dei Hex härt dat Wurt, un dat Hart ward ehr brenn'n,
 Dat sei den Schönsten vonne Rüters
 Hadd liefert üm Sünnenlohn inne Hänn'n
 Von Kopmannsseelen un Slüters.

Un weer doch so leif un feek so heit, —
 Sei spört noch an 'n Hals sin Eien, —
 Un hei weer so stark. — Ehr kümmt dei Sweit,
 Sei kann sik ehr Friheit nich freuen.
 Ehr Blaut stiggt up, sei kann sik nich törn,
 Un drängt sik ümmer wider nah vörn. —

O Herr du meins! Wat ward 't för 'n Karm!
 Wur plazt dei Schaug vör Ingsten.
 Wur jüst noch dei Hex sik nehm in 'n Arm,
 Dor löppt nu 'n kahlwarten Hingsten.
 Dei schüfft sik nah den Grafen ran
 Un schurrt mit 'n Hauf dei Irden,
 Un kickt em gore biddend an:
 „Vergewen S' mi min Daun un Birden,
 Stigen S' up, Herr Graf, breid is min Rügg,
 Bring' seker Sei wedder nah 'r Burg taurügg.

Stigen S' up, Herr Graf, ik holl rein still'n,
 Mag sin min Friheit inne Wicken,
 Ik gew mi Sei ganz, daun S' mit mi, wat S' will'n,
 Ehr Joch ward tau swer nich drücken.“
 Un dei Graf grippt inne Mähn mit faster Fust,
 Ein Saßl un hei is haben,
 Un dei Rapp wedder as dei Stormwind sußt
 Dewer Stein un Mur un Graben.
 Hal ein! hal zwei! hal drei! bargan.
 Gauft paßten tausam jo Mähr un Mann!

Dei Marodör.

at stehnt un flagt dörch dei Sommernacht,
 Dortwischen ein Knacken un Russeln sacht. —

Dei Marodör slickt æwer 't Slachtfeld hen,
As krüppt dor ein grote, grise Spenn.

Höwt hier ein Liß, grippt dor inne Tasch
Un horkt denn wedder inne firn mal rasch.

Sritt af ein Schärp, rowt hier ein Klock,
Ritt dor einen blanken Orden von 'n Rock.

„Wat! — Wist di noch wéhr'n, du anschaten Hund! —“
Ein Slag mit dei Fust, un still is dei Mund.

Bi finen Herrn höllt Mach dat truge Pird,
Lett häng'n dat Höwt so kulos taur Jrd.

„Hallo, du kümmtst mi gor gaut tau paß!“
Hei springt in 'n Sadel un ritt förbaß

Den Weg an 'n Holt, längs Ruhr un Reit,
Bet in 'n Osten dei Morgen gragen deit.

Dor stiggt vör em up ut Heid' un Brok
In dichten Stripen dei Lagerfürrok.

Un Bajonetts blänkern hell inne Sünn —
Dor will hei sik wenn'n nah 't Dicdicht rin.

Doch ward dat achter em 'n Gewes' mit 'n Mal:
Dei Trumpeter tut't dat Alarmsignal.

Un sin Pird spitzt dei Uhren un steiht uppe Stell,
Ward dreihn den Hals, ward fiken so hell!

Un wedder von frischen dei Trumpeter blas't.
Hei! wur 't dor ümwennt un fixen furtraßt.

Den Ton ümmer nah dörch Busch un Bom,
Dei Rider ritt as för dull an den Tom.

„Wist stahn, du Deusching! Wist stahn uppe Stell,
Süß garw ik tau Ledder di nahst dat fell!“

Doch nuzt kein Hollen, doch nuzt kein Schell'n,
Dat Pird sus't as ein Piler æwer'n fell'n.

Dei Nüstern so wit, den Kopp nah vörn:
Dei Rider kann sin Roß nich mihr törn.

Hei sitt as ein Up uppen Rüggen dor
Un klappert sik fast an dei Mähnenhoor.

Hei klemmt sin Bein üm den smallen Buß
Un sadt ümmer deiper tausam inne Hut. —

So sus't dei fohrt, so ras't dei Ritt,
Bet wedder dat Pird steiht in Reih un Glied.

Ringsüm, dor schauwen sik Mähr un Mann
Un glupen den afreten Gefellen an.

Dei schuddert, un ward ball bleit, ball gel,
As seet em dei Hempfkragen al ümme Kehl. —

Dat Waßbild.

¶ Ihr Mann, dei weer so fram un still'n;
Wild sei un breit in dei Spanten.¹⁾
Hei tröck nah Rom üm sin Sünn'n will'n;
Sei hüng' sik an 'n frömm Scholanten. —

„Un is din Leiw so grot tau mi,
Hest Murr in Knick un Knaken,

¹⁾ Häften.

Denn weit ik woll 'n Middel för di,
Dat du mi ümmer kannst strafen." —

Sei hal'te söß Pund Waß dunn ran,
Den wör sei kneden un striken,
Un wör ein Bildwark maken dorvan;
Ehr'n Mann up 't Hoor ded' 't gliken.

Wör stellen dat in dei Stuben up
Un 'n Flitzbagen ehr'n Leiwsten geben,
Den stünn up 'n Vörfopp Drupp an Drupp,
Hadd nie nich schaten in 'n Eben.

Sin bewrig Hand, dei reet dei Sēhn;
Dei isern Piler müß hurren.¹⁾
Doch slög' hei blot 'n Stück Kalt von 'n Bēhn
Un wör tau Bodd'n wedder surren.

Nochmal led' hei 'n Bolten inne Krillen²⁾ hild
Un treckt dei Sēhn inne Karben.
Dei Piler dröp anne Sit woll 't Bild,
Doch wör 't kein Wunn! taun Starben. —

„O jel! — hest einen Schuß noch blot,
Nu dau man tapfer di hollen!
Kumm neger ran un ziel uct got,
Süs büst du den Dod verfollen!"³⁾ —

Sei street em dei Hoor ut dei sveitig Möt,
Sei böd' em taun Kuz dei Lippen.
Dat Blaut em wild dörch dei Aldern göt,
Em quüchten vull Hast dei Rippen.

Un neben em emert⁴⁾ dat vullhöftig Wif.
Un lurt dei Dod uppe Hacken

¹⁾ mit brummendem Geräusch fliegen. ²⁾ Rille. ³⁾ Diese Anschauung war im Mittelalter allgemein verbreitet. ⁴⁾ vor Erregung zittern.

Un rasen em kolle Schurs dörch 't Lif:
Hei ritt den Vagen anne Backen. — —

Unn're Armful¹⁾ dörch sus't dei Piler in 't Swart
Un sleit up dat Dörnslott hinner,
Un flüggt wedder trög un ward in 't Hart
Den jungen Vaganten drapen rinner.

Gottsurtel.

Dei See brus't buten mit willen Schall,
Binnen maikt dei Met so leit un krall.
Jarl Iron, dei hett dat grösste Wurt:
„Wat fall noch länger 't Striden?
Min Öllervadder sprün'g as irst anne Burd,
Us mit dei annern ded' gliden
Sin Bark hier up den witten Sand,
Us dunn uns' Vörsohr'n kemen in 't Land.“ —

Dei See brus't buten mit willen Schall,
Noch düller ras't dei Röd' inne Königshall.
Dei König bewert as unner 'n Bräk dat flaß,
Sin Snurbortenn'n, dei spalcken.
Sin Backen wör'n ball rot, ball blaß
Us 'e Wänn rings, dei frisch kalkten.
„Ein Lump büsst, wenn 'e nich längst ein wirst,
Min Ahn wör König, wil hei dei irst!“

Dei See brus't buten mit willen Schall.
Wat wör 't ein Snatern xewer den Fall:
„Wie weer Klæneri för Kirls wat wirt!“
So daun dei einen tüschen.

¹⁾ Vertiefung am Schultergelenk.

„Hewwt ji nich Arms un Schild un Swirt?“
So hetzen dei annern dortwischen.

„Bi 'n Opferstein buten up Donars Eiland,
Mag 't Urtel Gott spreken mit eigen Hand!“

Dei See brus't an 't Äuwer mit willen Schall
Un dreggt dat Boot an 't Eiland ball.

Un as ein Swölf dat trög wedder flog,

Dor bleben allein dei beiden.

Dor wör dat ein Kämpfen, Og' üm Og',
Dor up dei stillen Heiden.

Dei Swirt, dei sus'ten üm Kopp un Uhr'n,
Dei beiden stünnen as dei Mur'n.

Dei See brus't an 't Äuwer mit willen Schall.
Wat steiht dor an 'n Außen för 'n Wulkenwall?

Un stiggt, un mit em kümmt dei Storm

Un lett dat Water swollen;

Un brummt, as seet hei ganz vull Horm,¹⁾

Un pläugt so deip dei Wellen.

Un ward mit ehr ewer 't ganze Eiland teihn,
Nüms hett dei Opferstäd' wedderseihn.

Dei See brus't an 't Äuwer mit willen Schall,
Still stahn sei all vör dei Königshall.

Dei oll Preister smitt dor Runen still:

„Ewer gaudē Öllern selen Gören

Sik freuen — so is Wod' sin Will —

Doch 'n Eigenwirt s' nich böhren.

Wat ein fülwst deit un ein fülwst kann,

Dat is 't, dat maikt den Kirl taun Mann.“ —

Dei See brus't an 't Äuwer mit willen Schall,
Swigsam gahn s' nah ehr Hauwen all.

¹⁾ Hornisse.

Inholt.

Tweilicht.

Sid'

Caur Döp	5
--------------------	---

I. Redenrimels.

Ein Lied	9
Bulle, rusle Wagen	10
Œwer den Tun	11
Grisen — gragen — grau	12
Sagen	13
Eija	13
Vierblatt	15
Kakeln	15
Ruse, ruse, Wind	16
Dusende	17
Neihen	18
Dei Recht!	19
Son soll 't sin	20
Caur Utsäulen	22
Deiper	23
Umschén	24
Gah von mi	28
Caur langen Nacht	29
Flœkerfür	30
Is nig	31
Cäuf!	31
Schelmschen	32
Mai	33
Königin	34
Du glðwft	35

	Sib'
Min Best	35
Locken	36
Mudder Wittsch, Mudder Wittsch	37
Weer ik — hadde ik	37
Dat is nich schön von di	38
Dirnsgedanken	39
Abend	40
Woll half in 'n Drom	40
Uppe Dün	41
Vörjahrsnachten	42
Schep	43
Wat büß?	44

II. Seelensegg.

Weit woll	45
Schicksal	46
Swermaut	46
Dei Negenklanken	47
Wur büßt du?	48
Lis' un lud!	49
Kein Angst	50
Cit	50
Middelweg	51
Cit un Ewigkeit	52
Kinkelrigkens	53
Vörwärts!	54
Ogen	55
Fragen	55
Wider	56
Wat 's dat?	57
Üm Middernacht	59
Jan Ullmann	60
Weigen	61
Jesus	63
Selig sünd, dei dor hungert	64
Sündag	65
Drehnbartels rut!	67
Du allein	68
Lebensmaut	69

	Ebd'
Wulken, Waggen, Wind	70
Ja	71
Rut!	78
Ahn Gepäck	75
Sündagskinner	75
Kinner	76
Man los!	77
Friändschaft	78
Min Sehnsucht ehr Kinner	79
Dotslag	80
Ein Snitt	81
Geburtsdag	82
Mudder Jrd' flagt	83

III. Biller.

Wen gellt dat?	86
Karkentorm	87
Schaffensstunn	87
Tranen	88
Slapen gahn	89
Biwieglang	90
Drüppping	91
Dau 't nich!	93
Märken	94
Hollerbusch	95
Achter 'n Tun	96
Maschinen	98
Oll Fiedelmann	98
Graffstädten	101
Vörjohr	102
Nah 'n Johr	103
Sommermetten	104
Bläder-Aufklößt	105
Wihnnachteu	107
Katt un Mus	108
Nacht	109
Dunn	110
Fürschin	111
Flick dei Bäg!	113

	Sib'
Brutstand	114
Besäuf	115
Dei franke Dirn	116
Verliggen	117
Up dei Straten	119
Winterabend	120
Dei mächtigst Monarch	121
Surpöttig	123
Dei Drei	124
Dat helpt	125
Swælkenvadder	125

IV. Balladen.

Dei högere Herr	127
Nah sik	128
Muskant	129
Immen	130
Sin Sorg'	132
Künstler	133
Hans von allen Hægen	136
Dei nige Rottenfänger	138
Witte Rosen	141
Dei Däppeler Schanzenmarsch	143
Dei Herr Hoffnidermeister	147
Dei Fang	148
Dei Kulengröwer	149
Dat düster Dur	152
Heimweh	156
Dei Hæz	159
Dei Marodör	163
Dat Waßbild	165
Gottsurtel	167

Drückt bei W. Röwer, Berlin N., Eßhafer Strat 5.

NDI

HU 2H9V D

2 50 -

four